

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

המנהל הכללי - 333

(19)

תיק מס'

מחלקה

שם תיק: משא ומתן דו-צדדי ורב-צדדי כרד ז'

5145/7-א

מזהה פנימי

מזהה פריט R00021ei

04/11/2020

תאריך הדפסה

כתובת: 2-111-3-1-3

כ"ו בשבט תשנ"ב
31 בינואר 1992
סימוכין 3-562-3

- סודי -

סיכום - ועידת מוסקבה 28-29 בינואר

(הועידה המארגנת לשיחות השלום המולטלטרליות במז"ת)

1. השלב המולטלטרלי נתפס מלכתחילה ע"י האמריקאים כבונוס לישראל שעיקרו - המחשת היתרונות שבהשגת שלום איזורי באמצעות פרויקטים אזוריים לש"פ בתחומים שונים.
2. עוד מראשיתו עמדו האמריקאים על כך שאין באפשרותם לעמוד בעול הפיננסי הכרוך בבצוע שלב זה, והזמינו משתתפות חיצוניות במטרה לגייס הון ולהרחיב את הבסיס הפוליטי - בינלאומי עליו נשענת יזמת השלום למז"ת.
3. שלב ההכנות לוועידה, התאפיין עד סמוך לתחילתה בהעדר מידע על כוונות המארגנים, ופרטים נוהליים רבים. צוותי ההכנה של קבוצות העבודה הישראליות הכינו את קוי הפעולה הבאים:
4. בקרת נשק - יש לעמוד על סדר הדרגתי בהתקדמות השיחות - בנית צעדי אמון תחילה, לאחר מכן - בטחון איזורי ולאחר מכן בקרת נשק.
- כיון שהשתתפות אירופית לא תועיל אלא תזיק לטווח הרחוק לא נסכים להשתתפות פתוחה של כל מדינה מחוץ לאיזור החפצה בכך.
- בשל רגישות הנושא והעניין הערבי (והאירופי) לפרק את ישראל מנכסיה לא תהיה קבוצה זו תחת ניהול ועדת ההיגוי הישראלית הכללית. ישמר עקרון ה"מסדרון הארוך" בדרך לשיחות.
לריכוז עבודת הועדה בשיחות נקבעה רוסיה.
5. פתוח כלכלי - העקרון המנחה הוא הסכמה על שתוף פעולה בפרויקטים בעלי זיקה למעבר מכלכלת בטחון לכלכלת שלום. מטרת הפרויקטים - להעלות את רמת החיים של תושבי האזור.
- לאור נסיון שהצטבר בש"פ אזורי והתיעצויות מוצע ש"פ בנושאי חקלאות, אנרגיה, תירות, טלקומוניקציה ותחבורה.
לריכוז עבודת הועדה בשיחות נקבעה - הקהיליה.
6. איכות הסביבה - כיון שמפגעים אקולוגיים אופין סביבתי והטיפול בהם מחייב

ש"פ אזורי, מוצע להתרכז במפרץ אילת כמקום מתאים לש"פ נוח בין ארבע המדינות הגובלות בו.

- מוצעים פרויקטים בתחום תכנון החוף, טפול באשפה, שמור אתרים ארכאולוגיים ועוד. תחומי הש"פ יוכלו להתרחב לשימור ושיפור איכות הסביבה בים התיכון ובאוויר.

המרכזת בשיחות - יפן.

7. מים - נושאי הטיפול יופרדו מכל נושאי מים הנוגעים מטבע העניין בתחום הביטחוני.

- יושם דגש על פיתוח מקורות עתידיים תוך התמקדות בטכנולוגיה כאמצעי לשיפור הרווחה.

- שימוש בטכנולוגיות מתקדמות למניעת בזבז, התפלה, טהור ומחזור מים, יגדיל משמעותית את כמויות המים באזור ואת רווחת תושביו.
המרכזת בשיחות - ארה"ב.

8. עקרונות נוספים עליהם עמדה המשלחת הישראלית:

- יצוג פלשתיני עפ"י נוסחת מדריד בלבד.

- התנגדות למפגשים בעתיד תחת שמות אקדמים כמו "סמינר" שמאפשרים חריגה מנוסחת מדריד - ליצוג פלשתיני.

התנגדותנו לפורמט "סמינר" התמקדה בועדות לענייני פליטים ופתוח כלכלי לאחר שהתברר שהושבינות מיעדות אותן להשתתפות פלשתינאים מה"פזורה".

- קיום השיחות באזור.

- המדינות המנהלות את הועדות תשמשנה כ- Gavel Holder - מתווך ולא יו"ר בעל סמכות החלטה.

9. השובינות הביעו כאמור תמיכה בהרחבת השתתפות פלשתינאים מהפזורה בדיונים

בהמשך וכן במתן תפקיד לאו"ם ולסוכנויותיו. מדברי מזכיר המדינה ותדרוכים שנתנו האמריקאים לצוותי העבודה עלו המרכיבים הבאים:

- המו"מ המולטלטראלי תומך במו"מ הביטחוני שהוא המרכזי.

- ש"פ אזורי יושג רק בקונצנזוס. אין זה הגיוני לכפות ש"פ אזורי כשם שאין לכפות הסדרי שלום. הנכונות חייבת לבוא מתוך האיזור ולא מחוצה לו.

- מעודדים גישה יצרנית בהעלאת רעיונות לפרויקטים ומימון.

- מעודדים השתתפות צדדים נוספים בשיחות עפ"י מידת התרומה הקונקרטית שלהם לנושא.

10. הפלשתינים החליטו שלא להשתתף בשיחות לאחר שארבעה משבעת הנציגים שמינו לא הואמנו ע"י השובינות. עמדתם והמסר התקשורתי שהעבירו היה "לא ניתן יהיה להתקדם בלעדינו". בכך להערכתי הם טועים לפחות לטווח הקצר, הראיה - למרות

העדרותם נפתחו הדיונים בנוכחות כל שאר הצדדים הערבים שהגיעו למוסקבה.

11. דיוני חמש קבוצות העבודה נפתחו במקביל ביום השני של הדיונים וארכו כשעתיים. נוספה קבוצה בנושאי פליטים בראשות קנדה שעוררה עניין רב. לאחר שיקול הוקם צוות ישראלי אד-הוק של אנשי משרד החוץ (יהודע חיים, יחיאל יטיב, וחמדה גולן).

12. הדיונים בכל קבוצות העבודה התנהלו ככלל באופן ענייני. בדברי כל הנציגים ניכרה שביעות רצון מהתכנסות הועידה ומחויבות ועניין רב להמשיך ולהשתתף בה. הדיונים נעדרו אורית התנצחות ופוליטיזציה.

13. טיעונים בדבר הצורך בהרחבת ההשתתפות הפלסטינית, צורך בתפקיד לאו"ם וצער על העדר סוריה ולבנון הושמעו ע"י המשתתפים הערבים בראשות מצרים וטוניס ולכן משתתפים אחרים, אלא שנקודות אלה הועלו יותר לצרכי פרוטוקול ופחות כמכשול ממשי. טוניס העלתה במרבית הועדות את הצורך בצרוף הצדדים ערבים החסרים בהדגשה ובמקרים אחדים הציעה זאת כתנאי מחייב.

14. בכל הועדות ניכר תאום מצרי - אמריקאי לגבי הצורך ב"סמינרים" כמסגרת גמישה ונוחה להרחבת מעגל המשתתפים.

15. הועדות נתבקשו להחליט על מקום מפגש עתידי ומועד, ורשימת נושאים. במרבית הועדות הוחלט שרשימת הנושאים תסוכם בהמשך, להלן עיקרי הסיכומים:
בקרת נשק - האוירה היתה טובה, המפגש הבא בסוף אפריל - תחילת מאי בושנינגטון במגמה שהמשך הדיונים יתקיים באיזור. יתקיים סמינר C.B.M. הוסכם על הצורך להתקדם צעד אחר צעד. לא הושגה הסכמה, בעקבות התנגדותנו על אופן הזמנת מדינות מחוץ לאיזור.

16. מים - האוירה היתה טובה המפגש הבא בתורכיה או אוסטריה בסוף אפריל - תחילת מאי. בשל התנגדותנו לסמינר מדובר על Working Group.

17. פתוח כלכלי - הדיון התנהל באוירה מתוחה המפגש הבא ב- 11 במאי בבריסל. נציגנו התנגד לפורמט של "סמינר". משלחת סקר כלכלי של הקהילה תגיע לאזור במועד שטרם הוגדר.

18. פליטים - הדיון התנהל (כמעט במפתיע) באופן ענייני וללא כל פוליטיזציה. נציגנו התנגד לפורמט סמינר. המפגש הבא בקנדה בסוף אפריל - תחילת מאי. צרפת והקהילה הציעו לארח המפגשים הבאים.

19. איכות הסביבה - הדיון התנהל באוירה טובה, המפגש הבא בעוד כחדשיים. יעשה מאמץ בשבועיים הקרובים לאתר מארכת מהאזור. מצרים ותורכיה הביעו נכונות לארח המפגשים בהמשך ולאחר "פתרון בעית המשתתפות". במידה ולא תמצא מארכת מהאזור תתכנס הועדה ב'פן. משלחת סקר יפנית תשלים עד אז סקר ראשוני במפרץ אילת ואזורים נוספים.

20. לסיכום: כנוס הועידה המולטלטטרלית במוסקבה, בהשתתפות מדינות ערביות רבות, גם ללא השתתפות פלשתינית מהווה הישג מדיני חשוב. לנוכח העניין האזורי והבי"ל הרב בשתוף פעולה אזורי, תתכן התקדמות טובה בעתיד בתחומים נוחים דוגמת איכות הסביבה ופיתוח מקורות מים, זאת בכפוף לפתרון שאלות השתתפות שלא הוכרעו. בצד ההישג המדיני שבפתיחת השלב המולטלטטרלי אין להתעלם מפתיחת שלשה ערוצי שיחות (מתוך חמישה) בעלי פוטנציאל גבוה ללחץ מדיני על ישראל. ועדת פליטים כמסלול המתמקד רק בבעית הפליטים הפלשתינים ומיועד לשמש להם צנור פעולה פוליטי. ועדה לפיתוח כלכלי - המיועדת לתעל השקעות בינלאומית לשטחים וועדת בקרת נשק.

יצחק אורן

אאאא, חרום: 1144

אל: דהמש/72

מ-: המשרד, תא: 030292, זח: 0854, דח: ר, סג: בל,

בבב

9,244448

158834

בלמ'ס/רגיל

100.10

אל: כל הנציגויות

מאת: חטיבת תאום

הנדון: השיחות הרב צדדיות במוסקבה

להלן לידיעתכם:

1. דברי המנכ"ל (באנגלית) בישיבת המליאה המסכמת (29.2) שנעלה את השיחות.

2. דברי המנכ"ל (בעברית) בישיבת ועדת ההגוי (29.2) שהתקיימה מיד אחרי כינוסן של חמשת קבוצות העבודה.

LET ME AGAIN EXPRESS OUR THANKS AND GRATITUDE TO THE CO-SPONSORS WHICH MADE THIS MEETING POSSIBLE AND IN PARTICULAR TO RUSSIA FOR THE GRACIOUS HOSPITALITY EXTENDED TO US.

WE SUCCEEDED YESTERDAY IN LAUNCHING THE REGIONAL PEACE PROCESS IN ACCORDANCE WITH THE NEGOTIATIONS AND AGREEMENTS PRECEDING THE MADRID PEACE CONFERENCE. MULTILATERAL NEGOTIATIONS ARE NOT A SUBSTITUTE FOR THE BILATERAL NEGOTIATIONS. THEY ARE COMPLEMENTARY. WE APPROACH THE CONTINUITY OF OUR ENDEAVOURS WITH OPENESS, FRANKNESS AND THE MOST SINCERE DESIRE TO MOVE TOWARDS PEACE SO NEEDED BY ALL THE PEOPLES OF THE REGION. YOU WILL FIND ISRAEL READY TO COOPERATE WITH ALL THE COUNTRIES OF THE REGION IN THE ATTAINMENT OF THIS GOAL.

WE ARE INDEED SATISFIED WITH THE PROGRESS ACHIEVED IN THE DIFFERENT WORKING GROUPS HELD AS YOU SAID MR CHAIRMAN, IN A BUSINESS-LIKE AND CONSTRUCTIVE FASHION. WE SHALL SPARE NO EFFORT TO PROGRESS STEP BY STEP WITHOUT LOSING SIGHT OF THE HORIZON OF PEACE.

I WOULD LIKE TO QUOTE SECRETARY BAKER WHO IN HIS CONCLUDING REMARKS YESTERDAY STATED THAT PEACE AS WELL AS REGIONAL DEVELOPMENT CANNOT BE IMPOSED FROM THE OUTSIDE. WE SHALL WORK

TOGETHER TO ACHIEVE PEACE AS WE HAVE AGREED ON THE BASIS OF CONSENSUS. I AM AWARE THAT THE ROAD IS NOT GOING TO BE A SHORT ONE, BUT WE SHALL CONTINUE TO WORK WITH CONVICTION, PATIENCE AND PERSEVERANCE. WE SHALL LEAVE THIS CHARMING CITY MOSCOW - EACH ONE RETURNING TO HIS COUNTRY - ENCOURAGED AND A BIT MORE OPTIMISTIC IN PREPARING THE FUTURE TO REACH OUR GOAL, WHICH IS PEACE.

כ"ח בשבט תשנ"ב
2 בפברואר 1992
158295

המנכ"ל מברך את CO-SPONSORS על עצם הסידור הנאות של שולחן הדיונים, מצד אחד יושבים נציגי מדינות האיזור ומולם הנציגים שמחוץ לאיזורנו.

כ"כ מברך את רוסיה על האירות והארגון וכן את ארה"ב על כך שבמאמצים משותפים הגענו לשלב חשוב זה של תהליך השלום. גישתנו קונסטרוקטיבית ואנו להבטיח התקדמות מעשית. אכן ישראל מציעה את נושא הבריות לקבוצת נפרדת.

המנכ"ל חוזר ומדגיש כי קונצנזוס הינה מילת מפתח ואין כופים דבר בהסכמה כללית וזהו מרכיב חיוני ומרכזי.

ישראל מודרכת כאן בגישתה בהימנעות מנושאים שהם נידונים או שייכים הביטורליות.

המנכ"ל מבקש לקחת בחשבון חגי ישראל ולקבוע את מועד המפגשים של העבודה אחרי ה-10 במאי. ניתן גם לקבוע בסוף אפריל תוך התייעצוי הצדדים אך הכל תלוי במשך כל מפגש ומפגש.

המנכ"ל מבקש לציין שרק קבוצת העבודה על בטחון איזורי התייחסה לתדירות המפגשים ומן הדין שגם קבוצות העבודה האחרות תיתנה את דעתן על כך.

על סמך הדיווחים מחמש קבוצות העבודה אנו עדים לכך שאין קונצנזוס לא לגבי האג'נדה ולא לגבי המשתתפים ועל כן מציעים לקיים התייעצויות בין הנוגעים בדבר כבר בימים הקרובים וזאת במסגרת הצורך להגיע לקונצנזוס. הגישה הבסיסית של ישראל הינה: לצמצם מספר המשתתפים בישיבות הראשונות ולאחר מכן להחליט בועדת ההיגוי תוך הסכמה כללית אם יש צורך בהרחבת מעגל המשתתפים. לכן מציעים להגביל ההשתתפות למדינות האיזור ולמשתתפים שולחן זה. אין לראות במפגשים שבמסגרת השיחות הרב-צדדיות 'כינוסים או'מים או בינלאומיים. יש להישאר צמודים לעקרונות ולנוסחאות שסוכמו במדריד.

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכל, אוקיאניה, מצרים,

מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, מזאר, ארבל1, ארבל2,
איר1, איר2, מזתים, הדרכה, מעת, הסברה, ממד,
@ (לעמ), מקצב2, פרנ, מחע, חליפה, משפט, מקצב1

סססס

אאאא, חוזם: 1871

אל: רהמש/89

מ-: המשרד, תא: 030292, חז: 1638, דח: ר, סג: בל,

בכב

156912

בלמ'ס/רגיל

אל: תפוצת פר'ן מורחבת

מאת: פר'ן

הנדון: הועידה הרב-צדדית במוסקבה-התיחסות הנואמים לנושא פר'ן

1. ישראל - שה'ח דוד לוי

ראונא חוזם 29722 מ-28.1.92 - הקטע הפרנ'י.

2. ארה'ב - מזכיר המדינה בייקר

תמצית:

1. ארה'ב מוכנה להעמיד לרשות מדינות האזור את רעיונותיה לגבי הגישות האפשריות לבקרת נשק, וזאת תוך ניצול הנסיון המצטבר של אירופה ואזורים נוספים.

2. יש להתקדם ולחשוב על אמצעים צנועים לבניית אמון או שקיפות. לדוגמא, הודעות על פעילויות צבאיות ספציפיות ותקשורת למניעת משברים.

3. יש מקום למאמצים להורדת רמת ההתחמשות, ובמיוחד לגבי סוגי הנשק העלולים לגרום לאי-יציבות בזמני משבר.

4. בסופו של דבר מקווה ארה'ב שתצומצם רמת אספקת הנשק הקונבנציונאלי לאזור, ושיחוסל הנשק להשמדה המונית. כל זאת לפי יוזמת בוש ממאי 1991.

3. רוסיה - שה'ח קוזירב

מילולי:

'אחת מהמטרות העיקריות של המו'מ הרב-צדדי העתידי הינה לדון בהורדת מאזן הכוחות לרמת חימוש נמוכה יותר עד להיותה מספקת לצרכי הגנה. בעניין זה לאניות דעתנו יהיו נחוצים:

- הסכמות רב צדדיות בהשתתפות המוכרים והספקים העיקריים של הנשק, וקודם כל של הנשק ההתקפי לגבי צמצום מבוקר של זרימתו למזה'ת.

- נקיטת צעדים כדי להסדיר את הייצור הצבאי במדינות המזה'ת.

- נקיטת צעדים לטיהורו של האזור מכל סוגי הנשק להשמדה המונית בראש וראשונה של הנשק הגריעי והכימי.

- פיקוח בינ'ל אמין, בניית האמון ע"י הבטחת מצב הפיקוח, הפתיחות והצפיות בתחום הצבאי.

במהלך הדיונים כדאי יהיה להסתמך על הנסיון הקיים לפתירת בעיות אלה באירופה ולסעיפים בהחלטות מועצת הבטחון הנוגעות לפתרון המשבר במפרץ הפרסי.

4. הקהילה האירופית

תמצית:

1. שה'ח של פורטוגל פינהארו

דיבר על חשיבותה של ההשתתפות המלאה של הקהילה בכל מסגרת שתוקם בנוגע לסוגיות העיקריות של שת'פ אזורי: בטחון, בקרת נשק, זכויות האדם, פיתוח כלכלי וסיוע לפליטים.

2. נציג הנציגות מטוטס

ציין את התענינותה של אירופה בנושאי בטחון ובקרת נשק לאור הקירבה הגיאוגרפית בינה ובין המזה'ת ולאור גורלם המשותף.

5. סין - סגן שה'ח YANG FUCHANG

תמצית:

נשק צריך לשמש רק למטרות הלגיטימיות של הגנה עצמית. השגת מאזן יציב ברמת חימוש נמוכה במזה'ת הוא אינטרס בסיסי של מדינות ועמי האזור. במקביל, על מדינות מחוץ לאזור להפעיל השפעתן ולמלא תפקידן באופן קונסטרוקטיבי. סין תומכת בהצעה להפוך המזה'ת לאזור חופשי מנשק גרעיני והשמדה המונית.

6. יפן - שה'ח ואטאנאבה

תמצית:

1. יש להקים ועדה לבקרת נשק שתפעל במתכונת של התייעצות מולטילטרלית.

2. יפן מקווה ששימוש ברישום העברת נשק קונבנציונלי באו"ם (רג'יסטר), יסייע בבנית-אימון במזה'ת.

7. מצרים - שה'ח עמרו מוסא

מילולי:

'השלב הראשון בשת'פ זה הוא דיון רציני בענין צמצום החימוש על בסיס של השגת איזון בטחוני לכל מדינות האזור בכמות ובאיכות, באופן שיערוב לבטחון כולם ללא יוצא מן הכלל ומבלי שינתן יתרון למדינה מסוימת.

אל לנו לשכוח שאנו מדברים על יחסי שלום ולא על יחסי איבה ותוקפנות. האחריות אינה מוטלת רק על הצדדים האזוריים אלא שותפים לה כוחות עקריים שמחוץ לאזור ועל כוחות אלה לפעול במלוא האיוון והנאמנות. אנו סבורים כי ריסון החימוש חייב להתבסס בעקרו על סילוק הנשק להשמדה המונית מן אזור המזהה'ת ובראש ובראשונה הנשק הגרעיני כולל הנשק הגרעיני האגור. כל דבר

צריך להיות כרוך ביישום התקנות הבינ'ל על פיהן פעילויות אלה נתונות לפיקוח בינ'ל. לפיכך יש לצרף את כל מדינות האזור לחוזה למניעת הפצת הנשק הגרעיני, כצעד ראשון לקראת סילוק הנשק הגרעיני בכל האמצעים. להסכים על לוח זמנים להשמדתו של מאגר הנשק הזה, במסגרת מה שנדרש באופן ברור ממדינות אשר מוכנות למצב של שלום כולל. בהעדר זאת אי אפשר יהיה להתקדם באופן חיובי ויעיל בענין צמצום הנשק הבליסטי אשר אסור שלשום צד שהוא יהיה יתרון בו על פני זולתו בשום טענה כלשהי או על פי שיקול כלשהו.

8. ירדן - שר החוץ כמאל אבו ג'אבר

תמצית:

1. קיימת עתה הזדמנות לאמץ צעדים בתחום הבטחון האזורי. התוצאות של כשלון יהיו חמורות מאוד במיוחד לאור הסכנות הקשות הטבועות בכלכלה הפוליטית של יאוש, ובזמירותו של אמל'ח להשמדה המונית ואמצעי שיגורו.

2. אנו מודעים לקשיים של השגת בטחון בהעדר שלום והשגת שלום בהעדר בטחון. הפתרון הוא ליצור אינטגרציה בין שלום ובטחון כדי להפכם למסגרות אזורית שגם יוצרת את הבסיס לכינון שלום וגם יוצרת את התנאים לקיומו הבטוח.

3. עמדתה של ירדן היא לנהוג על פי החוק הבינ'ל ורצון הקהילה הבינ'ל. המלך חוסין הביע זאת בפניתו לפרלמנט האירופי ב- 11.9.91 כשאמר... יש למנוע מלחמות, יש לשלוט על נשק להשמדה המונית, ולבסוף להשמידו'. איננו מאמינים שאפשר להשיג שלום במקביל להאצת מרוץ החימוש.

4. מציעים להקים ועידה של שיתוף ובטחון למזה'ת, במסגרת שיתופית גלובאלית, נוסח הלסינקי. יש לשקול מכניזם אזורי להסדרה ופיקוח של הגבלת נשק.

9. סעודיה - שה'ח סעוד אלפיצל

מילולי:

'אם חפצים אנו להמנע מהאסונות הצפויים במזה'ת, עלינו לשאת באחריותנו ולהסיר את סכנת צבירת נשק ההשמדה המונית באזורנו היות שהמצאות נשק זה באזורנו אינה נחשבת עוד לסוד כמוס, כי אם הפכה לעובדה גלויה וידועה. נשק זה הינו צל מכוער וחלום בלהות המדיר שינה מעיני האנושות ומאיים על גורל העמים'.

10. קטר - שה'ח

מילולי:

' אי אפשר להשיג את הגבלת החימוש, שת'פ בתחום הפיתוח הכלכלי, שימור הסביבה וחלוקת המים, כל עוד לא תושג התקדמות ניכרת בשיחות הבילטרליות לקראת כינון שלום אמת.

אי אפשר להגיע להגבלת החימוש כאשר קיים פחד מפני מלחמה.'

30 בינואר 1992

תפוצה: שדח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכל, מצב, אוקיאניה,
מצרים, מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, ארבל, ארבל, 2,
איר, איר, 2, פרנ, מזאר, אכב, הסברה, הדרכה,
מזתים, ממד, @ (רם), אמן

סססס

אאאא, חוזם: 1290

אל: רהמש/74

מ-: המשרד, תא: 030292, זח: 1150, דח: ר, סג: שמ,

בבבב

שמור/מידי

אל: כל הנציגויות

מאת: המנכ"ל

להלן דיווח מפורט מדיוני המו"מ הרב-צדדי
(מוסקבה 28-29 בינואר 1992)

1. המפגש הרב-צדדי במוסקבה היווה את הנדבך השלישי והמשלים את מסגרת של המו"מ לשלום שהחל במדריד ונמשך בשיחות הדו-צדדיות. ספקות רבים ליוו את ההכנות למן היום שבו נקבע מועד ומקום המפגש. זאת הן בשל סימני שאלה ביחס ליכולתה של רוסיה לספק את התשתית המתבקשת לארוע רחב כזה והן בשל חוסר הודאות לגבי ממדי ההשתתפות הערבית ביחוד על רקע העמדות של סוריה ושל הפלסטינים.

2. המשתתפות: במפגש נטלו חלק עשרים ושתיים משתתפות: ארה"ב, רוסיה, הקהילה האירופאית, אפג'ה (שיוצגו על ידי היו"ר התורן שלהם), ישראל, אחת עשר מדינות ערביות (ירדן, מצרים, שש מדינות המועצה לשיתוף פעולה מפרצי, תוניסיה, מרוקו ומוריטניה), יפן, סין, קנדה, תורכיה, אוקראינה ובילורוסיה. ראוי לציין שמחצית המשתתפות היו מדינות ערביות.

3. העדרות סוריה, לבנון והפלסטינים. בלטו בהעדרם סוריה ולבנון וכן הפלסטינים. אלה דרשו יצוג לפזורה. אולם עמידתנו התקיפה על כיבוד במתכונת מדריד הביאה את שני היושבי ראש, האמריקאי והרוסי לקביעה שיש לכבד את נוסחת מדריד. הם הוסיפו שיתמכו בעתיד בשיתוף נציג הפזורה הפלסטינית באותן קבוצות אשר נושא טיפולן מצדיק זאת: בנושא הפליטים ובנושא פיתוח כלכלי אזורי. יש להדגיש כבר בשלב זה כי נקבע שכל ההחלטות תתקבלנה בקונסנסוס כך שגם בעתיד כל חריגה לא תאושר ללא הסכמת ישראל.

4. ראוי לציין כי כאשר התלוננו הערבים על אי השתתפותם של סוריה, לבנון והפלסטינים, העיר עוזר המזכיר דג'רג'יאן כי האחריות לאי השתתפותם נופלת אך ורק עליהם משום שהם שהחליטו שלא לבוא למרות שהיושבי ראש וגם אחרים ניסו לשכנעם שלא להעדר, אך ללא הועיל.

ניהול המו"מ הרב-צדדי.

5. המפגש התחלק לשניים:

א. ביום הראשון נאומים של ראשי המשלחות.

ב. ביום השני כינוס קבוצות העבודה.

6. נאומי ראשי המשלחות. ברוב הנאומים היתה נימה פוליטית אלא שהיא לא הפריעה להצגת ענינם של כל המשתתפים בתחומי שיתוף הפעולה האזוריים. הערבים, גם כמותחם ביקורת על ישראל, התייחסו למו"מ הרב-צדדי כנושא חיובי שיש לקדמו במסגרת המאמצים להשגת השלום. בנאומיהם ובנאומי כל שאר המשתתפות הודגשה מרכזיותו של המו"מ הדו-צדדי כשהמו"מ הרב-צדדי לא בא להחליפו אלא להשלימו.

7. נאומי מזכיר המדינה בייקר ושה'ח הרוסי קוזירב היו חיוביים ביסודם. בייקר, בהערות הסיכום שהשמיע בסוף היום, הדגיש שהקונסנסוס הנו הדרך ההגיונית להתקדמות בתהליך השלום וכפי שלא ניתן לכפות שלום מבחוץ, כך גם לא ניתן לכפות מבחוץ שיתוף פעולה איזורי. הרוסי תמך לאורך כל הקו בדברי עמיתו האמריקאי.

8. בנאומו הציג ס'רה'מ ושה'ח את מה שעוללו המלחמות לעמי האזור ולאיוזו קידמה ופיתוח היינו מגיעים לולא ההוצאות על המלחמות ומרוץ החימוש. נאומו זכה להדים חיוביים גם מצד חלק מהנציגים הערביים אשר אישרו, בשיחות עם באי הכנס, שגישתו הפתיעה אותם לטובה.

9. קבוצות העבודה : בהזמנה שנמסרה לנו בירושלים שבועיים לפני קיום המפגש צוינו ארבע קבוצות עבודה בתחומים הבאים: מים, איכות הסביבה, בטחון אזורי ובקרת נשק ופיתוח כלכלי אזורי. ביום פתיחת הועידה, הודיעו בייקר וקוזירב שלבקשת הערבים, הוחלט לכנס גם את קבוצת העבודה בעניין הפליטים שהוזכרה במכתב ההזמנה לוועידת מדריד מה-18 באוקטובר.

10. מאמץ ערבי להקים קבוצת עבודה לענין ירושלים לא זכה להתייחסות כלשהי לא מצד שתי היושבות ראש ולא מצד משתתפים לא ערביים אחרים. חלק מהערבים דיברו גם על הצורך בהקמת קבוצה בנושא זכויות האדם.

11. ועדת ההיגוי : יחד עם קבוצות העבודה, נמסר על הקמת ועדת ההיגוי שתפקידה ללוות את עבודת הקבוצות השונות, לסכם במידת הצורך הקמת קבוצות נוספות, להבטיח מעקב אחר התקדמות השיחות ולנסות לפתור חילוקי דעות במידה שיתעוררו בתוך קבוצות העבודה. מכל מקום לא תתקבל כל החלטה ללא קונצנסוס.

12. כפי שציין זאת ס'רה'מ ושה'ח בממשלה לפני צאתו לסין ולמוסקבה, משרד החוץ עשה את עבודת ההכנה בשיתוף פעולה מלא עם המשרדים הנוגעים בדבר. להלן שמותיהם של ראשי הקבוצות או הצוותים שלנו שהשתתפו בקבוצות השונות: אלוף (מיל.) דוד עברי, מנכ"ל משהב"ט - בטחון אזורי ובקרת נשק. פרופ' דן זסלבסקי, נציב המים - נושא המים. ד"ר אורי מרינוב, מנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה - איכות הסביבה. פרופ' יעקב פרנקל, נגיד בנק ישראל - פיתוח כלכלי איזורי.

בענין הפליטים הקימונו צוות אד-הוק בראשותו של ד"ר יהודע חיים, סגן מנהל המרכז למחקר מדיני במשה'ח. נציגנו בוועדת ההיגוי הינו המנכ"ל יוסף הדס.

13. יש לזכור שהמטרה הראשונה של מפגש מוסקבה היתה לארגן את עבודת הקבוצות ואת הרכבן. ארבע סוגיות עמדו במרכז דיוני הקבוצות השונות: מקום כינוס הפגש הבא של כל קבוצה, העיתוי, סדר היום והמשתתפים. בשתי הסוגיות הראשונות הושגה הסכמה כללית ואילו בשתי האחרונות היו חילוקי דעות. נקודת המוצא בגישתנו היתה שקבוצות העבודה חייבות לשמור על אופין האזורי גם כאשר ישנן משתתפות מחוץ לאזור. מכאן התנגדותנו להשתתפות האו"ם וסוכנויותיו וחתירתנו למנוע מכך שהרכב ישא אופי אומי. להלן דיווח קצר ביותר על עבודת הקבוצות וועדת ההיגוי.

קבוצת העבודה בנושא מים

14. הקבוצה הונחתה על ידי נציג ארה"ב. הדיון היה ענייני כשכל הצדדים מדגישים חשיבות בעית המים לאזור. מרבית הדוברים מביעים צער על העדר

סוריה, לבנון ובמיוחד הפלסטינים היה נסיון על ידי הנציג הירדני להעמיד את השתתפות הפלסטינים כתנאי שבלעדיו לא תוכל קבוצת העבודה לפעול. לאחר תגובה מצידנו וכן מצד הנציג האמריקאי, נסוג הירדני ואמר שההשתתפות הפלסטינית היא תנאי להישגים בעבודת הקבוצה.

15. סוכם שהמפגש הבא יתקיים בסוף אפריל - תחילת מאי. שתי מדינות הביעו נכונותן לארח הקבוצה: תורכיה ואוסטריה. נושא זה טרם סוכם. אנו מעדיפים את תורכיה.

קבוצת העבודה בנושא פיתוח כלכלי

16. הקבוצה הונחתה על ידי נציג פורטוגל המיצג את נשיאות הקהילה האירופאית צויינה חשיבות שיתוף הפעולה הכלכלי כמשלים את המאמץ המדיני להשכנת באזור וכפוטנציאל לקידום ופיתוח האזור. ישראל הדגישה הצורך למעבר לכלכלת שלום וכינון שיתוף פעולה בתחומים כחקלאות, אנרגיה, בריאות טלקומוניקציה, תיירות ותחבורה.

17. הוחלט שסדר היום ינוסח בצורה כללית על מנת לאפשר דיון בנושאים רבים ככל האפשר. המפגש הבא יתקיים בבריסל ב-11-12 במאי. היום הראשון יוקדש לסמינר ואילו השני לדיוני קבוצת העבודה. נושא הסמינר: התפקיד ששיתוף פעולה כלכלי יכול למלא בגיבוי תהליך השלום. יש לציין כאן כי היתה כוונה למקד את דיוני קבוצה זו בסיוע ליש'ע אך בלמנו זאת.

קבוצת העבודה בנושא איכות הסביבה

18. הקבוצה הונחתה על ידי נציג יפן. הדוברים עמדו על חשיבות הנושא, בין היתר בעקבות המלחמה במפרץ. האזור רגיש מבחינה סביבתית ומתחייב שיתוף בנושאים שאינם יודעים גבולות.

19. היתה הסכמה שהנושא רחב ומוטב להתרכז במספר נושאים בעלי חשיבות מרכזית ובתוכם מפרץ עקבה - אילת. סוכם לקיים לקראת סוף אפריל סמינר. יפן תעשה מאמץ לקיימו באזור. אם לא תהיה הסכמה כללית, יתקיים ביפן. לקראת הסמינר תצא משלחת סקר יפנית שתקדיש תשומת לב מיוחדת למפרץ אילת והדו"ח שלה יונח בפני משתתפי הסמינר להמשך העבודה.

קבוצת העבודה בנושא פליטים

20. הקבוצה הונחתה על ידי נציג קנדה. בדיון הדגשנו המשמעות הרחבה של נושא הפליטים שלא ניתן לצמצמו (כפי שהצד הערבי רצה) לבעית הפליטים הפלסטינים עמדנו על הצורך שכל סיכום יתקבל בקונסנסוס. דוברים רבים עמדו על הצורך ביצוג פלסטינים מהפזורה לנושא מיוחד זה. הנציג האמריקאי דיבר על הצורך בקבלת דעות והערכות של מומחים על היקף הבעיה, תוך מיפוי האזורים הבעייתיים ביותר. סוכם לקיים המפגש הבא בסוף אפריל - תחילת מאי בקנדה.

קבוצת עבודה בנושא בטחון אזורי ובקרת נשק

21. הקבוצה הונחתה על-ידי נציג רוסי וסוכם לקיים המפגש הבא במתכונת של סמינר בווינגטון. לאחר מכן ניתן יהיה לשנות בהסכמה את מיקומם של המפגשים הבאים. מועד הסמינר: בסוף אפריל או תחילת מאי כשתאריך מדויק ייקבע בצינורות הדיפלומטים. סוכם על עריכת מפגשים תקופתיים פעם ב-4-6

שבועות. ייעשה כל מאמץ להשיג קונצנזוס בכל הנושאים, ובעיקר של הצדדים המעורבים במישרין. כל מדינות האיזור מוזמנות להשתתף בכל מפגשי קבוצות העבודה. לא הושגה הסכמה לגבי השתתפות מדינות שמחוץ לאיזור, עמדתנו היא שקבוצת העבודה תוגבל למדינות האזור, לארה"ב ולרוסיה בלבד. השתתפות חיצונית תידון במידת הצורך לגופו של עניין ותאושר בקונסנסוס. בין השאר תישקל התרומה של אותן המדינות לנושאים שיעמדו על סדר היום של כל מפגש. הובעה תמיכה בהשתתפות של פלסטינאים במפגשים הבאים. באשר להרכב המשלחת הפלסטינית - הנושא יעלה בהתייעצויות עתידיות שבהמשך. כנ"ל לגבי השתתפות האו"ם על סוכנויותיו.

ועדת ההיגוי

22. ועדת ההיגוי הורכבה מנציגי: ארה"ב, רוסיה, ישראל, ירדן, מצרים, סעודיה (נציגת מדינות המועצה לשיתוף פעולה מפרצי), תוניסיה (נציגת מדינות צפון אפריקה), הקהילה האירופאית וקנדה.

23. לוועדת ההיגוי שלושה תפקידים מרכזיים:

- א. להבטיח המשכיות המו"מ הרב-צדדי.
- ב. לעקוב אחר עבודת חמשת קבוצות העבודה.
- ג. לשקול הקמת קבוצות עבודה נוספות כמו בשטח הבריאות כפי שישראל הציעה להקים.

24. הכוונה היא להתקדם בצעדים קטנים ומעשיים תוך שמירה על האופק של שלום כולל. הועדה החליטה לפי דרישתנו, שכל ההחלטות בקבוצות העבודה תהיינה בקונסנסוס. באופן זה ישראל תוכל להבטיח שהיקף קבוצות העבודה והנושאים לסדר היום לא יוכלו להקבע ללא הסכמתה. בלי ספק, זה היה הישג ישראלי אשר רבים ובראשם המזכיר הכירו בו.

25. ועדת ההיגוי תתכנס שלוש או ארבע פעמים בשנה, הכינוסים יהיו אחר מפגשי קבוצות העבודה, כדי שהיא לא תראה כמי שמכוונת וקובעת את עבודתן של הקבוצות.

26. הנציג האמריקאי בוועדת ההיגוי, בסכמו את דיוני קבוצות העבודה, הביע בשם כל המשתתפים את הסיפוק מכך שהעבודה בכל הקבוצות היתה עניינית וקונסטרוקטיבית וכי כל ההחלטות תתקבלנה אך ורק בקונסנסוס. הוא ציין את ההתקדמות שהושגה גם אם התהליך נמצא רק בראשית צעדיו.

27. ניתן לציין בסיפוק את העבודה המשותפת של נציגי כל המשרדים שנטלו חלק בעבודתנו המשותפת. על פי עדות החברים שהשתתפו בצוותים השונים, עבודת ההכנה שנעשתה לקראת המפגש במוסקבה היתה יסודית והרשימה את המשתתפים ביניהם הערבים אשר בחלקם לא הסתירו התרשמותם. בסך הכל תרומתה של ישראל ועמדותיה זכו לכיסוי נרחב ולהערכה.

28. בסיכום, עצם הישיבה פנים אל פנים עם המשלחות הערביות היתה מרגשת ובעלת משמעות ביחוד כשהפלסטינים החליטו שלא לבוא משום שדחינו שיתוף פעולה שאיננו עומד בקריטריונים של מדריד ונציגים הערביים האחרים לא עזבו בשל כך.

משרד החוץ יוסיף לקיים מעקב צמוד כדי למנוע חריגות בלתי-רצויות לנו כמו כן הוא יקיים בימים הקרובים דיון מעמיק על מנת להסיק המסקנות המתבקשות לאחר פתיחת המו"מ הרב-צדדי ולהכין יחד עם המשרדים הנוגעים בדבר את השלב השני.

3 בפברואר 1992

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, סמנכל, אוקיאניה, מצרים,
מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, ארבל2, איר1, איר2,
פרנ, מזאר, ארבל1, מזת1, מזת2, מעת, הסברה

סססס

אאא, חוזם: 980

אל: רהמש/59

מ-: המשרד, תא: 020292, זח: 2231, דח: מ, סג: שמ,

כבב

158715

שמור/מיד

100.10

אל: ראשי הנציגויות
וושנגטון, מוסקבה, תפוצת מאיה, תפוצת אפט'א, קהיר, טוקיו, בייג'ינג,
אוטבה, אנקרה

מאת: מנכ"ל

הנדון: המו"מ הרב צדדי במוסקבה

בנפרד תקבלו סיכום בנדון. ברצוני להפנות תשומת לבכם למספר נקודות, אותן
אבקש להדגיש בשיחות שתנהלו אתם והחברים בשגרירות:

חצי
נק' 16
נק' 2

1. המו"מ הרב-צדדי אינו תחליף למו"מ הדו-צדדי ולא בא להשלימו מכאן:

א. אין להעלות בשיחות הרב-צדדיות נושאים שמקומם בדו-צדדי.

ב. המטרה אינה מדינית, אלא כלכלית-חברתית של פתוח אזורי.

ג. הרצון להגביר התחושה גם בקרב עמי האזור בדבר הצורך והתועלת בש'פ
אזורי.

2. מזכיר המדינה בייקר אמר בדברי הסיכום שלו ביום הראשון (28) כי ה-
CONSENSUS IS THE ONLY SENSIBLE WAY להתקדם וכי כפי שהשולם לא ייכפה
מבחין גם שה'פ האזורי לא ייכפה מבחין.

3. היינו עדים לא רק מצד הערבים אלא גם מצד מספר נציגים מהקהיליה
האירופית למאמץ לפוליטיזציה של הדיונים ושל האירופים כדי להשיג תפקיד
יותר פעיל ולעיתים גם של שותף מלא ל- SPONSORS. לא נסכים לכך.

4. תהליך השלום כפי שהדגיש השר וכפי שהדגשתי בסיכום שלי, הינו ויישאר
אזורי, ולא ישא אופי בינלאומי וגם לא אומי.

5. כאשר לקבוצת העבודה בנושא הבטחון האזורי ובקרת הנשק, עמדתנו היא
שהשתתפות חייבת להיות מוגבלת למדינות האזור ולשושבינות. במידת הצורך
נשקול צירוף מדינות מחוץ לאזור. בנוגע ליתר קבוצות העבודה, אנו יותר
גמישים אך בלי לפגוע באופי האזורי של המפגש.

6. ארה"ב ורוסיה מחייבות צרוף נציגי הפזורה הפלסטינית לקבוצת העבודה
בנושאי הפליטים ושה'פ הכלכלי האזורי. שרי החוץ בייקר וקוזירב העלו
האפשרות בשיחותיהם עם סגן רה"מ ושה'ח. השר דחה זאת על הסף. הם הגיבו כי

הם מסכימים להשאר צמודים לנוסחת מדריך במפגש מוסקבה אך יעלו זאת בהמשך.
הם נתמכו ע"י האירופיות וכמובן גם ע"י הערבים. האחרונים תבעו הרחבת
הייצוג הפלסטיני לכל הדיונים.

7. בגלל כל אלה אנו חייבים להשאר צמודים להבנות ולהסכמות שקדמו לוועידת
השלום במדריך שהיו מקובלות על השושבינות ועל המשתתפים הערבים ובכללם
הנציגים הפלסטינים, דהיינו, שההשתתפות הפלסטינית תהיה ע"י נציגי
האוכלוסיה בישי'ע ולא תורחב בשום פנים ואופן לנציגים מירושלים או
מהפזורה, לא כלשכן של אש"פ.

8. יפן עומדת לשלוח משלחת סקר לענייני איכות הסביבה כשבכוונתה להקדיש
תשומת לב מיוחדת לבעיות מפרץ אילת. גם הקהיליה האירופית מתכוונת לשגר
משלחת. עם שתיהן נשתף פעולה, בהנחה שלא יעלו נושאים קונטרברסיאלים.

2 בפברואר 1992

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, מצפא, פרנ, כהן, רביב, סולטן,
מזתים, מצרים, סיבל, משפט, איר, איר2,
גוברין, מזאר1, בן יעקב

סססס

3002
in/7

070

3002

חל: פ"ן, משה

מלח: יא"ל - נוסדק

חלן הדפדפה מנאחו
ב"קו ה"פ (י"א) קודל - נוסדק:

$\frac{1}{3}$

חלן הדפדפה מנאחו
ב"קו ה"פ (י"א) קודל - נוסדק:
חלן הדפדפה מנאחו
ב"קו ה"פ (י"א) קודל - נוסדק:

challenge to all the regional parties, especially in the arid, drought-prone conditions of the Middle East.

A water working group could begin to explore the dimensions of this challenge, beginning with seminars to exchange forecasts of demand and available supply and leading over time to cooperative activities in the areas of water pricing and allocation policies, desalination techniques, and re-use of brackish water. Interested extra-regional parties could share expertise, technologies and resources.

Fourth, is the issue of refugees. Almost all of the conflicts that punctuate the history of the Middle East have been the occasion of a substantial number of individuals leaving their homes. Often, they have had to live for months or years in temporary, crowded camps. This experience is common to all too many of the region's peoples. It is not our objective to ascribe cause or attribute responsibility for the refugee problem. Rather, it is to see whether the parties of this region, helped by states from outside, can provide needed resources to improve the lot of these men, women and children.

Finally, arms control and regional security. The Gulf War was a vivid reminder of just how destructive patterns of arms acquisition and production have and can become -- undermining the very security they were intended to promote. An arms control working group could begin to tackle this issue, but in a way that recognizes the vital security interests at stake for all the parties of the region.

In the first instance, we envision offering the regional parties our thinking about potential approaches to arms control, drawing upon a vast reservoir of experience stemming from attempts to regulate military competition in Europe and other regions. From this base, the group might move forward to considering a set of modest confidence-building or transparency measures covering notifications of selected military-related activities and crisis-prevention communications. The purpose would be to lessen the prospects for incidents and miscalculation that could lead to heightened competition or even conflict.

In our view, and again, based upon our own experience with arms control, we believe such an approach offers the best chance for success. At the same time, we would not discourage or rule out efforts to decrease the level of militarization, especially involving those systems most likely to contribute to instability amidst crises. Eventually, and as called for by President Bush's 1991 initiative, we would hope to see the level of conventional arms reaching the region greatly diminished and weapons of mass destruction eliminated.

Let me close with one thought. We live in an age when many of the world's regions, once ravaged by war, are now coming together. We see this above all here in Europe, but we see it too in Asia and in Central and Latin America. The results are obvious: peace and security, prosperity, better quality of life. Increasingly, the Middle East stands out, but not in the way that should make any of us proud. Our challenge -- our opportunity -- is to begin the process of making the Middle East a region, not just in the geographic sense, but in the political, the economic, and, indeed, in the human sense as well.

This gathering here today reflects the commitment and resources of those outside the region who want to assist in this effort. The co-sponsors, the United States together with Russia, strongly encourage the parties in the region for whom this process offers real benefits, to engage promptly and fully. This is a rare opportunity; do not let it pass by.

#

2
3

אל: הסברה, מז"ה, מא"ס, מח"ב

דע: טאקין

הנדון: השילוח הרב-לדדל

להלן נאם לה"ח יסאן
ב/ד"ה.

מח: הסברה - מ/סקבה

מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה
מח: הסברה - מ/סקבה

28 JAN 1992 10:00 AM
Remarks by H.E. Michio Watanabe
Deputy Prime Minister and Minister for Foreign Affairs
of Japan

Organizational Meeting for
Multilateral Negotiations on the Middle East
January 28, 1992
Moscow, Russian Federation

His Excellency Minister Kozyrev, His Excellency Secretary Baker,
distinguished delegates, Ladies and Gentlemen,

It is my great pleasure today to be among so many
representatives from countries and organizations who have
gathered here, with an important stake in the progress of the
Middle East peace process, which the international community is
closely watching, in order to express their determination to
cooperate for the solution of regional issues in the Middle
East.

I would like, first of all, to pay my deep respect to Their
Excellencies Foreign Minister Kozyrev and Secretary of State
Baker who are co-sponsoring this conference, and to the parties
directly concerned who have been negotiating with perseverance
since the Madrid Peace Conference of last autumn, thereby
sustaining the momentum toward peace.

I myself have come here with a strong determination to take
part in this new international effort to establish peace in the
Middle East region.

The world has grown out of the conventional structure of
hostility, namely the East-West confrontation, and is now
searching for a new international order to secure peace and
co-existence. In this context, the long standing conflict
between the Israelis and the Arabs including the Palestinians is
now urging all of us, peace-lovers, irrespective of within or

the most serious conflicts which still remain in the world.

Indeed, the conflict which has lasted for more than 40 years and has caused four wars is by no means easy to settle. It is also obvious, however, that, without a settlement of this conflict, not only the region would never enjoy real stability, but also should suffer from ever growing distrust and frictions which could bring in another catastrophe.

In the world which has recently witnessed two historic events of the end of the Cold War and the successful management of the Gulf Crisis, we must now solidify our cooperation and concentrate our efforts on achieving a just, lasting and comprehensive peace in the Middle East.

Japan firmly upholds the belief that all nations must co-exist in peace, which we have learned from our own struggle to build today's prosperity from the ruins and ashes of the disastrous World War II. Because of this belief, Japan has constantly maintained the position that the conflict between the Israelis and the Arabs, especially the Palestinians should be settled on the basis of the United Nations Security Council resolutions 242 and 338, through Israeli withdrawal from all the territories occupied since 1967, recognition of the right to self-determination of the Palestinian people, and the Arab's recognition of Israel's right to peacefully co-exist with their neighbors.

To achieve such a peace, it is essential to erase distrust and to build confidence among the parties concerned. Japan has been making efforts to this end through political dialogue with the leaders of the parties concerned. Japan has taken the following actions out of its belief in the significance of the confidence-building among the parties: we called for suspension of the Arab boycott as well as of the Israeli policy of building settlements in the occupied territories in the political declaration of the London Economic Summit meeting of last July; we strongly supported the U.N. General Assembly resolution toward the end of last year to revoke the resolution which determined that Zionism is a form of racism; and we strongly supported the resolution of the U. N. Security Council several

28 JAN 82 10:00 FOREIGN MINISTRY DOCUMENT

The strong initiative of Secretary Baker and parties concerned, which started last year, has led to the truly epoch-making process of convening the Madrid Peace Conference and launching direct negotiations between the parties. Three rounds of direct negotiations have already been conducted, and the progress so far seems to be limited. However, I highly commend the efforts of the parties to continue negotiations with patience. I would strongly urge the both parties to continue their efforts to overcome whatever difficulties they may encounter.

The multilateral process which begins with this conference today and the ongoing direct negotiation process of the parties concerned constitute the two wheels of a cart heading for peace and prosperity in the Middle East. True, the multilateral process could not succeed without substantial progress in the direct negotiations. At the same time, however, we should be fully aware that progress in the multilateral conference could facilitate direct negotiations through confidence-building among the parties, and thus sustain the Middle East peace process.

Therefore, the purpose of the multilateral conference is two-fold: first, to encourage progress in the direct negotiations, and eventually to bring about a just, lasting and comprehensive peace in the Middle East by building confidence among the parties to the conflict through continuation of multilateral discussion; and secondly, to solve various issues canvassing the region by setting up a framework of multilateral cooperation through effective use of existing frameworks, and with initiative and participation of parties in the region.

Active participation and initiative by countries in the region are strongly called for in the multilateral process, therefore I urge Syria and Lebanon, who are not here today, to take part as soon as possible.

The Middle East abounds with issues we must tackle with, and I believe we should begin with addressing the five areas of

refugees. It should be noted that we could of course expand our scope to include such issue of health in the future, taking into account of the progress in the peace process.

Japan, while being committed to extending appropriate cooperation to help solve all the five issues, is particularly interested in the solution of the regional environmental problems. Our own experience tells us that it is extremely difficult, if not impossible, to restore the environment once it is damaged. One might be tempted to think, because of the difficult situation in the region, that environmental problems do not require speedy solution. However, a peace needs a comfortable environment to live in, and development in disregard for environmental aspects may, at a first glance, appear inexpensive while in fact such development would hit back with multiplied cost and suffering in the medium to long term, for which the future generations have to pay. The environmental problems are hard to solve by one country alone and cooperation among countries in the region are absolutely necessary. Such cooperation, I believe, will build confidence among the parties, thereby reinforcing cooperation of the parties for peace.

From this point of view, Japan would like to play a major role in the field of environmental protection to start with. More specifically, we would like to consider in the context of this multilateral process such issues as the pollution of the Gulf of Aqaba, and improvement of the environment of the West Bank and Gaze strip, while fully respecting the wishes of the region. In this connection, Japan is considering a dispatch of a preliminary mission to look into the actual situation in those places. We would like to identify and analyze the present problems involved and from there to search for modalities for multilateral cooperation.

In the field of economic development, too, Japan can extend cooperation to solve issues drawing on its own expertise and experience in this field, and will actively be engaged in the related discussions. Continuation of the Middle East conflict has marked full economic development longed for by the people of

and Gaza strip, in particular, has been strong. Emphasis should be placed on organizing international cooperation over development of those areas, as this would provide incentives for a peace.

Lengthy explanation is not necessary to say that while there is relaxation of tension in various parts of the world, the arms control in the Middle East is as urgent a task for all of us as moves to ameliorate conflict among the parties concerned. Efforts should be made in multilateral consultation to build a framework for arms control. A U.N. register system of international transfer of conventional arms, the system proposed by Japan and the EC countries, will be established soon and Japan is hoping to see this system serve to confidence-building between the parties in the Middle East.

Water resources in the Middle East are a difficult issue which requires extensive coordination of interests of the parties concerned. But this is also an issue which definitely requires multilateral cooperation once the political conflict moves towards settlement in the future. I believe it would be meaningful to identify the difficulties involved and to consider ways to solve them in a multilateral context.

The refugee problem in the context of the Middle East conflict has been a core issue since the conflict emerged more than 40 years ago. Although the essential solution of the issue highly depends upon the progress in the bilateral negotiations, the humanitarian aspect of the issue is unneglectable. Regional as well as international cooperation to ease the difficulties of the refugees should be indispensable part of the efforts to promote the peace process.

Japan would like to participate in the steering group as proposed by the cosponsors and help move the process forward. Japan is prepared to host a meeting of this group at an appropriate time of this year.

I would like to conclude by emphasizing once again that success or failure of the current Middle East peace process is a

or instability, and that all of us have to keep remembering
, this.

Thank you very much.

#

אל: הסברה מצ"ה, איננה ו, איננה
ממ"ז

צד: אולסון, שאלקוואם,

האסינקה, ברן, ונה

הנצ"ח: השילוח הרב-צדדי-

להלן נאם רש"י EFTA, לה"ח
אסינקה בוצינה.

מטה הסברה - מוסקבה

שם רש"י אסינקה רש"י אסינקה רש"י אסינקה
רש"י אסינקה רש"י אסינקה רש"י אסינקה
רש"י אסינקה רש"י אסינקה רש"י אסינקה
רש"י אסינקה רש"י אסינקה רש"י אסינקה

6

STATEMENT
ON BEHALF OF EFTA COUNTRIES
BY
HIS EXCELLENCY
MR. JÓN BALDVIN HANNIBALSSON
MINISTER FOR FOREIGN AFFAIRS OF ICELAND
AT THE MOSCOW MEETING
FOR ORGANIZING
THE MULTILATERAL NEGOTIATIONS
ON THE MIDDLE EAST
JANUARY 28-29, 1992

Mr. Chairman,

Let me begin by noting that I am speaking here on behalf of the member countries of EFTA which, in this case are however not acting under the auspices of EFTA in view of the fact that the platform of our association is confined to matters of trade and not joint foreign policy. The invitation to attend this meeting was extended to the EFTA countries collectively. We decided to accept the invitation, which we highly appreciate, and attend the meeting together given the high value all of us attach to the peace process in the Middle East and the views we share in this respect.

Few, if any regional conflicts during this century have resembled as much a prolonged state of war as the conflict in the Middle East. The anguish, suffering and sacrifices of the nations and peoples that inhabit the region has for a long time almost constantly been brought to the attention of the international community. Neither have the real and potential implications for international security escaped our attention. The longstanding involvement and efforts of the United Nations in peace-making and peace-keeping in the Middle East has indeed reflected the high priority and legitimate concerns which the international community attaches to peace in the region.

The EFTA countries share the view that the ultimate aim of the peace process started in Madrid last autumn should not only be a state of non-belligerency in the Middle East but a genuine and lasting peace. Expectations and preparations for war should be eliminated from the list of issues that determine the menu of future relations between the states in the region. This is a tall order, given the nature of the underlying conflicts in the Middle East. But then, we have witnessed profound changes taking place in international relations that were judged impossible only

a few years ago. I am here of course referring to Europe. The situation in the Middle East is obviously different. It need however not be deemed impossible given time and above all political will to reach a settlement.

The fundamental problems of the region are the subject of the bilateral talks. Real and lasting peace in the Middle East clearly requires their successful outcome which is not to be expected without a genuine breakthrough in the negotiations. These first bilateral talks for over 40 years have evidently had a difficult start. Still the talks appear to be promising and should in our view be continued.

In our understanding the two phases of the peace conference - the bilateral talks and the multilateral talks - are conceived to mutually support each other. The multilateral talks cannot solve the problems of the Middle East but they can provide substantial support, international measures and even guarantees for the bilateral arrangements. Thus an interdependence between the two phases is created. However, we are well aware of the fact, that if there is no progress in the bilateral talks, the multilateral dialogue will not offer an alternative to lasting solutions. It will be essential that all parties avoid unilateral acts that could prejudice or threaten the process.

Mr. Chairman,

With respect to the structure and substance of the multilateral negotiations let me first state that the EFTA countries, like other countries in Europe, have a longstanding experience in the CSCE with the approach to develop "baskets" of issues similar to the framework within which this meeting is organized. This has proven its value through more than 16 years of dialogue in Europe. We fully support the concept of organizing the multilateral talks on the Middle East on this basis. It can provide both flexibility and comprehensiveness needed for a

constructive dialogue on the Middle East no less than in Europe.

Clearly, the parties directly concerned know best what issues should be put on the table in these negotiations and what measures should be applied. They know what is politically possible and desirable and what is not. They know best the importance and implications of the steps taken both at home and for the other side. In short, they do not need a prescription from outside parties on what action to be taken.

Yet, they may still be interested in hearing views from outside parties; in sharing experience, which may be beneficial. I will therefore very briefly and in general terms set forth those of the EFTA countries with respect to the negotiations.

Contact and cooperation needs to be developed between the parties in all areas. Thus regional cooperation should be developed in the economic sphere through proper utilization of natural and human resources and of the available infrastructure. There is clearly a substantial, but under-utilized potential in the region that should now be explored to improve the standard of living and the quality of life for the peoples of the Middle East. A prosperous economic development could be initiated drawing on synergetic effects from cooperation and the pooling of resources within the region and with input from interested parties outside the region.

Attention should also be given to other issues with regional implications such as environmental concerns where remedies need to be worked out on a regional level. The utilization of water resources in the area is of vital importance and should be given special attention with the environmental questions.

There is an obvious need for negotiated control of armaments in the Middle East which should extend to all major areas of armaments. In the area of conventional weapons valuable ideas might be acquired from the negotiations on conventional forces in

Europe. We should also strive for registration and limitation of export of conventional weapons to the region. Particular attention should be given to the acquisition, control and prohibition of nuclear, biological and chemical weapons as well as to the related technologies. A variety of confidence-building measures can be envisaged in support of the agreements on arms control.

In all areas dealt with in the multilateral negotiations confidence-building measures should be applied. Confidence-building measures are important for the negotiating process and for the parties themselves. It is disappointing that the parties so far have been unwilling to take confidence-building steps. A way must be found to send signals of peace and reconciliation that affect the peoples of the region. The necessity of adequately dealing with the human dimension of the conflict is obvious. This requires cooperation both in the economic, social, environmental and disarmament fields. At the same time it is important to create an atmosphere where respect for human rights, religious freedom and democracy can prevail.

Mr. Chairman,

As I have already noted, the EFTA countries highly appreciate the invitation extended to them. In light of the deliberations during this conference we shall examine the possibilities to contribute to the peace process. Finally, allow me, on behalf of the individual countries, on whose behalf I speak, to offer assistance which might be required in order to continue the multilateral process.

Thank you Mr. Chairman.

אאאא, חרזם: 33530

אל: רהמש / 2075

מ:- בריסל. נר: 298, תא: 300192, זח: 1318, דח: ר, סג: בל,

בבב

בלמס/רגיל

אל: אירופה 1

דע: כלכלית ב, מאיה

מאת: ס/ראש המשלחת, בריסל

הנדון : השיחות הרב-צדדיות

ר'ב עיקרים מנאומים של הנשיא התורן של הקהיליה ושל הנציב MATUTES
נעביר אליכם הנוסח המלא של הנאומים כשנשיג אותם.

(EU) MIDDLE EAST: THE MULTILATERAL NEGOTIATIONS IN MOSCOW OPEN WITHOUT THE PALESTINIANS- MERSSRS PINHEIRO AND MATUTES HIGHLIGHT THE CONTRIBUTION THE EUROPEAN COMMUNITY WISHES TO MAKE TO THE PEACE PROCESS

MOSCOW, 28/01/1992 (AGENCE EUROPE) - OPENING THE MULTILATERAL NEGOTIATIONS IN MOSCOW ON PEACE IN THE MIDDLE EAST, JAMES BAKER URGED PARTICIPANTS NOT TO WASTE THIS ' RARE' OCCASION AND TO MAKE A FULL COMMITMENT TO THE PROCESS, WITHOUT ALLUDING TO THE ABSENCE OF THE PALESTINIANS AT THE OPENING SESSION (SEE BELOW). THE RUSSIAN FOREIGN MINISTER, ANDREI KOZYREV, INSISTED IN TURN ON THE NEED FOR THE REGION TO BE ' FREED OF THE PRESENCE OF CONVENTIONAL AND NON-CONVENTIONAL WEAPONS OF MASS DESTRUCTION'. ISRAELI FOREIGN MINISTER DAVID LEVY LAUNCHED AN APPEAL TO THE ARAB NATIONS TO PUT A HALT TO THE ARMS RACE, TO COMMIT AN EFFORT TO MAKE MAXIMUM USE OF COMMON RESOURCES AND TO REHABILITATE ' THE REFUGEES WHO ARE VICTIMS OF THE PEACE' (HE SAID THAT ARMS PURCHASES BY ARAB COUNTRIES EXCEEDED 500 DOLLAR MILLION BETWEEN 1948 AND 1990, ' TWICE THE EXPENDITURE OF NATO AND THE WARSAW PACT TOGETHER') . MR LEVY URGED THE COUNTRIES OF THE REGION TO FOLLOW THE EXAMPLE OF THE EUROPEAN COMMUNITY WHICH ' IS TODAY OPENING ITS FRONTIERS TO THE FREE MOVEMENT OF GOODS AND PERSONS AND THE MIXING OF SCIENCES AND CIVILISATIONS ' . THE PRESIDENT OF THE COMMUNITY COUNCIL, JOAO DEUS PINHEIRO, EXPRESSED HOPE THAT THE ' ENLIGHTENED REMARKS OF ROBERT SCHUMAN ' (' MAKING WAR NOT ONLY UNTHINKABLE, BUT MATERIALLY IMPOSSIBLE ') DO NOT APPLY TO EUROPE ALONE, BUT TO THE MIDDLE EAST AS WELL. HE STRESSED THAT THE COMMUNITY PLANS TO ' PARTICIPATE FULLY IN ANY STRUCTURES SET UP' TO BUILD REGIONAL COOPERATION, WHETHER

העולם
היה נשבר
ביום הזה
ביום הזה

IN THE FIELD OF SECURITY, ARMS CONTROL, PROMOTION OF HUMAN RIGHTS THE IMPLEMENTATION OF ECONOMIC DEVELOPMENT PROJECTS OR AID FOR REFUGEES, A QUESTION ' THAT MUST BE LOOKED AT CLOSELY DURING THE NEGOTIATIONS UNDERWAY.' MR. PINHERIO RECALLED THAT RESOLUTIONS 242 AND 338 REMAIN THE BASIS OF THE TWELVE'S POSITION AND THAT THE EEC HOPES THAT 'COMPLIANCE WITH RESOLUTION 425 OF THE SECURITY COUNCIL WILL SOON BECOME A REALITY '. THE TWELVE EXPECT EACH PARTY TO RESIST THE 'PROVOCATIONS OF EXTREMISTS' CONDEMN ACTS OF VIOLENCE AND TERRORISM, INSIST ON IMPROVEMENT OF THE HUMAN RIGHTS SITUATION IN THE OCCUPIED TERRITORIES AND REAFFIRM THE NEED TO PUT AN END TO SETTLEMENT ACTIVITIES IN THESE TERRITORIES. THE COMMUNITU COUNCIL PRESIDENT ALSO SAID THE UNITED NATIONS HAS AN INVALUABLE CONTRIBUTION TO OFFER CLOSELY THE PROCESS. ' WE DO NOT REGARD THE ARRANGEMENT PROPOSED FOR MOSCOW', HE ADDED, ' AS PRECLUDING OTHER ARRANGEMENTS IN THE FUTURE ' FOR THE NEGOTIATIONS. MR PINHEIRO SAID HE HOPES THE ' NEW MIDDLE EAST' WILL BE A REGION WHERE EVERY NATION'S SECURITY WILL BE FULLY GUARANTEED, WHERE ALL PEOPLES WILL ENJOY SELF- DETERMINATION AND OTHER FUNDAMENTAL HUMAN RIGHTS, AND WHERE ECONOMIC PROGRESS IS MADE A REALITY THROUGH THE ALLOCATION OF RESOURCES TO MEET THE BASIC NEEDS OF THE POPULATION. THIS WILL REQUIRE ' BOLD DEVELOPMENT PROGRAMMES' THROUGH WHICH THE VARIOUS COUNTRIES MAY ADDRESS THE COMPLEX PROBLEM OF REFUGEES, INCREASE TRADE RELATION AND COOPERATE IN AREAS OF COMMON INTEREST SUCH AS THE ENVIRONMENT AND THE USE OF NATURAL RESOURCES, SUCH AS WATER SOLAR ENERGY AND AGRICULTURE. ' WE ARE AWARE, ' CONCLUDED MR PINHERIO, THAT REGIONAL COOPERATION IN ITSELF IS NOT AN ALTERNATIVE TO A POLITICAL SOLUTION, BUT WE KNOW HOW MUCH IT MEANS TO CONSOLIDATING THAT SOLUTION'.

ABEL MATUTES, MEMBER OF THE EUROPEAN COMMISSION WITH RESPONSIBILITY FOR MEDITERRANEAN POLICY, ACHOED THAT VIEW, STATING THAT ' EVERYWHERE, PROSPERITY, STABILITY AND PROGRESS ARE BOTH FROM COOPERATION BETWEEN COUNTRIES. OUR GOAL IS NOT TO IMPOSE OUR MODEL ON ALL COUNTRIES AT ALL TIMES, ' MR MATUTES SAID, ADDRESSING THE PROTAGONISTS IN THE NEGOTIATIONS. ' ITS NATURAL RESOURCES COMPLEMENT ONE ANOTHER , HERE THERE MAY BE A DESERT, BUT A LITTLE FURTHER THERE IS A RIVER. HERE THERE MAY BE A LARGE POPULATION NEEDING WORK, BUT SOMEWHERE ELSE THERE ARE TECHNOLOGIES CRYING OUT TO BE USED '. AFFIRMING, AS DID THE COUNCIL PRESIDENT, THAT THE REFUGEE PROBLEM MUST BE ADDRESSED WHEN THE TIME COMES, MR MATUTES HIGHLIGHTED THE NEED TO WORK TOGETHER TO SOLVE ENVIRONMENTAL PROBLEMS, TO COOPERATE ON THE USE OF WATER (A 'VITAL ' PROBLEM THROUGHOUT THE REGION) , TO MAKE PROGRESS IN THE AREA OF SECURITY AND DISARMAMENT AND TO DEVELOP AN ECONOMY WHICH WILL NOT ONLY FOSTER PROSPERITY BUT WILL ALSO HELP MAINTAIN PEACE.

THE DIVERSITY WHICH CHARACTERIZES THE REGION, SAID MR MATUTES , IS 'NOT A WEAKNESS OR AN ACCIDENT OF HISTORY. IT IS YOUR STRENGTH , YOUR TREASURE , AND YOU CAN USE IT. IN FACING THIS TASK, YOU ARE NOT ALONE. THAT IS MY MESSAGE TO YOU. THE EUROPEAN COMMUNITY WILL BE BY YOUR SIDE, AS WILL THE ENTIRE INTERNATIONAL COMMUNITY I AM SURE . MR MATUTES CONCLUDED BY SAYING THAT ' IT IS A MATTER OF DEFINING A SERIES OF GOALS, WITH PRECISE COSTS AND BENEFITS.

WE NEED TO IDENTIFY THESE GOALS NOW AND SET UP A PROGRAMME SO THAT WHEN THE TIME COMES IT WILL CONSOLIDATE THE POLITICAL PROCESS AND MAKE IT IRREVERSIBLE'. AFTER THE OPENING OF THE PLENARY SESSION, THE MULTILATERAL NEGOTIATIONS WILL CONTINUE ON WEDNESDAY IN WORKING GROUPS. IN HIS REMARKS, JAMES BAKER SAID HE HAD PROPOSED A COMPROMISE THAT WOULD HAVE ENABLED THE PALESTINIANS TO PARTICIPATE IN THE PLENARY WORK : ' WE WOULD HAVE BEEN PREPARED', HE SAID, ' TO INCLUDE PALESTINIANS FROM THE DIASPORA IN THE WORKING GROUPS ON REFUGEES AND OTHERS. THEY CHOSE NOT TO COME. IN MY VIEW, THEY ARE MISSING OUT ON AN IMPORTANT OCCASION'. THE PALESTINIANS, WHO WERE IN MOSCOW, DID NOT TAKE PART IN THE PLENARY BECAUSE THEY HAD FAILED TO OBTAIN ISRAEL'S AGREEMENT TO THE PRESENCE IN THEIR DELEGATION OF REPRESENTATIVES OF THE DIASPORA AND EAST JERUSALEM. THEIR SPOKESMAN MRS. ACHRAOUI , SAID PALESTINIANS WOULD CAREFULLY EXAMINE THE AMERICAN PROPOSAL/

לידיה שוקרון

שא

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, איר1, איר2, מצפא, פרנ,
כהן, כלכליתב', סייבל, משפט, סולטן, מזתים, רביב, מעת, הסברה

סטסט

אאא, חוזם: 30991

אל: רהמש/1916

מ-: בייגינג, נר: 219, תא: 290192, זח: 1314, דח: ר, סג: בל,

בכב

בלמס/רגיל

א ל: מא'ס.ממ'ד

ד ע: פר'ן

מאת: בייגינג

הנדון: נאום סגן שה'ח סין בועידה הרב צדדית במוסקבה.

סוכנות הידיעות הסינית מדווחת ממוסקבה עקרי הדברים שאמר סגן שה'ח
YANG FUCHANG בנאומו (28) בועידה:

1. סין תומכת בתהליך השלום במזה'ת והשתתפותה בועידה נועדה להפגין תמיכה
זו ולסייע בהשגת תוצאות חיוביות.

2. אף כי לא הושגה כל התקדמות בענינים סובסטנטיביים מאז אוקטובר הרי שכל
עוד הצדדים מפגינים רצון להסדר, נחושים לא להחמיץ ההזדמנות ההסטורית,
ופועלים יחד בגישה פרגמטית וגמישה, יוכלו בהדרגה להגיע לפתרון.

3. באשר לעמדת סין כלפי הסכסוך-קרא לפתרון מדיני של הבעיה על בסיס החלטות
או'מ 242 ו-338. פתרון כולל וצודק לבעיה צריך לכלול שלושה אלמנטים-החזרת
השטחים הערכים הכבושים, השבת הזכויות הלגיטמיות של העם הפלסטיני וכבוד
והבטחת ריבונות ובטחון כל המדינות כולל ישראל. (עמדתם הרשמית ידועה).

4. למען המשך תהליך השלום יש לנקוט צעדים להפגת המתח וליצירת אקלים מתאים
לפיוס. על ישראל, בתגובה לדרישת הקהיליה הבינלאומית, להמנע מהקמת
התנחלויות נוספות בשטחים, להפסיק לגרש פלסטינאים, ולאפשר לאלה שגורשו כבר
לשוב לבתיהם.

5. בנושא בקרת נשק-נשק צריך לשמש רק למטרות הלגיטמיות של הגנה עצמית של
מדינה. השגת מאזן יציב ברמת חימוש נמוכה במזה'ת יהיה באינטרס הבסיסי של
מדינות ועמי האזור. במקביל, על מדינות מחוץ לאזור להפעיל השפעתן ולמלא
תפקידן באופן קונסטרוקטיבי.
סין תומכת בהצעה להפוך המזה'ת לאזור חופשי מנשק גרעיני והשמדה המונית.

6. בעית הפליטים-תאר הבעייה כמציאות קשה הניצבת מול מדינות המזה'ת
והקהיליה הבינלאומית כולה. הפתרון הבסיסי לשאלת הפליטים הפלסטינאים כרוך
בפתרון מוקדם של בעית המזה'ת כך 'שהפלסטינאים יוכלו לממש זכויותיהם לשוב
הביתה במועד קרוב'.

רות כהנוב

ADDRESS BY MR. DAVID LEVY, DEPUTY PRIME MINISTER AND
 * MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS OF THE STATE OF ISRAEL AT
 THE MULTILATERAL TALKS.
 MOSCOW, JANUARY 28, 1992.

[Unedited, original text.]

MR. CHAIRMAN:.

OUR MEETING HERE, IN MOSCOW, AS REPRESENTATIVES OF
 COUNTRIES FROM AROUND THE WORLD, PURSUING THE
 SPECIFIC, DECLARED GOAL OF DISTANCING THE MENACE OF

WAR IN THE MIDDLE EAST AND ESTABLISHING COOPERATION
 BETWEEN THE PEOPLES OF THE REGION, IS AN EVENT MARKED
 BY THE MOST DRAMATIC SYMBOLS OF OUR AGE..

ONLY YESTERDAY, NO ONE WOULD HAVE THOUGHT POSSIBLE
 SUCH A GATHERING, MOTIVATED BY A SHARED INTERNATIONAL
 DESIRE FOR FUNDAMENTAL CHANGE IN PATTERNS OF LIFE AND
 THOUGHT, AND THE CREATION OF AN ATMOSPHERE OF TRUST
 ON THE ROAD TO PEACE. WE LIVED THEN IN AN ENTIRELY
 DIFFERENT GEOPOLITICAL WORLD. MOSCOW AND OTHER
 EASTERN EUROPEAN CAPITALS WERE RULED BY CENTRALIZED
 COMMUNIST REGIMES. THE COLD WAR BETWEEN THE
 SUPERPOWERS THWARTED ANY ATTEMPT TO PROMOTE PEACE IN
 THE MIDDLE EAST. UNCOMPROMISING HOSTILITY REIGNED
 BETWEEN THE ARAB COUNTRIES AND ISRAEL, FED BY SIX
 WARS IN THE COURSE OF ONLY TWO GENERATIONS. WESTERN
 AND EASTERN COUNTRIES ALIKE WERE HELPING TO ARM AND
 ENCOURAGE SADDAM HUSSEIN. A YEAR AGO TODAY MOST OF
 THE COUNTRIES GATHERED HERE JOINED FORCES AGAINST HIS
 AGGRESSION, BUT NOW HE IS AGAIN GAINING STRENGTH AND
 THREATENING PEACE IN THE REGION..

THE LESSON TO BE LEARNED FROM THESE EVENTS IS THAT WE
 MUST BUILD CONFIDENCE IN THE NEED, AS WELL AS THE
 ABILITY, TO TURN THE SPECTER OF WAR INTO A VISION OF
 PEACE AND COOPERATION, EVEN IN THE MIDDLE EAST;
 CONFIDENCE THAT NATIONS AND RULERS HAVE SOBERED UP
 AFTER THEIR INTOXICATION WITH DELUSIVE POWER; A
 CONFIDENCE THAT DRAWS FROM THE DESIRE AND
 DETERMINATION TO BEGIN A NEW WAY OF LIFE, BORN OF
 WEARIINESS WITH THE AGONY CAUSED BY WAR AND
 DESTRUCTION..

MR. CHAIRMAN:.

I THANK THE MINISTERS AND DELEGATIONS WHO HAVE
 GATHERED FOR THIS HISTORIC OCCASION. MY DEEPEST
 APPRECIATION GOES TO OUR HOST, THE GOVERNMENT OF
 INDEPENDENT RUSSIA, AND TO EACH OF THE REPUBLICS IN
 THE COMMONWEALTH OF INDEPENDENT STATES WHICH WANT TO
 ESTABLISH A NEW WAY OF LIFE..

MY SPECIAL THANKS GO TO THE AMERICAN PEOPLE AND THEIR
 PRESIDENT FOR THE COURAGEOUS EXAMPLE OF LEADERSHIP
 WHICH THEY HAVE SET FOR THE WORLD, AND TO U.S.
 SECRETARY OF STATE JAMES BAKER FOR HIS CONTRIBUTION
 AND DETERMINATION IN SETTING THE WHEELS OF THIS
 HISTORIC PEACE PROCESS INTO MOTION..

THE REGION TO WHICH WE WANT TO BRING GOOD TIDINGS IS THE ONE WHICH THAT GAVE THE WORLD ITS MESSAGE OF CULTURE, FAITH, AND PEACE. IT GAVE HUMANITY THE BIBLE, THE KORAN, AND THE NEW TESTAMENT. THE WORD PEACE IS THE ESSENCE OF THE TEACHINGS OF THE PEOPLE ISRAEL AND THE ARAB PEOPLES. BOTH GREET EACH OTHER WITH THE WORDS "SHALOM ALEICHEM," "SALAAM ALEIKUM," AND RESPOND "ALEICHEM HASHALOM," "ALEIKUM ASALAAM." THIS GREETING, DEEPLY ROOTED IN OUR CULTURES, HAS WITHSTOOD ALL TESTS OF TIME. HOW TRAGIC AND PARADOXICAL IT IS THAT PEACE ITSELF, LIKE THE RAINBOW, IS SO CLOSE, YET SO UNATTAINABLE AND DESIRED..

MR. CHAIRMAN:.

THE GULF CRISIS HAS TAUGHT US MANY LESSONS, WHICH HAVE CAUSED ACCELERATED CHANGE AND COALESCENCE OF WORLD VIEWS IN INTERNATIONAL RELATIONS. THE DIRECT RELATIONSHIP BETWEEN THE DANGER TO WORLD PEACE AND STABILITY AND THE STORES OF WEAPONS IN THE HANDS OF TYRANNICAL REGIMES, WAS CLEARLY DEMONSTRATED, AS WAS THE DETERMINATION OF COUNTRIES TO TAKE A STAND AGAINST THIS DANGER AND EXTIRPATE IT. NO LESS IMPORTANT FROM ISRAEL'S STANDPOINT IS THE LESSON LEARNED REGARDING THE TRUE ROOTS OF THE PROBLEMS OF THE MIDDLE EAST AND THE FACTORS CONNECTED WITH THEM. THE FACT THAT ARAB COUNTRIES AND ISRAEL FACED A COMMON DANGER FROM A TYRANNICAL DICTATORSHIP WHICH THREATENED THE ENTIRE ARABIAN PENINSULA, AND THAT THIS REGIME WAS ITSELF AN ARAB ONE, MADE THE WORLD AND EVEN MOST OF THE ARAB COUNTRIES AWARE, CONCRETELY AND CLEARLY, OF THE NEED AND OPPORTUNITY TO BRING THE PROTRACTED, BITTER, AND FRUITLESS CONFLICT BETWEEN THE ARABS AND ISRAEL TO AN END..

MR. CHAIRMAN:.

THE ARAB PEOPLES AND ISRAEL HAVE BEEN IN A STATE OF WAR FOR TWO GENERATIONS. THREE TIMES IN EACH GENERATION, FULL-SCALE WARS HAVE BROKEN OUT, SOWING DESTRUCTION AND HARVESTING RUIN. NEARLY 100,000 PEOPLE, MOST OF THEM IN THE PRIME OF THEIR LIVES, HAVE DIED IN THESE SENSELESS WARS. AMONG THEM WERE OVER 17,000 ISRAELIS AND OVER 80,000 ARABS. CLOSE TO 250,000 HAVE BEEN WOUNDED IN THE WARS: 40,000 ISRAELIS AND OVER 200,000 ARABS..

NO PRICE CAN BE PUT ON THE LOSS OF LIFE, BUT THE ARMS NEEDED TO MAINTAIN A CONSTANT STATE OF WAR HAVE A HIGH, MEASURABLE PRICE..

IN THE PAST DECADE ALONE, UP TO 1990, ARAB COUNTRIES HAVE ALLOCATED OVER DOLLAR 500 BILLION FOR ARMAMENTS AND OTHER MILITARY EXPENDITURES. ARMS IMPORTS TO THESE COUNTRIES ACCOUNTED FOR 35 PERCENT OF THE WORLD ARMS TRADE, AND ALMOST TWICE THE COST OF ARMS FOR NATO AND THE WARSAW PACT TOGETHER, WHICH AMOUNTED TO 22

PERCENT OF THE WORLD TRADE..

3

TO BETTER UNDERSTAND THE SIGNIFICANCE OF THESE SHOCKING NUMBERS, LET US RECALL THAT THE PRICE OF ONE TANK COULD PAY THE ANNUAL TUITION COSTS OF 1,000 STUDENTS IN INSTITUTES OF HIGHER EDUCATION. THE PRICE OF ONE STATE-OF-THE-ART FIGHTER PLANE IS EQUAL TO THE COST OF A YEAR'S EDUCATION FOR 100,000 SCHOOLCHILDREN..

ISRAEL'S NATIONAL WATER CARRIER, WHICH TRANSPORTS WATER FROM THE SEA OF GALILEE IN THE NORTH TO THE NEGEV IN SOUTH, COSTS 4400 MILLION IN TODAY'S PRICES..

EGYPT'S TREMENDOUS ASWAN DAM WAS BUILT, ABOUT THIRTY YEARS AGO, AT A COST OF DOLLAR 5 BILLION. THE PRICE OF THE CONSTRUCTION OF A HUGE TUNNEL UNDER THE ENGLISH CHANNEL, WHICH WILL ONE DAY CONNECT BRITAIN TO THE EUROPEAN CONTINENT, IS ESTIMATED AT DOLLAR 10 BILLION..

THESE EXAMPLES ILLUSTRATE THE MAGNITUDE OF THE LOSS TO THE PEOPLES OF THE REGION, WHO, FOR TWO GENERATIONS, HAVE PLEDGED THEIR FUNDS, TREASURIES, AND HUMAN RESOURCES TO THIS INCESSANT ARMS RACE, A RACE LOST FROM THE START, PURPOSELESS AND HOPELESS. NOT ONLY THE WARS THEMSELVES, BUT THE MERE CONTINUATION OF THE STATE OF WAR, CAUSES THE DESTRUCTION OF INFRASTRUCTURE, ARRESTS PROGRESS, AND PERPETUATES SUFFERING AND FRUSTRATION. THE PEOPLES OF THE MIDDLE EAST, WHO ENJOYED A "GOLDEN AGE" OF PROGRESS IN ARCHITECTURE, MATHEMATICS, AND THE EXACT SCIENCES, ARE NOW ON THE LOSING SIDE OF THE PROFIT AND LOSS LEDGER..

MR. CHAIRMAN:.

OUR REGION IS SATIATED WITH ARMS, HUNGRY FOR PROGRESS

AND THIRSTY FOR PEACE. THIS SITUATION SHOULD NO LONGER BE THOUGHT OF AS A FAIT ACCOMPLI. IT WAS NOT DECREED BY NATURE. HEAVEN FORBID THAT WE SHOULD PASS THROUGH THE GATE BEYOND WHICH ONE ABANDONS ALL HOPE. THEREFORE, WE SEE GREAT IMPORTANCE IN THE FACT THAT THE AGENDA FOR THE MULTILATERAL TALKS INCLUDES MONITORING AND REDUCTION OF THE ARMS RACE, COUPLED WITH CONFIDENCE-BUILDING MEASURES AS AN ESSENTIAL COMPONENT IN THE COALESCENCE OF REGIONAL DEFENSE AGREEMENTS..

WE ARE LIVING IN THE DAWN OF AN AGE IN WHICH DEMOCRACIES ARE GRADUALLY DISARMING AND USING THEIR RESOURCES TO WORK TOGETHER FOR THE GOOD OF THEIR PEOPLES. THE CONSOLIDATION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES INTO A POWERFUL COMMONWEALTH IS A GOOD EXAMPLE OF THIS. COUNTRIES WHICH SPILLED THE BLOOD OF MILLIONS IN DREADFUL WARS ARE TODAY OPENING THEIR BORDERS TO FREE PASSAGE OF PEOPLE AND GOODS, AND THE EXCHANGE OF INFORMATION AND CULTURE. YESTERDAY'S ENEMY HAS BECOME TODAY'S NEIGHBOR AND PARTNER..

MR. CHAIRMAN:.

FROM THE TOWN WHERE I LIVE IN THE JORDAN VALLEY, I

BEHOLD WITH MY VERY EYES HOW THE VISION OF COOPERATION, AS A WAY OF REINFORCING PEACE, ADVANCES TO FRUITION. THIS VALLEY IS THE BORDER BETWEEN ISRAEL AND JORDAN. FOR YEARS, ISRAEL'S SIDE OF THE VALLEY WAS GREEN AND BLOOMING, WHEREAS THE JORDANIAN SIDE WAS DESOLATE AND BARREN. THIS PERIOD OF TIME WAS MARKED BY INCESSANT SHOOTING AND ATTACKS AGAINST ISRAEL FROM THE OTHER SIDE OF THE JORDAN RIVER. AS THE YEARS PASSED, THE JORDANIANS LEARNED FROM THEIR ISRAELI NEIGHBORS HOW TO RAISE CROPS; THEY BUILT GREENHOUSES AND FLOURISHING COMMUNITIES ON THE EASTERN BANK OF THE RIVER. THEY LEARNED HOW TO UTILIZE THE RESOURCES OF THE DEAD SEA. SINCE THEN, THE JORDAN VALLEY HAS BECOME A QUIET PLACE, WHERE CITIZENS OF BOTH COUNTRIES EXCHANGE INFORMATION INSTEAD OF FIRE. ANOTHER EXAMPLE IS THE FARMS SET UP IN EGYPT IN RECENT YEARS WITH ADVICE FROM ISRAELI EXPERTS; CROP YIELDS AND THE QUALITY OF THE PRODUCE HAVE BEEN EXCELLENT. THE GOOD FENCE POLICY ON THE LEBANESE BORDER, AND THE OPEN BORDERS POLICY ON THE JORDAN RIVER, ARE FURTHER EVIDENCE OF COOPERATION BETWEEN ISRAEL AND IT NEIGHBORS AND THE CONTRIBUTION OF THIS COOPERATION TO STABILITY AND CALM ON THE

BORDERS. FROM THESE MICRO EXAMPLES, WE CAN LEARN ABOUT THE MACRO..

ISRAEL PROPOSES TO IT NEIGHBORS EXTENSIVE COOPERATION WHICH CAN LEAD TO REVITALIZATION AND PROSPERITY IN MANY AREAS OF LIFE. WE CAN CREATE A NEW MIDDLE EAST, NOT IN THE END OF DAYS, BUT TODAY. ISRAEL IS SPEAKING OF PRACTICAL, FEASIBLE PLANS. MOST OF THE MIDDLE EAST IS ARID AND THIRSTY. ISRAEL HAS ACCUMULATED VAST EXPERIENCE IN WATER-SAVING FRUGAL IRRIGATION METHODS WHICH PRODUCE SOME OF THE BEST AGRICULTURAL YIELDS IN THE WORLD. WE WILL SHARE INFORMATION ABOUT THE DESALINATION OF SEA WATER, ABOUT TRANSPORTING WATER FROM PLACE TO PLACE WITHIN THE REGION, ABOUT THE ENHANCEMENT OF GROUNDWATER. WE WILL GIVE ALL COUNTRIES ACCESS TO THE TECHNOLOGIES ISRAEL HAS ACQUIRED IN THE FIELD OF SOLAR ENERGY..

WE WILL WORK TO ERADICATE DISEASE IN PLANTS AND ANIMALS, THE CAUSES OF WHICH ARE IGNORANT OF NATIONAL BORDERS. NEITHER DOES ECOLOGICAL DAMAGE KNOW OF GEOGRAPHICAL CONCEPTS. ONLY ONE YEAR AGO, THE ENTIRE WORLD WAS SHOCKED AT THE DEATH OF CORMORANTS IN THE GULF WATERS AND TREMBLE AT THE SIGHT OF THE PILLARS OF BLACK SMOKE EMITTED FROM KUWAIT OIL WELLS, POLLUTING THE AIR AS FAR AWAY AS IRAN IN THE EAST AND THE AFRICAN COAST IN THE WEST..

ISRAEL, JORDAN, SAUDI ARABIA AND EGYPT LIE ON THE BREATHTAKINGLY BEAUTIFUL SHORES OF THE GULF OF EILAT/AGABA, WHICH ATTRACTS THOUSANDS UPON THOUSANDS OF TOURISTS. THESE COUNTRIES SHARE A PRESSING INTEREST IN PRESERVING THESE WATERS AND SHORES FROM ECOLOGICAL DAMAGE..

LET US WORK TOGETHER TO REHABILITATE THE REFUGEES, WHOSE SUFFERING IS THE PRICE OF REJECTION OF PEACE. LET US ALSO COPE WITH THE CHALLENGES OF DISEASE AND LOW LIFE EXPECTANCY WHICH MARK OUR REGION. ISRAEL HAS THOUSANDS OF DOCTORS AND SCIENTISTS, ARRIVING FROM THE COUNTRIES OF THE COMMONWEALTH OF INDEPENDENT STATES. MAY ALL STATES IN THE REGION SHARE IN THE GREAT BLESSING WHICH COMES WITH THE KNOWLEDGE AND HUMAN RESOURCES OF THIS MASSIVE IMMIGRATION. MAY THEY SEE IT AS WE WISH IT TO BE: AS A CORPS OF PEACE AND HEALING FOR THE ILLS OF MILLIONS AMONG OUR NEIGHBORING PEOPLES. ALL THESE AND MORE WILL BE THE BUILDING BLOCKS, THE STONES PAVING THE ROAD TO PEACE. THEY WILL ALSO BE THE NUTS AND BOLTS OF THIS PEACE ONCE IT IS ESTABLISHED..

LET US ALL WORK TO BEAT OUR SWORDS INTO FLOUGHSHARES, TO REPLACE THE CUPS OF BITTERNESS WITH FOUNTAINS OF LIVE AND THE GRAPES OF WRATH WITH THE FRUITS OF PEACE.

28.1.92

אזורנו שבע בנשק ורעב לקדמה ושלו

תצלום: איפי

לוי מקשיב לנאומו עמיתו בישיבת הפתיחה

מוסקווה (ע). עיקרי נאום שר החוץ הישראלי, דוד לוי, בוועידת מוסקווה:

"התכנסותנו כאן במוסקווה, נציגי מדינות מרחבי העולם, כמטרה מוגדרת ומוצהרת להרחקת סכנת המלחמה כמזרח-התיכון ולכינון שיתוף פעולה בין עמי האזור, הוא אירוע המאפיין את סממניה הרמאטיים של תקופתנו.

"אך תמול-שלשום לא היה איש מעלה בדעתו קיומה של התכנסות כזו, המונעת על-ידי רצון בינלאומי משותף לשנות מן היסוד רפואי חיים וחשיבה, ויצירת אווירת אמון בדרך לשלום. המלחמה הקרה בין הגושים ציננה כל ניסיון לקדם שלום כמזרח התיכון. בין מדינות ערב לישראל עמדה איבה בלתי מתפשרת, שניזונה משש מלחמות שהתרחשו במשך שני דורות בלבד.

"רבנותי, הלך הנלמד מכל האירועים האלה הוא הכורח לכנות אמון הדדי, אותו אנו אכן מבקשים ליצור. אמון בצורך, כמו ביכולת, להפוך את חזון המלחמות לחזון שלום ושיתוף פעולה. אמון בתהליך התפכחותם של עמים ושלטים, ושיכרון הכוח הכובד, אמון השואב מן הרצון והנחישות לעלות על דרך החיים אותה

"לא רק המלחמות עצמן, אלא המשך קיומו של מצב מלחמה, הוא לבדו מביא להרס התשתית, לכלימת הקרמה ולהנצחת המצוקה והתסכול. עמי המזרח-התיכון, שרשמו את תור הזהב בקידום תרבות הארכיטקטורה, המתמטיקה והמדעים המדויקים, מאבדים בתקופתנו זו את חשבון הרווח וההפסד.

"רבנותי יושבי הראש, אזורנו שבע בנשק, רעב לקדמה וצמא לשלום. זו האמת לאמתה. אין להוסיף ולראות מצב זה כעוכדה מוגמרת. הוא איננו גזרה משמים. לפיכך, אנו רואים חשיבות רבה בעוכדה שעל סדר היום של המפגש הרבי-צדדי עומד נושא הבקרה וצמצום מירון החימוש, כדי בכך עם כניית אמצעי האמון כנרדף חיוני לגיבוש ההסכמים לכיטחון האזור.

"האויב של אתמול הפך לשכן ולשותף של היום. ישראל מציעה לשכנותיה שיתוף פעולה נרחב, העי שוי להביא לשיקום ושגשוג בתחומי חיים רחבים. ניצור מזרח-תיכון חדש, לא כאחרית הימים אלא כימינו אלה. "ישראל מדברת בתוכנית מעשי" יית וננות כיצוע. המזרח-תיכון כר וכו הוא אזור צחיח וצמא למים, כישי ראל נצבר ניסיון רב בשיטות השקיה

הולידה עייפות מתלאות המלחמה. "רבנותי היושבי ראש, משבר המפרץ הנחיל לנו לקחים רבים, המזורים גיבושים של תמורות ותפיסות עולם ביחסים הבינלאומיים. הומחש היטב הקשר הישיר בין הסכנה לשלום העולם ויציבותו, לבין קיום מאגרי נשק בידו משטרים רודניים. הופגנה גם נחישותן של מדינות לתייצב מול סכנה זו ולשרשה.

"מבחינתה של ישראל חשוב לא פחות, הוא הלך שנלמד לגבי שורשיהם וגורמיהם האמיתיים של בעיות המזרח-התיכון. העוכדה שמידינות ערב וישראל עמדו מול סכנה משותפת ממשטר רודני עריץ, שאיים על חצי האי ערב כולו.

"אין מחיר לאברן חיים, אולם יש מחיר כבד ובר-מדידה להוצאות ההתחמשות הנדרשות לעצם קיומו של מצב מלחמה מתמיד. בעשור ה' אחרון לבדו, עד 1990, הקציבו מדינות האזור יותר מ-500 מיליארד דולר לרכישת נשק ולהוצאות ביטחון אחרות.

"ניסיב לרכין את משמעות המספרים ומדהימים רללי, אם ניכור כי כמחירו של טנק אחד ניתן לממן את לימודים רשמיים של אלף סטודנטים כמוסדות להשכלה גבוהה.

חסכוניות, המניבות יכולים חקלאיים מן הטובים בעולם.

"נחלוק בידע המשותף גם כהתפלת מי ים, כהולכת מים ממקור מות בהם הם מצויים באזורנו וב' העשרת מי התהום. נעמיד לרשות שיתוף פעולה את הטכנולוגיה שנה' כשה בישראל בתחומים רבים, ככת' חום אנרגיית השמש. נפעל ביחד להדברת נזקי חולי בתחום הצומח והחי, שגורמיהם אינם יודעים גבר' לות מדיניים.

"גם פגעי האקולוגיה אינם מכירים במושגים גאוגרפיים. אך לפני שנה זועזע העולם כולו מהגסיסה של אותו כרכור במימי המ' פרץ, והתחלחל למראה עמודי העשן השחור שבקעו מבארות הנפט מכוויית.

"ישראל, ירדן, סעודיה ומצרים שוכנות לחופיו של מפרץ אילת-ע' קבה, המרהיב ביופיו ומושך אליו רבבות תיירים. עניין משותף ורחוף יש למדינות אלה בשמירת מימיו וחופיו מפגעי האקולוגיה.

"נפעל הדדית לשיקום הפליטים בכל האזור, שמצוקתם היא מחיר סרבנות השלום. נתמודד גם עם החולי ותוחלת החיים הנמוכה, המאפיינים את אזורנו. לישראל אלפי רופאים ומדענים, המתווספים אליה בעלייה המתבצעת ממדינות חבר העמים. נתחלק יחד עם עמי האזור בכרכה הרבה, הגלומה במשאבי הירד ומשאבי האנוש של העלייה הזאת.

"יראו בה ונראה בה ביחד, כפי שאנו רוצים שתהיה, חיל שלום, חיל רפואה למדווייהם של מיליונים בקרב עמי האזור. כל אלה ועוד, יהיו אבני הבניין ואבני הדרך לשלום. הם יהיו גם לארגון ולחישוקיו כאשר יקום השלום ויכון. הבה נעשה כולנו להמרת אמצעי ההרס לכלי היצירה, כוס תמרורים למעיינות החיים, וענכי זעם לפירות השלום.

"לא אוכל לסיים דברי אם לא אוכיר את דבריהם של שני אישים דגולים, שקולם נשמע או כחלוצי השלום, וקוא מהדהד באוויר באזורנו ובעולם כולו. הנשיא המנוח אנואר סאדאת אמר: 'היעד שלנו לא עוד מלחמה, לא עוד שפיכות דמים'. ראש ממשלת ישראל מנחם בגין אמר את הקביעה הבאה: 'מלחמות צריך למנוע וניתן למנוע, השלום הוא בלתי נמנע'. תודה."

נאום מזכיר המדינה האמריקאי, ג'יימס בייקר

איני יכול לומר שאני מרוצה מהתהליך

(ע). נאום מזכיר המדינה האמריקאי, ג'יימס בייקר, בישיבה הראשונה אתמול במוסקבה:
"כל הצדדים מעורבים כרגע בשיחות של מהות, ומנסים לפתור את הבעיות בכוחות עצמם בשיחות פנים אל פנים. אני לא יכול לומר שאני מרוצה מכל מה שהתנהל כאן במשך התהליך המדיני הזה. קשיים ואתגרים עדיין עומדים בפני כל הצדדים.

"כפי שאמרתי במרדד, אני חייבים לזחול לפני שאנחנו מתחילים ללכת, וללכת לפני שאנחנו רצים. כרגע, אנחנו פחות או יותר הולכים, ודי בקושי. אני חושש שאנו מעט באיחור, אבל אני מקווה שבעתיד הקרוב מאוד יוכח, שהיה שווה לחכות לתוצאות שיניב תהליך זה. זה אינטרס של כל אנשי המזרח התיכון.

"אני רוצה לנצל הזדמנות זו כדי להבהיר דבר אחד: מה שאנו עושים היום במוסקבה, אינו מהווה תחליף למה שאנחנו עושים בשיחות הדו-צדדיות: ריונים בענייני טרר, טוריות, ביטחון, שלום בריקיימא וצורך בין ישראל לבין שכנותיה הערביות.

"השיחות הרב-צדדיות אינן

מהוות תחליף לשיחות הדו-צדדיות, אלא שיחות שנמשכות בריבב. שיחות שנועדו להבהיר שכל הצדדים מתכוונים לפיוס ושלום ודיון בעניינים אזוריים שפשוט וועקים לפתרון: יישוב הפליטים, עוני, מחלות, ויותר מכל דבר אחר, הסכנה שבמלחמה. זה יהיה טראגי ולא אחראי שלא להתייחס לסוגיות הללו במלוא הרצינות.

"ההתעצמות הצבאית המאסיווית באה על חשבון האפשרות של צמיחה כלכלית, כולל הצרכים הכלכליים של הגדה המערבית ורצועת עזה. הקמת פרויקטים בענייני תקשורת ואנרגיה, פיתוח הסחר, איכות הסביבה וזיהום המים, יכולים לספק יותר מקומות עבודה.

"מפרץ עקבה, למשל, יכול להיות מקום טוב להתחלה בניסויים מדעיים ושיתוף פעולה מדעי כדי לנסות ולשפר את איכות המים. זהו גם נושא ביטחוני, בעיקר בתנאים הקשים של מזג האוויר במזרח-התיכון. יש להגיע לשיתוף פעולה בענייני המים, חלוקת מקורות המים, התפלה ומשאבים וטכנולוגיות.

"צריך שתוקם ועדת עבודה בענייני הפליטים לכדוק אם הצדדים באזור, שייעזרו במדינות מחוץ

לאזור, יוכלו להבטיח אספקה שוטפת של מים ומוצרים, שיספרו את איכות חייהם של הפליטים שני אלצו להתגורר חודשים ושנים במחנות.

"ארה"ב מציעה להקים ועדת משנה, שתעסוק בפיקוח על הנשק. כבר במאי 1991 הציעה ארה"ב תור כנית מפורטת, שתהווה מתכונת להבטחת הביטחון של כל הצדדים, תוך שיתוף פעולה בין מדינות האזור.

"ארה"ב מוכנה להעמיד את הנדסיון הרחב שלה מהמשא ומתן לפירוק הנשק באירופה כדי להביא לריסון בהבאת נשק קונוונציונאלי לאזור, ולעזור בחיסול כלי הנשק להשמדה המונית.

"אני מקבל בכרחה את כל מי שמצטרף לשיחות הרב-צדדיות מבחוץ ומוכן לסייע, עליפי רכבו שלו. חברים, עמיתים, זוהי הזדמנות נדירה - אל תתנו לה לחלוף."

הפעילות תחל באביב

נאום בייקר בישיבה השנייה של ועידת מוסקבה:
"המדינות שמחוץ לאזור יעזרו

למדינות המזרח-התיכון להגיע לעיד טוב יותר. דיברנו גם על בעיות וגם על תקוות. אני מכיר בעובדה שיש לפתור בעיות פוליטיות-מדיניות. אחר כך יהיה אפשר לדבר על שיתוף פעולה אזורי. ישנם נושאים משותפים כמו מירוך החימוש ובעיות האקולוגיה, שאני מודע לכך שאלו בעיות מסובכות מאוד.

"הצלחה בוועידה זו עשויה לשמש וזו גם לשיחות הדו-צדדיות. אנו מצטערים על כך ששלוש מדינות המעורבות בסכסוך הזמנו אך אינן עמנו היום. שלושת הצדדים הללו יכולים לתרום תרומה חשובה להתקדמות ולהצלחת השיחות. "במקביל, אני חושב שהשיחות הללו יכולות להיות לטובתם. יש להם מה להרוויח מהשתתפותם כור עידה. אבל ההזמנה לוועידה מבוססת על ההזמנה לוועידת מרדד. הפלישתנאים בחרו שלא לבוא, והם פספסו הזדמנות.

"לאו"ם יש חשיבות גדולה בקבוצת העבודה בנושאים השונים. לפנינו עבודה רבה כדי להגיע לדרך יעילה. זה הזמן להתחיל לעבוד. מירוך החימוש, אקולוגיה, מים, פיתוח כלכלי והפליטים - נושאים אלו

הם שיעמדו על הפרק.

"הפעילות תתחיל באביב הקרוב, בסמינרים ופעילויות אחרות במשלחות למזרח-התיכון, אך לצערי יש מחלוקת סביב המועד לכינוס הבא. הוועדה לעניין המים תתכנס במועד הבא וכן הוועדה לעניין הפיקוח על הנשק. קנדה תוביל את עבודת הוועדה בנושא הפליטים.

"ועדת ההיגוי תתאם את עבודות הוועדה ותדאג לתאום בין הוועדות השונות, ואולי יוקמו קבוצות נוספות.

"אני רוצה לציין לפניכם נושא שלא דיברנו עליו עד עכשיו. השיחות הללו נותנות הזדמנות חד-פעמית, לרון בבעיות עמוקות מאוד שלא מוצאות את מקומן בשיחות הדו-צדדיות. שנית, השיחות היום יסייעו ליצור אווירה נוחה יותר סביב השיחות הדו-צדדיות. יהיה ניצול של מומחים ואנשי מדע כדי לקדם את התוכניות הללו.

"שיתוף פעולה אזורי צריך להיות רצון של הצדדים באזור. שום הסדר לא ייכפה על אף אחת מהמדינות. איש לא צריך לצפות לפריצת דרך מידית מהשיחות הללו, אבל זהו רגע מיוחד במינו בהיסטוריה של האזור."

יש להגביל הזרמת הנשק למזה"ת

(ע). נאום שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, אתמול במוסקווה:

"יש לשחרר את המזרח התיכון מנוכחות של נשק להשמדה המונית, קונוונציונאלי ולא קונוונציונאלי, ובעיקר מנשק כימי, ביולוגי וגרעיני. מוכן מאלי שלרוסיה אין אינטרס בעל אופי אימפריאליסטי באזור זה. תרמנו לארגון פגישה זו, כי אחרי מדריד וואשינגטון היא מהווה המשך של התקרבות לשלום במזרח התיכון. המדיניות של רוסיה מופנית עתה לבעיות פנים. יחד עם זאת, נוצר מעין שילוב אורגאני בין אינטרסים פנימיים לחיצוניים. אנו לא עומדים להתחיל במאבק על השפעה אידאולוגית או השפעה צבאית, אין לנו שום אמביציות אימפריאליות.

"יחד עם זאת, רוסיה לא מוותרת ולא תוותר על תפקידה הגלובאלי, ואחריותה הבינלאומית כמעצמת-על וכחברה קבועה במועצת הביטחון של האו"ם, על אחת כמה וכמה, כשמי דובר במזרח התיכון.

"הגענו לפגישה זו מפני שיקר לנו השלום. עמי האזור סבלו וסובלים על בשרם. אך לנו יש גם אינטרס משלנו, ליצור קשרים כלכליים עם כל הצדדים המעוניינים במזרח התיכון. לדעתנו, שיתוף פעולה כלכלי ויציבות, הם דברים שהולכים יחד.

"רוסיה ויתרה מכל וכל על הוויכוח בעניין ההשפעה באזור. כמו ששמענו בנאומו של בייקר, אנחנו לא רואים עוד האחד את השני כיריב. ההפך הוא הנכון, אנו רוצים להתקדם במהירות ליחסים ידידותיים, יחסים של שיתוף פעולה. על כך נדבר בשיחות הבאות בין ילצין לבריטניה, ארה"ב וקנדה.

"כמועצת הביטחון יציג נשיאנו מן הסתם מספר יוזמות, אשר יטיעו, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, שכל הנוגעים בדבר אמורים להפיק תועלת מן המצב החדש. אנו שמחים במיוחד לראות כאן נציגים של רוכדוכן של ארצות המזרח התיכון. אנו שמחים על השתתפות מדינות אירופיות נוספות.

"לרוע המזל, סוריה ולבנון לא מצאו לנכון לשלוח משלחות לפגישת במוסקווה ולהיות כאן. אנו יוצאים מתוך הנחה, ששלב זה, שהוא למעשה שלב ביניים בכינון השלום, הוא שלב שבו מן הראוי שיימצאו בו כל המדינות כולן. אנו מאוד מקווים, שיהיה ניתן לכוון מפגשים נוספים, שבהם תהיה הזדמנות לכל הנוגעים בדבר להיפגש.

"חשוב במיוחד לראות כאן את כל מדינות האזור אשר להן בסופו של דבר אחריות מרכזית בקידום מצב המזרח התיכון בעתיד. לכן חשוב כל כך, שיסייעו אלה לאלה בקידום התהליך.

הליך. מאמצים אלה יזכו לתמיכה בינלאומית בבואנו להשכין אווירה חדשה במזרח התיכון.

"לא די ביישוב הסכסוכים הדיצורדיים בין מדינות ערב השונות לבין ישראל, יש לפתור גם בעיות נוספות. אין די במגעים דיצורדיים, אם ברצוננו להשתית מבנה יציב ואיתן. נראה לי, כי מפגש זה יביא לאיזון טוב יותר ויפתח את האיום שנובע מצבירת נשק. אנו רואים כר לנו מטרה משותפת לתהליך הזה.

שותפות כלכלית

"כאשר למזרח התיכון, נראה לנו שיש צורך בכמה מאמצים. ראשית, יש להגיע להסכמים קולקטיביים בין מוכרי הנשק לבין קונים, במיוחד לגבי נשק הגנתי, כדי להגביל עד כמה שאפשר את הזרמת הנשק למזרח התיכון.

"שנית, יש לווסת את כמות הייצור הצבאי. יש להביא להגבלת ייצור הנשק הגרעיני והכימי, שהוא אסון. כמו כן, יש לכוון אמצעים בינלאומיים לאימות, בדיקה ובקרה של מירוף החימוש להבאת יציבות.

"נראה לי, כי שומה על ישראל וארצות ערב לעבוד לשותפות כלכלית וכן ליישב את בעיות המים. חשוב במיוחד למצוא קידום הולם לבעיית הפליטים."

יש לשתף פעולה בבעיות אזוריות

להיות כאן, חשוב שהם יהיו כאן, בשיחות הרכיזדיות. נוכל, אולי, להביא לידי שלום שיהיה לדוגמה. אבל רק אם יישמרו דרכי המשפט הבינלאומי ופתרונותיו.

"המשפט הבינלאומי, רצון הקהילה הבינלאומית - הם הבסיס היחיד שהוא בריקיימא לפתרון הסכסוך. כך תמיד נהגה ירדן, זו מסורתה. הוד מעלתו המלך חוסיין הסביר זאת בבירור כשדיבר ב-11 בספטמבר 1991 באוני הפרלמנט האירופי בשטרסבורג. השלטון חייב שתהיה לו אחריות. יש למנוע מלחמות. אחר כך יש לפקח ולחסל אמצעי השמדה המוניים.

"יש מושגים אחרים, לבד מן המושגים הצבאיים, שבהם יש לדבר על האזור. ירדן מעוניינת במיוחד בשלום ובשיתוף הפעולה הבינלאומי. ירדן מילאה תפקידים בעבר, ועתה היא דורשת לקבל תפקיד גם בעתיד. במידת יכולתה, גם מבחינה כלכלית.

"אפשר להציע שמיטה או הסדר חובות לפחות. כלכלה אזורית, פיקוח על החימוש, הסדר מקורות מים. יש לשתף פעולה בכל האתגרים הגדולים העומדים בפנינו בשנים הבאות. תקוותה של משלחת ירדן היא כנה, שנוכל להתקדם בכיוון זה. ושהאומץ יעמוד לנו להגיע להחלטות, אפילו בסתירה למה שתמיד חשבנו".

אפשר להחזיק בשטחים, לרכוש שטחים באמצעי מלחמה. לירדן יש תשובה על כך - היא רוגלת בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו-338.

חיסול אמצעי השמדה

"ביטחונן של כל מדינות האזור חייב להיות מובטח - וזה כולל, אני מרגיש, זה כולל את ישראל. אני חושב שכדרך זו יש ללכת. יש להשתתף בתהליך הזה, בכל הישר בות הבאות. כמוכן שיש גם להקים ועדה לטיפול בפליטים.

"יש כאן נציגים פלשתינאים מהשטחים המוחזקים, הקדושים, וגם ממזרח ירושלים. הם צריכים

(ע). עיקר דברי שר החוץ הירדני, כמאל אבו ג'אבר, אתמול בורעידת מוסקווה:

"בשיחות השלום שנערכו במדריד באוקטובר 1991, החלה העלייה האיטית והקשה בשביל המוכיל לשלום. אנו מחויבים לרעיון באופן מוחלט. שוב אנו אומרים כן לדו־קיום בשלום. שוב אנו מבטיחים שנעשה מאמץ. המטרה הזו תזכה לשיתוף הפעולה שלנו ולכל תרומה אפשרית מצדנו. זוהי הזדמנות שאין להחמיצה. "אפשר ביתר קלות ובדרכי שלום להתגבר כך על בעיות בין העדות, בין עמים, בין שכנים. אפשר לטפל, בשיתוף פעולה, יותר טוב בבעיות אזוריות בבעיות של סביבה, מאשר תוך עוינות ואיבה. אם חס ושלום ניכשל - יהיו לכך תוצאות שליליות מאוד. מה עוד, שאנו נותנים רעתנו לכל כלי המשחת שבידי כולם.

"האם אפשר לכונן הסדרי ביטחון כאשר הסכסוך עוד לא נפתר? כאשר יש כאלה שאינם מכירים בזכותו של האחר להתקיים? אין לנו אשליות לגבי הפנים הרבות של הבעיות שלפנינו.

"קהילת האומות המאוחדות מנחה את זימון הוועידה שלנו כאן. הסכסוך הערבי-ישראלי, שהוא למעשה לאור מגילת האומות המאוחדות, מתמקד בשאלה אם

סגן שר החוץ הסיני: על ישראל מוטל להימנע מהתנחלויות ומגירוש ערבים

(ע). נאום סגן שר החוץ הסיני, יאנג פו צ'אנג:

"אנו שמחים שגלגל השלום התחיל להסתובב, ועל אף שלא הושגה התקדמות בעניינים המרכזיים, הרי שכל עת שהצדדים הנורגעים בדבר מפתחים את הרצון ליישב את הסכסוך, רצוי שהודמנות חשובה זו לא תוחמץ.

"ממשלת סין מקווה, שבעיות האזור ימצאו פתרון על-פי החלטות האו"ם, ואז ימצא פתרון שיכלול שלושה אלמנטים: החזרת השטחים הכבושים, החזרת הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני וכבוד לריבונות כל עמי האזור, ובכלל זה ישראל.

"כדי שהשיחות יתנהלו בצורה חלקה, חשוב ביותר שיימצאו אמצעים יעילים להפחית את המתח וליצור אווירה של פשרה. אנו מאמינים, שישראל בתגובה לדרישה הכוללת של הקהילה הבינלאומית, צריכה להימנע מלהקים התנחלויות נוספות בשטחים הכבושים, לא לגרש אזרחים ערביים, ואלה שגורשו יוחזרו לבתיהם.

"ברור ששאלת פירוק החימוש באזור, זה נושא אשר עמי האזור צריכים לעסוק בו. אנו חושבים, שאם נגיע לאיזון בתחום פירוק החימוש בצורה מתונה ומדודה, זוהי הדרך הנכונה. על מדינות מחוץ לאזור לסייע ולעזור לעמי המזרח התיכון.

"סין תומכת בהצעה להפוך את המזרח התיכון לאזור מפורז ממשק אטומי. וכימי הרסני. סין קיבלה על עצמה לא להשתמש בנשק גרעיני נגד מדינות שאין להן נשק כזה, ואנו מקווים שמדינות אחרות יעשו זאת גם כן, כדי לקדם את התהליך."

מוסקווה (ע"צ). נאום שר החוץ המצרי, עמר מוסא:

"העם הפלשתינאי אינו מורכב אך ורק מתושבי השטחים הכבושים. הפלשתינאים זכאים לכחור בנציהם. הקמתן של התנחלויות בלתי חוקיות בשטחים הכבושים בידי ישראל מולידה אלימות."

נאום שר החוץ הסעודי, הנסיך סעוד: "השלום הוא יסוד מיסודות האנושיות, ויש ליישם את הצדק ולדחות תוקפנות על כל צורותיה. הממלכה הערבית הסעודית תמכה ביוזמת השלום מתחילתה, והביעה את רצונה לקחת בה חלק. אני רואה כחובתי לרשום באופן ברור, שככל שתהיינה ציפיות וככל שתהיינה כוונות טובות, אי אפשר לתאר התקרבות ניכרת כל זמן שהאדמות הערביות תחת הכיבוש."

הפלשתינאים הם העיקר

שר החוץ הכוויתי: "מדינת כוויית מביעה את הערכתה לוועידה זו, שתדון בנושאים רבים אשר יסייעו בהשגת הת

קדמות לבניית אווירה של שלום במזרח התיכון, על יסודות איתנים של צדק וכמסגרת החוקיות הבינלאומית, על-פי אמנת האו"ם, וכמרכזה זכותו של העם הפלשתיני להנות מכל חירויותיו וחזיונותיו, ועיצוב עתידו באווירה של ביטחון."

נאום שר החוץ של עומאן: "הבעיה הפלשתינית היתה תמיד הבעיה הראשית לאי יציבות במזרח התיכון. הדבר הוליד הרבה סכסוכים ונזקים חומריים ונפשיים לעמי האזור. יש לעשות מאמצים לפתור את הבעיה הזאת, על יסוד ההחלטות הבינלאומיות, ולהשכין שלום כולל וצודק לכל הצדדים. "שיחות אלו הן השלב הבא בשיחות האזור. יש לדון בכמה בעיות, בראשן סבל הפליטים הפלשתינאים."

נאום שר החוץ של קטאר: "ברצוני להדגיש שקטאר קיבלה את ההזמנה לוועידה בגלל עמדתה העקרונית, שיש לפתור את הסכסוך בדרכי שלום. קטאר תמכה תמיד ביד כותם של הפלשתינאים, והיא בעד פתרון חוקי וצודק לבעיה."

נאום שר החוץ הטורקי

טורקיה מעוניינת בשיתוף פעולה אזורי בנושאי מים

(ע"צ). בנאום בוועידת מוסקווה
אתמול אמר שר החוץ הטורקי,
חיכמת צ'טין, כי טורקיה מוכנה
לשיתוף פעולה עם מדינות המזרח-
התיכון בתחום המים, התחבורה, הת-
קשורת והאנרגיה, לקראת "אינטגר-
ציה אזורית".
שר החוץ צ'טין הזכיר כי לדעת
ארצו, פתרון לבעיה הפלשת'נית
ולסכסוך הערבי-הישראלי דרוש
לשם השגת יציבות באזור.
פתרון כזה "תלוי בנסיגת ישראל
מהשטחים הערביים, בהכרה בזכויות
הלגיטימיות של הפלשת'נאים וב-
כינון גבולות בטוחים ומוכרים לכל".

אאא, חוזם: 32271

אל: רהמש/1992

מ-: קהיר, נר: 370, תא: 290192, זח: 1600, דח: מ, סג: בל,

בכב

בלמס/מיד

אל: מטה הסברה שלום, מוסקווה

דע: מצרים ערב 1 איסוף

מאת: קהיר

הנדון: ייצוג המצרי בקבוצות העבודה.

לפי 'אהראם' ייצגו את המצרים בקבוצות העבודה השונות האישים הר'מ:

א. ועדת פירוק הנשק והבטחון האזורי:

1. אחמד פח'ר - ראש המכון למחקרים לאומיים.

2. צפאא' אלריס - ממשרד ההגנה.

3. נביל פהמי - יועץ שה'ח.

ב. שת'פ כלכלי:

1. רצ'א שחאתה - מנהל ארב'ל

2. עלי אלדין הלאל - יו'ר המרכז למחקרים של אונ' קהיר

ג. פליטים:

1. צלאח עמאר - מרצה לכלכלה

2. מאגד עבד אלפתאח - יועץ בשגמצרים במוסקווה

ד. סביבה

1. עבד אלרחמן צאלח - ממששה'ח

2. מח'תאר אלממלא - ממשרד ההגנה.

ה. מים:

1. מאגד עבד אלפתאח.

2. אסאמה אלגרייתלי.

בועדה הכלכלית ייצגו את מצרים רצ'א שחאתה, נביל פהמי ועבד אלרחמן צאלח.

שביט

קשר השלום- תפ: שהח, מנכל, סולטן, מטה הסברה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, סולטן, מצרים, פרנ, רביב,
הסברה, כהן

סססס

אאא, חוזם: 32155

אל: רהמש/1972

מ-: השלום, נר: 241, תא: 290192, זח: 2027, דח: מ, סג: בל,

בבב

9,24448

בלמס. מידי

אל: הסברה, מע"ת, ממ"ד.

הנדון: שיחות מוסקבה

להלן מסיבת עתונאים של חנאן עשראורי.

PRESS CONFERENCE WITH HANAN ASHRAWI.
MOSCOW, JANUARY 29, 1992.

AGAIN, IT IS A PLEASURE TO BE HERE WITH YOU. WE HAD HOPED THAT WE WOULD BE ABLE TO TALK TO YOU FROM INSIDE THE CONFERENCE ROOM YESTERDAY OR TO LET YOU KNOW THAT TODAY WE ARE INSIDE, PARTICIPATING IN THE WORKING GROUPS. UNFORTUNATELY, THIS HASN'T HAPPENED YET. WE WOULD LIKE TO REITERATE FROM THE BEGINNING THAT PALESTINIAN PARTICIPATION IN THE PEACE PROCESS AS A WHOLE IS ESSENTIAL, NOT JUST FOR ESTABLISHING PALESTINIAN LEGITIMACY AND NATIONAL IDENTITY, BUT IS ALSO ESSENTIAL FOR THE SUCCESS OF ANY POLITICAL ENDEAVOR THAT SEEKS TO ESTABLISH GENUINE PEACE AND STABILITY AND DEVELOPMENT AND PROSPERITY IN THE REGION..

WE MAINTAIN THAT WITHOUT THE FULL, COMPREHENSIVE, LEGITIMATE AND EFFECTIVE REPRESENTATION OF THE PALESTINIAN PEOPLE, THAT NO PROGRESS CAN BE MADE SINCE THE PALESTINIANS IN ESSENCE HAVE THE KEY TO THE STABILITY OF THE REGION. WE HAVE DEMONSTRATED IN MADRID AND IN WASHINGTON -- IN THE BILATERALS -- A WILLINGNESS TO DEAL WITH ISSUES IN A SERIOUS AND RESPONSIBLE AND RESPONSIVE AND CONSTRUCTIVE MANNER. WE HAVE I THINK SINGLEHANDEDLY MANAGED TO GET THE BILATERALS GOING AND TO GET THE ISRAELIS TO START NEGOTIATING IN WASHINGTON WITH US. AND WE CAME HERE, AGAIN FULLY PREPARED TO PARTICIPATE IN THE MULTILATERALS..

UNFORTUNATELY, WHILE IN THE BILATERALS, THERE WERE

ATTEMPTS AT REDUCING PALESTINIAN REPRESENTATION OF PARTICIPATION TO THE LEVEL OF A SUBCOMMITTEE OR TO THE LEVEL OF AN AGENDA ITEM. HERE, WE FEEL THAT THERE IS AN ATTEMPT TO REDUCE PALESTINIAN PARTICIPATION TO A PARTIAL OR FRAGMENTED PARTICIPATION TO ONE-THIRD OF THE PALESTINIAN PEOPLE OR EVEN LESS -- EXCLUDING JERUSALEM. .

HOWEVER, WE REMAIN COMMITTED, WE CAME IN GOOD FAITH, WE STAYED HERE IN GOOD FAITH. AND FOLLOWING YESTERDAY'S POSITIVE DEVELOPMENTS AND THE STATEMENTS FROM BOTH SECRETARY BAKER AND FOREIGN MINISTER KOZYEV ON CHANGING THE MADRID FORMULA, WE IMMEDIATELY SENT AN OFFICIAL MEMORANDUM TO THE SPONSORS IN WHICH WE DECLARED OUR SERIOUS INTENTIONS, OUR FULL COMMITMENT TO THE PROCESS AND OUR REQUEST TO PARTICIPATE IN THE WORKING GROUPS. WE EXPRESSED OUR INTEREST TO PARTICIPATE IN THE WORKING GROUPS ON WATER, ON ARMS CONTROL, ON ENVIRONMENT, ON ECONOMIC DEVELOPMENT, AND ON THE REFUGEE WORKING GROUP, AND WE PROPOSED THE FORMATION OF TWO NEW WORKING GROUPS: ONE ON JERUSALEM AS AN ISSUE THAT HAS MULTILATERAL AND MULTINATIONAL SIGNIFICANCE, ESPECIALLY IN TERMS OF HISTORICAL, RELIGIOUS, SPIRITUAL SIGNIFICANCE. AND WE ALSO PROPOSED THE FORMATION OF A WORKING GROUP ON HUMAN RIGHTS BECAUSE WE FEEL IN THE DISCOURSE OF THIS EMERGING REALITY, THE END OF THE TWENTIETH CENTURY, HUMAN RIGHTS IS A VALUE ON THE BASIS OF WHICH SERIOUS DECISIONS ARE TAKEN -- POLITICAL AND ECONOMIC DECISIONS.

WE HAVE SENT THIS MEMO AND WE HAVE EXPRESSED AGAIN OUR WILLINGNESS TO PARTICIPATE IN ALL THESE WORKING GROUPS IN A COMPREHENSIVE AND REPRESENTATIVE MANNER. AND WE REQUESTED SPECIFIC INFORMATION ON THE TIME AND PLACE OF THE MEETINGS OF THESE WORKING GROUPS SO THAT WE MAY PARTICIPATE..

HOWEVER, SINCE WE DID NOT RECEIVE NEITHER THE INVITATIONS OR THE SPECIFIC INFORMATION REQUIRED, OUR DELEGATION MEMBERS WERE UNABLE TO GO AND PARTICIPATE..

SO AGAIN, FOR THE SECOND DAY WE WERE PREVENTED FROM PARTICIPATION. AND WE FELT THAT DESPITE THE POSITIVE DEVELOPMENTS OF YESTERDAY AND THE PROMISE OF CHANGING THE MADRID FORMULA, ARE EXTENDING IT. WE FELT THAT THE PALESTINIANS WERE BARRED FROM PARTICIPATING. I WOULD LIKE TO MAKE IT CLEAR THAT THE PALESTINIAN PRESENCE HERE IS A POSITIVE ONE AND A CONSTRUCTIVE ONE. WE CAME HERE IN ORDER TO PARTICIPATE, NOT IN ORDER TO STAY OUTSIDE THE CONFERENCE OR THE WORKING GROUPS. AND WE STILL ARE WILLING TO PARTICIPATE, BUT

NOT ON THE BASIS OF ISRAELI DECISIONS OR
PRECONDITIONS..

I WILL SAY THIS VERY CLEARLY. WE AS PALESTINIANS
DETERMINE WHO IS A PALESTINIAN. WE HAVE NO PROBLEMS
DECIDING ON WHO IS A PALESTINIAN AND ISRAEL CANNOT
DECIDE FOR US WHO IS A PALESTINIAN..

AGAIN IT IS THE BASIC PRINCIPLE OF DEMOCRACY, THAT
THE PEOPLE THEMSELVES CHOSE THEIR REPRESENTATIVES,
AND NOBODY ELSE CAN CHOSE THEIR REPRESENTATIVES FOR
THEM. WE MAINTAIN THAT PRINCIPLE OF DEMOCRACY AND THE
PRINCIPLE AGAIN OF HUMAN RIGHTS WHERE PALESTINIANS
WILL NOT BE SINGLED OUT FOR PUNITIVE MEASURES, JUST
BECAUSE WE ARE ALREADY HANDICAPPED WHILE BEING A
PEOPLE UNDER OCCUPATION OR IN EXILE. THERE IS NO
REASON TO USE THAT HANDICAP AND THAT FORM OF
OPPRESSION IN ORDER TO JUSTIFY THE FRAGMENTATION OF
PALESTINIAN REPRESENTATION OR INTERFERENCE IN
PALESTINIAN SOVEREIGNTY OR IN THE DEMOCRATIC PROCESS..

WE ARE A PEOPLE WITH A NATIONAL IDENTITY, AND WE
REMAIN COMMITTED TO THE UNITY, THE OVERALL UNITY OF
THE PALESTINIAN PEOPLE AND WE ARE GOING TO EXPRESS
THIS UNITY EFFECTIVELY IN EVERY ENDEAVOR AND IN EVERY
STAGE OF THE PEACE PROCESS..

YESTERDAY AND TODAY, THERE HAVE BEEN EXTENSIVE
CONSULTATIONS AND MEETINGS WITH PARTICIPATION
COUNTRIES, WITH THE SPONSORS AS WELL. THERE HAVE BEEN
MEETINGS WITH FOREIGN MINISTERS AND REPRESENTATIVES
OF THE ARAB COUNTRIES, WHOSE POSITIONS OF SOLIDARITY
WITH THE PALESTINIANS, WHETHER IN THE OFFICIAL OR IN
THE WORKING GROUPS OR IN CONSULTATIONS AND MEDIATION
EFFORTS, ARE HIGHLY APPRECIATED. ALSO MEETINGS WITH
THE CHINESE, WITH THE EUROPEANS, WITH THE CANADIANS,
WITH THE JAPANESE, AND WITH OTHERS. AND WE FELT THAT
ALL THESE MEETINGS WERE OF TREMENDOUS SIGNIFICANCE
AND WERE ALL AIMED IN ORDER TO OVERCOME THE HURDLE OF
RESTRICTING OR FRAGMENTING PALESTINIAN PARTICIPATION
AND TO ENSURE THAT GENUINE PROGRESS IS ACHIEVED..

THEREFORE, I WOULD LIKE TO END THIS STATEMENT BY
SAYING THAT WE REMAIN COMMITTED TO THE SUCCESS OF THE
PEACE PROCESS. WE ALSO MAINTAIN THAT FOR THE
MULTILATERALS TO SUCCEED, EFFECTIVE AND COMPREHENSIVE
PALESTINIAN PARTICIPATION HAS TO BE ENSURED. BUT
BASICALLY, THERE HAS TO BE SERIOUS PROGRESS ON THE
BILATERALS. WE HAVE AGAIN TO RELEASE THE BILATERALS
FROM ISRAELI ATTEMPTS AT PREVENTING PROGRESS, SINCE
THE POLITICAL AGREEMENT IS THAT WHICH IS GOING TO LAY
THE FOUNDATIONS FOR THE PROGRESS AND PROSPERITY OF

THE WHOLE REGION. WE HAVE TO ENSURE THAT AN EQUITABLE
AND JUST POLITICAL AGREEMENT IS ARRIVED AT. AND THAT
NO EFFORTS ARE GOING TO BE EXERTED IN ORDER TO DERAIL
OR PROCRASTINATE OR PREVENT PROGRESS IN THE
BILATERALS.

מטה הסברה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, סולטן, מזתים, רביב, מעת,
הסברה, מקצב2, @ (לעמ)

סססס

אאא, חוזם: 31914

אל: רהמש/1957

מ-: השלום, נר: 238, תא: 290192, זח: 1607, דח: מ, סג: בל,

בבב

9,244448

בלמס/מיידי

אל: הסברה, מע'ת, מזא'ר 1, ממ'ד

הנדון: ועידת מוסקבה - השתקפות בתקשורת הרוסית 27-28.1

כללי:

ביקור שה'ח וכינוס הועידה זכו לסיקור נרחב בתקשורת הרוסית הכתובה והאלקטרונית. הנימה היא חיובית בד'כ מבחינתנו והתמקדה בסירוב הפלשתינים להגיע לשיחות מוסקבה.

ביקור שה'ח:

הטלויזיה (ערוץ 1) כינתה את ביקורו הראשון של שה'ח ישראלי במוסקבה כ'סנסציה של היום'.

שודרו: הגעת השר, פגישתו עם שה'ח הרוסי, המצרי, פגישה עם היהודים בבית הכנסת (תוך הבלטת דבריו בזכות השגת השלום), הודעת שה'ח במסע'ת (28.1).

במהדורת החדשות המרכזית שודרו (28.1) דברי שה'ח לגבי אי השתתפות סוריה ולבנון בוועידת מוסקבה.

ועידת מוסקבה:

- יש נימוקים צודקים פחות או יותר לכל צד, אך מי שלא מגיע לשולחן הדיונים של המו'מ במתכונת שהוסכמה, שם מקלות בגלגלי השלום (עתון עצמאי 28.1).

- הטלויזיה המרכזית שידרה בחדשות הלילה (27.1) כתבה ראשונה מסוגה בה מוצגת האינתיפאדה באור שלילי - רצח אזרחים ישראלים ופלשתינים כנסיון להחריף את המצב ערב ועידת מוסקבה. הפרשן מכנה נסיון הפלשתינים לשנות ברגע האחרון את כללי המשחק כ"ילדותי", דבר שלמעשה יביא נזק רב לפלשתינים.

- פרבדה (28.1) מביא במאמר מערכת הערכה כי ללא הזמנת לוב, אירן ועירק וללא השתתפות סוריה, לבנון ופלשתינים, אין סיכוי רב להצלחת בוועידה.

- הטלויזיה הרוסית (27.1) מציינת את תרומתו של שגריר רוסיה בישראל בלבין לכינוס ועידת מוסקבה.

- איזבסטיה (27.1) מביא את הודעת WAFA על כך כי ערפאת קיבל מסר חשוב מילצין.

- העתון העצמאי 28.1 - על רוסיה לפעול לפתרון הסכסוך במזה"ת, הן נוכח האינטרסים הרוסיים באיזור זה, והן בגלל שבישראל חיים רבים מאזרחיה לשעבר.

מטה הסברה - מוסקבה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, מצפא, סולטן, מזתים, רביב,
מעט, הסברה, גוברין, מזאר1, מקצב2, @ (לעמ)

סססס

אאא, חוזם: 31603

אל: רהמ"ש/1958

מ-: השלום, נר: 237, תא: 290192, זח: 1352, דח: מ, סג: בל,

בכב

בלמ"ס/מיד

אל: הסברה, מצפ"א, מע"ת, ממ"ד

הנדון: שיחות מוסקבה

להלן הודעה לעתונות בעקבות פגישת שה"ח-בייקר.

שיחת לוי בייקר היתה טובה והתנהלה באוירה של הבנות ושיתוף פעולה מלא.

בייקר תיאר את עצם קיום המפגש הרב-צדדי אתמול כהצלחה רבה שישראל יכולה לראות אותה בסיפוק, וציין כי הוא עצמו אופטימי בקשר להמשך התהליך. הוא גילה כי היו לו ספקות מסוימים אם המפגש אכן יתקיים והביע סיפוק על ההשתתפות המקיפה בו.

באשר לפלשתינים אמר בייקר כי הוא סבור שאילו הסכימו השושבינות להכללת פלשתיני אחד שאינו מתושבי השטחים היו הפלשתינים מתייצבים לשיחות. אולם השושבינות נשארו נאמנות לסיכומים שגובשו ע"י ישראל בנושא זה.

בייקר קיבל בסיפוק רב הערתו של לוי כי האירועים בישראל מהווים עדות לדבקותה של הממשלה בתהליך השלום ומסר ברור לעם ולמפלגות בדבר נחישותה להתמיד בו - ולו גם במחיר אובדן הרוב בכנסת. בייקר הגיב בסיפוק רב על כך שהקדמת הבחירות לא תעכב תהליך זה.

בשיחה נדונו נושאים אקטואליים שונים המשותפים לארה"ב ולישראל. נדונה גם התגברות הפונדמנטליזם ומאמצי של איראן בהרחבת השפעתה על הרפובליקות המוסלמיות ב'חבר העמים', וכן הדאגה מהעברת נשק, טכנולוגיה ומוחות ממדינות אלה לאזורנו. לוי עידכן את בייקר בשיחתו עם שה"ח התורכי, השותף אף הוא לדאגה זו, והעלה הצורך להמשיך בהערכות משותפת אמריקנית ישראלית למעקב, ולבלימת סכנות אלה. לוי ציין כי בקרוב תצא משלחת ישראלית לרפובליקות המוסלמיות, לפתיחת נציגויות ישראליות שם.

בעקבות בירכתו של בייקר את לוי על מסעו המוצלח בסין, עידכן שה"ח את עמיתו על עיקרי פגישותיו ושיחותיו עם ההנהגה הסינית והתרשמותו על העניין שיש ליסן בהתקרבות לארה"ב.

השניים הסכימו כי חובה היא להמשיך ולקיים את הקשר האמיץ והמיוחד בין ארה"ב לישראל וכי אין להניח למתח או רוגזה חולפת להעיד על ידידות איתנה המושתתת על שיתוף ערכים ואינטרסים.

בייקר חזר בשיחה פעמים מספר על הערכתו לגבי תרומתו של לוי לתהליך המדיני.

מטה הסברה-מוסקבה

29.1.92

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, מצפא, סולטן, מזתים, רביב,
מעת, הסברה, סי יבל, משפט, יגר, גוברין, שמורק, כהן

סססס

אאא, חוזם: 30999

אל: רהמש/1921

מ-: השלום, נר: 235, תא: 290192, זח: 1000, דח: מ, סג: בל,

בבב

9,244448

בלמ'ס/רגיל/

אל: הסברה/

הנדון: השיחות הרב-צדדיות במוסקבה/

מניחים ששמתם לבכם לידיעה שהתפרסמה אתמול (28.1.92)
בסוכנויות A.P. על מערכת ההסברה במוסקבה./

להלן הידיעה מ-AP:/

AT THE MEDIA CENTER WHERE JOURNALISTS GATHERED TO
WATCH THE SPEECHES ON A LIVE TV HOOKUP, THE ISRAELIS
WERE CLEARLY AHEAD IN THE PROPOGANDA GAME.

MOST OF THE BULLETIN BOARD WAS COVERED WITH ISRAELI
ANNOUNCEMENTS OF NEWS CONFERENCES, AND A TABLE WAS
LADEN WITH ISRAELI PAMPHLETS IN ENGLISH, FRENCH,
RUSSIAN, AND ARABIC.

יש שכר לעמלנו. ברכות./

מטה הסברה/מוסקבה/

/29.1.92

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, רביב, מעת, הסברה,
מקצב2, @ (לעמ)

סססס

אאא, חוזם: 31011

אל: רהמש/1920

מ-: השלום, נר: 233, תא: 290192, זח: 1000, דח: מ, סג: בל,

בבב

9,244448

בלמ'ס/מיד' /

אל: כל הנציוגיות/

הנדון: השיחות הרב צדדיות/

מסע'ת של שה'ח/

להלן תיקון למברקנו מ-28.1 ממנו הושמטו בטעות השאלות של הכתבים הזרים.

תשובות לכתבים זרים: /

/=====

ש: - על הסכנה של העברת נשק גרעיני למדינות המוסלמיות של חבר המדינות העצמאיות. /

ת: אנחנו מאוד מודאגים מן התופעה הזאת. אנחנו מתעדכנים עם ידידינו האמריקנים. חוסר יציבות ומצוקה כלכלית לצד ארסנל מסוג זה הוא פצצת זמן גם לגבי המוחות. ויהיה זה דבר והיפוכו. אם אנחנו מצד אחד נעשה לקידום תהליך השלום ומצד שני יתפתח מירוך כזה של נשק ושל מוחות אשר יעמידו את האזור בסכנה - אנחנו עוקבים מקרוב, מחליפים מידע. הנושא ידוע למימשל ולעוד גורמים. אני מקווה בכל אופן כי המאמצים שאנחנו עושים יחד עם גורמים נוספים מרכזיים יימנעו את הסכנה הזאת. /

ש: - על התנגדות ישראל למו'מ עם פלשתינים מן הפזורה בקבוצות עבודה בנושאי פליטים או כלכלה. /

ת: הרי שהמגמה איננה תמימה לאלה הרוצים להוסיף על אותה משלחת מוסכמת. המגמה היא להכניס בדרך זו את אש'פ שחותר להריסתה של מדינת ישראל, שהמגמה שלו היא הריסת המדינה, ולהקים במקומה מדינה אחרת. אמרנו שהוא אינו פרטנר בתהליך הזה. האמריקאים ציינו בכתובים שאש'פ איננו פרטנר וכדאי לדבר גלוי ועל השולחן. התהליך הזה לא נועד להביא למדינה פלשתינית. זאת התחייבות של המימשל האמריקאי, כאשר נתקבלה ע'י כל הגורמים. לכן למי שיש אשליות מוטב לומר את הדברים עכשיו ומראש. אנחנו אמרנו זאת ולכך יש התחייבות ברורה. שאיש לא ישלה את עצמו ואיש לא יאשים את ישראל. /

יש תהליך דו-שלבי של המימשל העצמי שאנחנו נטפל בו. אני מקווה שעוד השנה נסכם את כל הכללים ליישומם. בתום שלוש שנים יתחילו הצדדים לדון במעמד הקבע. על כך יש לכל אחד

עמדה שונה. זה קשה, נכון, אבל כל הצדדים לקחו על עצמם ללכת בתהליך הזה. כל שינוי לגביו ימוטט אותו. ואני מאמין שאלה אשר עבדו חודשים לעיצוב הבנין הזה לא יביאו לקריסתו. ישראל נכונה ומוכנה לקדם את התהליך עם הפרמטרים המוסכמים שלגביהם הסכמנו, תוך נאמנות למחויבויות שניתנו לנו והם ידועות וברורות ועל השולחן. /

ש: - על הפגישה עם שה'ח הרוסי ועמדת רוסיה בנושא הפליטים. /

ת: השיחה עם עמיתי קוזירב היתה טובה מאוד באוירה חמה. יכולנו לשוחח לעומקם של דברים. לא היה שום ניסיון לכפות דעה או ללחוץ. הוא חזר על הנאמנות לסיכומים שהיו ואמר שההתחייבות של ברה'מ לשעבר מבחינת תהליך השלום מחייבת את רוסיה דהיום. אנחנו סיכמנו כי כל ניסיון להעתיק נושאים שהם מבילטראלי למולטילטרלי במוסקבה יצור מגדל בבל במוסקבה. ואיש לא מעוניין שפה, איש לא יבין את השני ותהיה ערבוביה של מושגים. באשר לעקרונות שדיברתי עליהם הם הוסכמו על דעת ארה'ב, ברה'מ לשעבר, ואירופה, בידיעת הערבים ובמחויבות אמריקאית כתובה. אנחנו נאמנים לכתוב עם רוסיה. יש לנו כעת דיאלוג טוב, כן, פתוח. הוזמנתי לבוא במיוחד כאורח, כמוזמן של הממשלה הרוסית לביקור ממלכתי כאן. זה ייעשה בקרוב כדי לדון בנושאים הבילטראליים של שתי המדינות לשט'פ בין רוסיה לבין ישראל. וזה ייעשה בקרוב. /

ש: - על אפשרות השתתפותם של נציגים פלשתינים מן הפזורה בעתיד. /

ת: עצם זה שהאמריקאים והרוסים סירבו להשתתפותם היום, אומרת דרשני. אי נאמנותם למוסכם באה לידי ביטוי בעמדתם זו. למרות שהאחרים רצו לשנות את כללי המשחק הדבר לא ניתן. וההיגיון של היום טוב ותקף גם מחר. אם דבר איננו מוסכם הרי שכל המושג שהכל יהיה רק עפ'י הקונסנזוס מאבד מתקיפותו. אני מאמין במה שנאמר גם בסיכום הדיון, שכל דבר אין אפשרות לכפות אותו כי אם בהסכמת כל הצדדים. /

ש: - על הבעיה הכורדית. /

ת: ראשית אני אחזור ואזכיר שרק לפני שנה עמדנו, מדינות ערב וישראל, מול סכנה שבאה ממדינה ערבית והיא מעירק, מסדאם חוסיין. והיתה לראשונה קואליציה ערבית עם המערב כנגד מדינה ערבית תוקפנית. יוצא איפוא שכאשר היה מדובר בבטחון מדינות ערב שברו גם כלל עתיק יומין וחברו יחדיו עם מדינות המערב כדי להגן על עצמן. קדושת הקיום שיפה להם, יפה גם לנו ומובנת. ואני חושב שהם התנסו בזאת והוכיחו שכאשר מדובר בביטחונן ובקיומן, הרי כל דרך שתביא להדברת הסכנה היא מקובלת. /

ישראל באיזור זה של העולם היא הדמוקרטיה היחידה האמיתית ועומדת מול גלים קשים ואיומים, גם של פונדמנטליזם שמאיים לא רק עליה. איראן נוקטת במדיניות קיצונית

ומתחמשת היום בסכומים אדירים ובנשק מכל הבא ליד מכל הסוגים, לרבות חתירה להצטייד בנשק להשמדה המונית. הדבר הזה מחייב טיפול בינ'ל, וזה חל גם על רוסיה דהיום. כי מכאן יש פעולה בכיוון הזה והאיראנים מוכנים לשלם כל סכום. אי אפשר לדבר על שלום ומצד שני לאפשר העברה של נשק כזה שיכול להפוך את הקרעה על פיה. אשר לכורדים ראינו מה קרה כשלא גמרו עם סדאם חוסיין. מה הוא עשה לכורדים ואיך הם נסים על נפשם בהרים ואין מושיע. משמיד אלפים, הורס כפרים שלמים וכמעט ואין מתעניין היום. נכון שהתעניינות משום מה היא סלקטיבית ועל זה כואב ודואב הלב. אבל גם התוקפנות ההיא של סדאם חוסיין מרימה שוב ראש והוא מתחזק ומאיים על האזור. הבעיה שם היא בעיה קשה, הומניטרית ומצריכה גם עזרה הומניטרית. /

ש: - על תפקידן של מדינות מחוץ לאזור במציאת פתרון לסכסוך במזה'ת: /

ת: מבלי לפגוע באף אחד יש לומר את הדברים בצורה הגלויה ביותר. אף אחד לא עושה טובה לשני. לאירופאים יש בעיה, והיא בעיה שבאה מהמגרב ועד למפרץ. חוסר יציבות באזור זה של העולם מאיים ומדאיג את אירופה. במצב של חוסר יציבות ושל מצוקה, הפונדמנטליזם צועד על גבם של אומללים רבים ומערער גם שלטונות. ראינו מה שקרה באלג'יר. זה יכול לקרות בעוד מקומות. והוא קיים מתחת לפני השטח. אנו עוקבים. אנו יודעים. וגם בלבנון בשטח שבשליטת סוריה יש מאות מדריכים וכוחות המהפכה האיראנית שמדריכים טרוריסטים מחיזבאללה ומפלשתינים. אלה יכולים לנוכח עמדתה הקיצונית של איראן להוות פצצת זמן שתאיים על תהליך השלום. אני מקווה שהדבר מטופל והועבר למי שהיה צריך לטפל בו. הסכנה יום יומית. /

אשר לארה'ב היא גייסה קואליציה בינ'ל כנגד תוקפנות והצליחה, והיום בהשלמה לתהליך השלום מגייסת קואליציה בינ'ל כלכלית לפיתוח האזור. ודאי וודאי שזה צעד המוכיח יכולת והשפעה בלתי רגילה ומנהיגותה של ארה'ב בעולם. ליפן ולגורמים אחרים יש גם עניין לקחת חלק בביצוע של פרויקטים גדולים. הדבר הזה ביחד יכול לתת לעשור הבא גם פיתוח, גם יציבות, גם יוזמה, גם רווחים להרבה גורמים. המזה'ת ייצא נשכר בד בבד. /

לכן אם אני אשאל אם למישהו מבחינה פוליטית יש לו מה לתרום אני יכול לומר רק זאת: בסכסוך שכזה מו'מ אמיתי שיביא לשלום הוא בין הצדדים הנוגעים בדבר ללא התערבות מבחוץ. התערבות היתה דרושה כל עוד לא נפגשו. ברגע שנפגשו ומדברים פנים אל פנים צריך לתת להם לתת ביטוי לאחריותם ולפתור את הבעיות. אם מישהו מן הצדדים יחשוב שגורם חיצוני יכול להתערב לצידו כדי להשפיע הרי שהוא לא יעשה הצעדים המתחייבים לקידום השלום. לכן המו'מ הישיר בין הצדדים צריך להתנהל ללא מעורבות מבחוץ באשר לפעולות לחיזוק צעדי אמון, פיתוח, שת'פ כלכלי ואחר, כל המרבה בעניין זה הרי זה משובח. /

ש: 1. - על השתתפות נציגים פלשתינים מן הפזורה בדיונים לא פורמליים. /
2. - על קשר בין התקדמות בשיחות הבילטריות והשיחות המולטילטריות. /

ת: את התיזה הזאת פתחתי בה. היא היתה כאילו המובילה והיא לא התקיימה. והם באים ויושבים ודנים ומעלים. אני אינני מקבל שהם לא דיברו על הדברים האלה והחיוניות שלהם. הם דיברו מפורשות מכפי שדיברו אי פעם. אינני מזלזל בזה. אני מחייב את זה ואני מעריך את זה. ואמשיך לעשות כדי לעודד את צעדי אמון אלה ושנפסיק להסתכל רק על מניפסטו, על טיעונים, אלא נחפש את המאחד. זה דבר אחד. ואני לא רוצה להטיל ספק. מדוע אני עכשיו צריך להטיל ספק? למעלה מארבעים שנה לא דיברנו. היתה סרבנות לדבר עם ישראל, לפגוש את ישראל. היום סוף סוף אנחנו נפגשים. ראית אותם, כולם יושבים באו לא בכוח, לא מפחד, כי אם מהחלטה נחושה מרצון. שאני יודע להעריך כוונה זו. אם בהמשך נצליח או לא זו סוגייה אחרת. אני מקווה שכן. ואלה אשר באו והקדישו שעות, וישבו שרי חוץ, צריך לדעת להעריך את זה. ואני מעריך את זה מאוד מאוד. זוהי התפתחות חיובית. לה חייכנו וציפינו. ואין לי שום מקום להטיל ספקות. הם ישתתפו בקבוצות עבודה ונראה את תרומתם ותרומתנו, איך נפגשות ביחד. אני לא מוכן לפקפק משום שלא באו שוב מאונס אלא מרצון. אולי מעייפות המלחמה, אולי מראיית אלטרנטיבה. /

אמרתי: נכון, יש חשדנות, יש תחושות, יש סכנות. אבל עצם זה שהתקיים כאן במוסקבה לאחר כל הספקות, ומה שנאמר השתתפות כזו היא דבר שלא היה לו תקדים בעבר. נדע להעריך זה. אולי ע'י זה שנעריך, נדע גם לקרב. אנחנו מתקרבים. והמסר שלי היה בכיוון זה היום. /

אשר לכללים ופזורה וכיוצא באלה, אני הרי לא רוצה לחזור כל פעם על מה שכבר אמרתי בצורה החדה. אם נשמור על אבני הדרך שגיבשנו לצעוד בה אל השלום לא תאבד הדרך אלא תהיה זו דרך החיים. אם נתחיל לפרק אבנים ונתחיל להפוך מה שעשו הפלשתינים, להפוך את כללי המשחק ולחשוב שאפשר להכניס את כל העולם לפניקה כי הם לא מסכימים פתאום, ודברים אשר סוכמו איתם הם רוצים לעשות אותם כאילו העולם יכנס כאן לטראומה ויתחיל לנהוג אחרת. אז עשו טעות ועשו שוב טעות - זה היה בווישינגטון, זה היה בפרוזדור, זה היה בספה, זה היה כאן. לא פרוזדור ולא ספה. אני מקווה שהתכונה תיגבר אצלם ושיבינו ששלום לא עושים לא מתרגילים ולא מברוגז אלא מתוך נאמנות למוסכם. חבל על הזמן שיילך לאיבוד, וכל שעה וכל הזדמנות להתקרב היא חיונית והיא מחייבת. /

ש: - על האפשרות שהפלשתינים יציבו דרישות דומות לגבי הרכב המשלחת גם בשיחות הבילטרליות. /

ת: תבעיות היו, ישנן ותהיינה. אני שמח שבפגישות האחרונות בווישינגטון נקבעו גם מועדים וגם סדרי עבודה.

חבל יהיה אם הפלשתינים ימשיכו במשחק הזה. אני לא רוצה לומר מה שאמר מדינאי דגול: מה הם עושים לעצמם כל פעם במו ידיהם. נזדמנה הזדמנות. ישראל היא הגורם הראשון והיחיד שנתן לאוכלוסיה הזאת להיות פרטנר לשיחות על גורלה ועתידה. אף אחד לפני ישראל לא עשה להם זאת. עשרות שנים שלטו שם ערבים, ירדנים. אף פעם לא עלה בכלל על הדעת שתינתן להם זכות כלשהי. אדרבא שללו מהם זכות האזרחות, וישראל הושיטה ידה נאמנה בקמפ-דיוויד לדון עמם בדרך של כינון מינהל עצמי, ולאחר מכן פרטנרים להסדר הקבע בהסכמה כמובן. /

אני מקווה כי לא יאמצו קו של ברוגז מתמיד ולא יחשבו שיוכלו להנות משני עולמות וגם להיות פרטנרים, ומצד שני גם ישבחו את הטרור או יאמצו את הטרור. עם הטרור ישראל נפגשת רק בשדה קרב. ויום בו היא תתכופף ותיכנע יהיה סופה. אין דו קיום עם הטרור. נושיט את היד החמה לשלום, להפסקת שפיכות הדמים ולשיחות פנים אל פנים. אני מקווה שלא יעשו את הטעות הטראגית ולא יחשבו שבכוחם בגלל רצונה של ישראל להתקדם לשלום שהנה הם מכניעים אותה בזירה הבינ'ל ובזירה הטרוריסטית. הלוקסוס הזה לא יהיה. אנו רוצים לראות אותם שותפים לנו בקידום תהליך השלום בכבוד, בנאמנות למה שסוכם אבל נדרוש מהם גם לשלול את הטרור ושלא יעתיקו את הברוגז לאורך זמן וגם לבילטרלי כי הם יהיו המפסידים. /

ש: - על מיקום ועתוי הסיבוב הבא בשיחות המולטילטריות. /

ת: אני בכלל חסיד שכל הפגישות תתקיימנה במזה'ת. מדוע? לא שזה רחוק ולא שזה הענין הלוגיסטי בלבד. אלא שבמשך שנים רבות טופחה שינאה כמעט עיוורת בקרב עמי ערב כנגד ישראל. כאשר במרחקים מתקיימים הפגישות זהו הביטוי לרצון שאין מפגינים אותו, לכוונה שאין מבררים אותה, לתמונה שאין רואים אותה בהירה לגבי ההמונים וזה חבל. יש משמעות כאשר אנחנו מתכנסים במזה'ת. המשמעות בעיני העמים היא כי הנה דנים עם ישראל על שלום. כשזה במרחקים זה אומר הולכים להתדיין עם ישראל. ובעצם מה מפריד בינינו? מספר ק"מ. אנחנו צריכים לעשות אלפי מייל כדי להיפגש כאשר אנחנו חיים זה לצד זה. גם את הטאבו הזה צריכים לשבור. /

אבל ישראל לא שוברת את הכלים. היא לא נוטשת את רצונה זו. ובוא יבוא. לא נרפה. גם שאר הגורמים משתכנעים שזה הדבר הבריא והרצוי. אשר למולטיטרלי יש מדינות, כפי ששמענו, אשר מנסיון בתחומים מוגדרים יכולים לתרום גם מנסיון, גם ממימון, גם מהתניית אמון. אנו מקווים כי הרי כל זה נועד לאזור שלנו ולא למדינות איפה שאנחנו מתכנסים. ניראה שהזמן הזה הוא שעת כושר לכולם, שעת רצון שצריכים לנצל אותה וכל העבודה הזאת נועדה למזה'ת. מה שהיה בכל המלחמות הוא שיעבוד. כל משאבי האנוש והאחרים והעתיד למען הרס ושינאה. אני מקווה כי עתה יש התפתחות ובעקבותיה תבוא גם הדאגה הפנימית בעניינים של כל עם בכל מדינה במזה'ת כאשר מפסיקים לראות, כאשר מפסיקים להשקיע

הון ברכישת נשק להרס, מתחילה הדמוקרטיה לצוץ ולהיוולד.
וליום הזה אנו מצפים./

עד כאן./

מטה הסברה - מוסקבה/

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכל, אוקיאניה, מצרים,
מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, מזאר, ארבל1, ארבל2,
איר1, איר2, מזתים, הדרכה, מעת, הסברה, ממד,
@ (לעמ), מקצב2, פרנ, מחע, חליפה, משפט, מקצב1

סססס

אאא, חוזם: 31030

אל: רהמש/1930

מ-: שלום, נר: 104, תא: 290192, זח: 1032, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מיד

א ל: רומא/השגריר

ד ע: מנהל אירופה 1

מאת: המנכל, מוסקבה

הנדון: שיתוף איטליה בשיחות המולטילטרליות

בתום היום הראשון של מפגש מוסקבה (28) התקיימה פגישה בין סגן רה"מ ושה"ח עם שה"ח האיטלקי בהשתתפות הח"מ.

דה-מיכליס הטעים כי בא במיוחד כדי להפגין עניינה בתהליך ובהשתתפות איטליה ולא רק במסגרת הקהיליה, בשיחות המולטילטרליות. לאיטליה יש אינטרס ישיר יותר מאשר רוב חברות הקהיליה בחלק מהנושאים שיידונו בקבוצות העבודה.

השר אמר לו שנהיה מוכנים ללכך אתם את הנושא וביקש שדה-מיכליס ישלח נציג לדיון עמנו בירושלים. הצעתי כי ימנה נציג שיתלווה למשלחת האיטלקית לוועדה המשותפת. דה מיכליס אמר כי יעשה זאת.

להערת השר על התגובות המסתייגות שאנו מקבלים לאחרונה מהקהיליה בנושאים שונים לרבות בעניין השלוב במרחב הכלכלי - (רעיונו של דה מיכליס) אמר שה"ח האיטלקי כי הוא ינסה שיו"ר הנציבות דלור יכלול בתכנית שהוא מכין, פסקה שתציין הרצון להרחיב שה"פ עם ישראל. העיר כי הוא מודע למכשולים שמספר מדינות ופקידים מהנציבות מנסים להערים, אך עלינו להמשיך ולהעלות הנושא במישור הפוליטי. מצידו יוסיף לתמוך.

מנכל

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז, @ (רם), אמן, ממד, איר1, איר2, כהן, כלכליתב'

סססס

אאא, חוזם: 32133

אל: רהמש/1959

מ-: המשרד, תא: 290192, זח: 1907, דח: ב, סג: בל,

בכב

34416

בלמ'ס/בהול

אל: השלום/מוסקבה - מטה ההסברה

הנדון: ראיון עם פייסל חוסייני במוסקבה - אהוד יערי

ש: המשלחת הפלסטינית אינה משתתפת בוועדות העבודה. מה הסיבה, מה לדעתך יהיו התוצאות?

ת: באנו לכאן כדי להשתתף, הגשנו את שמות חברי המשלחת ואנו מוכנים ללכת לכל פגישה, אם יורשה למשלחת הזאת להשתתף. למרבה הצער, לא כל חברי המשלחת הורשו להשתתף ונדרשנו להצמד לנוסחת מדריד. כאשר יצאנו למדריד עשינו זאת בהסתמך על מכתב שהוגש לנו ואמר כי הפלסטינים חופשיים, רק הם יחליטו על המשלחת שתייצג אותם ואין לאיש זכות להטיל וטו. אנחנו בחרנו עפ'י רצוננו, לא לכלול חברים אשר יגרמו להסתלקות של ישראל ממדריד. אולם כאן, המצב שונה ואיננו מסכימים להתחייב לנוסחה מסויימת, משום שאנו רואים בזאת תנאי שנכפה על הפלסטינים ואנו מסרבים לקבל תנאים.

ש: מה דעתך על השינוי שקרה בעמדה האמריקאית?

ת: השינוי בעמדה האמריקאית הוא צעד קדימה וכאשר זה יבוצע באופן מעשי נהיה מוכנים להשתתף.

ש: מהי ההבטחה האמריקאית שהשגתם?

ת: האמריקנים החליטו כי לא ניתן לדון בנושאים האזוריים ללא השתתפות הפלסטינים מחוץ לאדמות הכבושות.

הסברה/מידע

29 בינואר 1992

קשר שלום- תפ: מטה הסברה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, מצפא, סולטן, מזתים, רביב,
מעט, הסברה, סי יבל, משפט

אאא, חוזם: 30696
אל: רהמש/1881
מ-: השלום, נר: 226, תא: 280192, זח: 2305, דח: מ, סג: בל,
בבב
9,244448
בלמ'ס/מיד

אל: כל הנציגות

הנדון: השיחות הרב-צדדיות

להלן תרגום לאנגלית של דברי הפתיחה של שה'ח במסע'ת היום
:28.1

OPENING REMARKS BY.
DEPUTY PRIME MINISTER AND FOREIGN MINISTER DAVID LEVY.
JANUARY 28, 1992.

TODAY, A STAGE WHICH IS AN INSEPARABLE PART OF THE PEACE PROCESS TOOK PLACE. THIS IS ANOTHER PHASE WHICH IS DESIGNED TO PROMOTE CREDIBILITY AND CONFIDENCE AS WELL AS COOPERATION, WITH INTERNATIONAL SUPPORT. THERE WAS A PREMISE WHEREBY CERTAIN SUBJECTS WOULD NOT BE DISCUSSED UNTIL THE NEGOTIATIONS WERE OVER AND PEACE REIGNED. ISRAEL DID NOT AGREE TO THIS PREMISE, BECAUSE IN ORDER TO ACHIEVE PROGRESS, INTENTIONS HAVE TO BE PUT TO THE TEST. IN ORDER TO DISCUSS MATTERS WHICH AFFECT FUTURE SECURITY, WE HAVE TO ESTABLISH RECIPROCAL CONFIDENCE. WE MUST ALSO TEST CERTAIN PARAMETERS OVER A PROLONGED PERIOD OF TIME TO SEE WHAT BEARS THE TEST OF TIME. WE MUST SET UP CHANNELS THAT WILL PREVENT MISHAPS AND MISUNDERSTANDINGS IN THE AREA. WHEN THERE IS SOMETHING WORTH DEFENDING, PEOPLE MAKE AN EFFORT TO PREVENT OBSTACLES. THUS, IF WE CREATE THE PROJECTS WHICH WILL GIVE THE PEOPLE OF THE AREA A TASTE OF THE MEANING OF PEACE, I AM CONVINCED THAT THIS, IN TURN, WILL ENHANCE CONFIDENCE AND WILL HASTEN THE PROCESS BY ENCOURAGING ALL THOSE CONCERNED TO MOVE FORWARD..

THERE IS A GREAT DEAL OF SUSPICION IN THE MIDDLE EAST. LET'S NOT FORGET IT. WE HAVE KNOWN CRUEL AND DIFFICULT WARS. WE HAVE BEEN SPEAKING OF PEACE AND YEARNING FOR PEACE, BUT PEACE HAS TO BE ESTABLISHED

-- LIKE A BUILDING THAT HAS TO BE CONSTRUCTED FROM THE VERY FOUNDATIONS, WORKING OUR WAY GRADUALLY UP TO THE TOP. I AM THEREFORE VERY PLEASED THAT THIS STEP HAS BEEN TAKEN, DESPITE ALL THE DOUBTS AND THE QUESTION MARKS..

THE PARTICIPATION IS INDEED IMPRESSIVE. ARAB STATES WHICH DO NOT HAVE A COMMON BORDER WITH ISRAEL AND WHICH THEMSELVES WERE VICTIMS OF ATTACKS LAST YEAR IN THE GULF ARE TAKING PART. I BELIEVE THAT, ON THE WHOLE, THE SPEECHES WERE NOT A REPETITION OF THE MANIFESTO THAT EACH OF THEM BANDIED ABOUT IN PREVIOUS DAYS. NEITHER WERE NOT MERE SLOGANS, ALTHOUGH EACH HAS THEIR OWN PARTICULAR IDEOLOGY. BUT, ON THE WHOLE, MOST OF THE SPEAKERS FOCUSED ON CONSTRUCTIVE POINTS, AND SPOKE IN TERMS OF THE FUTURE AND OF THE NEED TO BUILD TOGETHER. THE TERM "PEACE", WHICH HAD BEEN SOMEWHAT OF A BLUR IN THE PAST WAS TODAY UTTERED IN NO UNCERTAIN TERMS. ALL IN ALL, THE DIRECTION WAS A FAVORABLE ONE..

I AM GRATIFIED BY THIS GATHERING. I AM PLEASED TO SAY THAT THE FIRST DAY WENT SMOOTHLY AND WELL. THE WORKING GROUPS WILL BEGIN TOMORROW WHEN WE WILL SET THE TIMETABLE AND THE SUBJECTS. THIS IS AN IRREVERSIBLE PROCESS. I HOPE THAT WE SHALL SUCCEED THIS YEAR IN FULFILLING WHAT WE HOPED TO FULFILL -- NAMELY, TO MOVE THE PEACE PROCESS FORWARD SO THAT, AT LONG LAST, WE SHALL HAVE NO MORE WARS, THE ARMS RACE WILL CEASE AND WE WILL BE ABLE TO BEGIN THINKING IN CONSTRUCTIVE TERMS FOR THE BENEFIT OF ALL THE PEOPLES IN THE AREA..

MY MESSAGE IS A CLEAR ONE. ISRAEL SEEKS PEACE. ITS POLITICAL INITIATIVE IS AIMED AT PEACE. IT WENT A LONG WAY FORWARD TO MADRID, AND FROM THERE TO WASHINGTON. AND THIS NOW HAS LED US TO MOSCOW WHERE, ONCE AGAIN, WE SEEK TO STRENGTHEN THE POSITIONS TO WHICH THE ISRAELI GOVERNMENT HAS REMAINED FAITHFUL, AS MANIFESTED IN THE DECISION BY MOST OF THE GOVERNMENT HAS TO OPT AGAINST MAINTAINING A COALITION WHICH WOULD NOT BE FAITHFUL TO THE COURSE OF PEACE. IN OTHER WORDS, FOR THE SAKE OF PEACE THE GOVERNMENT OF ISRAEL HAS PAID THE PRICE OF LOSING ITS MAJORITY IN THE PARLIAMENT, THEREBY CONVEYING A MESSAGE ON THE IMPORTANCE OF PEACE AND ITS OWN FAITHFULNESS TO THE PEACE PROCESS..

מטה הסברה - מוסקבה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכל, אוקיאניה, מצרים,
מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, מזאר, ארבל1, ארבל2,
איר1, איר2, מזחים, הדרכה, מעת, הסברה, ממד,
@ (לעמ), מקצב2, פרנ, מחע, חליפה, משפט, מקצב1

סססס

אאא, חוזם: 30697

אל: רהמש/1882

מ-: השלום, נר: 225, תא: 280192, זח: 2305, דח: מ, סג: בל,

בבב

9,244448

בלמס/מיד

אל: כל הנציגויות

הנדון: השיחות הרב-צדדיות

להלן מסיבת עיתונאים של שה"ח היום (28.1):

דברי פתיחה:

=====

היום התקיים השלב שהוא חלק בלתי נפרד מתהליך השלום. הוא נדבך שבא לקדם את אמצעי האמון, את שיתוף הפעולה בין הצדדים בסיוע בינלאומי. היתה תיזה שאמרה שלא נדון בנושאים אלה עד אשר יסתיים המו"מ. יכון השלום, ונראה. ישראל לא סברה כך. וכדי להתקדם צריך לבחון גם כוונות. וכדי לדבר על נושאים בטחוניים לעתיד צריך ליצור גם צעדי אמון הדדיים, גם פרמטרים שצריכים לבחון אותם לאורך זמן ואת האפקטיביות שלהם. גם אמצעי קשר אשר ימנעו תקלות או אי הבנות באיזור. כשיש על מה להגן עושים מאמץ כדי למנוע תקלות, כך שאם ניצור את אותם פרויקטים אשר יתנו לעמי האיזור לטעום את פירות השלום שבדרך אין לי צל של ספק שזה יביא גם לאמון וגם יאיץ את הצדדים לעשות מאמץ ולהתקדם.

יש חשדנות רבה במזה"ת, צריך לזכור זאת, ידענו מלחמות קשות ואכזריות. אנחנו מדברים על שלום עם כמיהה לשלום. זהו בנין שצריך להתחיל מהיסוד ועד לגג. לכן אני מאוד שמח שהצעד הזה נעשה למרות כל הפקפוקים שהיו וסימני השאלה.

ההשתתפות מרשימה. מדינות ערב שאין להם גבול עם ישראל ושידעו תוקפנות בשנה שעברה מהמפרץ השתתפו. אני חושב שהנאומים בסה"כ לא היו חזרה על המניפסט של כל אחד, ולא היו סלוגנים. נכון שכל אחד יש לו עמדה משלו. אבל בסה"כ הרוב התרכז בנושאים הקונסטרוקטיביים, דיבר על המחר, על העתיד שצריכים לבנות יחד, והמונח שלום שהיה מעורפל בעבר נאמר היום באופן ברור כאשר המגמה בסה"כ היא חיובית.

אני שמח על ההתכנסות הזאת. היום הראשון עבר בשלום וטוב. קבוצות העבודה תתחלנה לעבוד מחר. ייקבעו סדרי עבודה, מועדי הפגישות, הנושאים. בעצם זהו תהליך בלתי הפיך. אני מקווה שנוכל להגשים השנה את אשר לקחנו על עצמנו להאיץ את תהליך השלום כדי שסוף סוף לא נדע עוד מלחמות, ייפסק מירון החימוש ונתחיל לחשוב על דברים קונסטרוקטיביים לטובת כל עמי האזור.

המסר שלי היה ברור, פני ישראל לשלום. יוזמתה המדינית לשלום צעדה כברת דרך עד למדריד וממדריד לושינגטון, השילוב הזה במוסקבה אף הוא בא לחזק

את אותה עמדה אשר נאמנותה של ממשלת ישראל לגביה באה לידי ביטוי גם ע"י ויתור של רוב הממשלה על שותפות קואליציונית, כלומר למען דבקות בתהליך השלום ממשלת ישראל משלמת במחיר של אובדן הרוב בפרלמנט, ע"י זה היא נתנה מסר לעם על חשיבותו של תהליך השלום ועל נאמנותה לתהליך הזה.

שאלות ותשובות

=====

ש: מר לוי, מאחורי הקלעים מתבשלת כנראה הצעת פשרה בין האמריקנים ובין הרוסים בעניין השתתפותם של הפלשתינים. האם ישראל תהיה מוכנה לשינוי בנוסחת מדריד?

ת: ישראל נאמנה למה שסוכם. והיא לא תאפשר סטייה מן הסיכום. זהו בנין שאם מוצאים ממנו לבנה, הוא מתמוטט. עד אשר מגיעים לסיכומים היו חודשים של מו"מ מתיש. ישראל ידועה כאשר היא מתחייבת וחותרת על דבר, היא מקיימת אותו. גם מצרים התגאתה כך בנאמנותה של ישראל כאשר היא מתחייבת לדבר. ומתוקף אותה נאמנות אנו גם דורשים מכל הצדדים לנהוג כך. יחד עם זאת מי ששמע את מזכיר המדינה בסיכום הדיון היום וגם שה'ח הרוסי אמנם הם תומכים בהשתתפותם של גורמים שלגביהם אין הסכמה של ישראל אבל אמר כי הכל בקונזנסוס, זאת אומרת בהסכמה.

כפי שאין כופים שלום מבחוץ אין כופים גם פרטנרים לשות'פ ולכן על הסיכום שלנו אנו עומדים. מי שיזיז את אבני הדרך יהיה אחראי לאובדן הדרך. ישראל מעוניינת לקדם את תהליך השלום מתוך נאמנות לסיכומים אשר הושגו עם כל הגורמים.

ש: מר לוי כיצד תנהג ישראל אם מחר תתקיים ועדה לנושא הפליטים ואם לוועדה הזאת יופיעו נציגים מהפזורה הפלשתינית?

ת: אנחנו בועדה נשתתף. אם יבואו כאלה שאנחנו מתנגדים להם ועומדים בניגוד לסיכום, אזי ישבו עם עצמם. צר לי יהיה אם כך יהיה. מי שינהג כך ישים מקלות בגלגלי עגלת השלום ואני לא מאמין שמישהו היה לוקח על עצמו אחריות כזו. בכל אופן אני בטוח שמחר לא יהיה כדבר הזה.

ש: האם ישראל הופתעה מהעלאת נושא הפליטים כועדה חמישית דוקא בשיחות האלה כעת?

ת: לא, לא הייתי אומר שהופתענו. משום שבזימון למדריד היה מפורשות ציון של נושא הפליטים. נכון שלקראת מוסקבה הדבר הזה לא היה וישראל מאז ומתמיד עוד לפני תהליך זה יזמה ועיבדה תוכניות לפתרון סוגיית מחנות הפליטים בסיוע בינ"ל. כל אחד רואה את הפתרון דרך כיוון משלו. ישראל יש לה עמדה ברורה. ואם בעיה הומנטירית, אגב אם מדברים על האזור כולו יש עוד פליטים שצריך לדאוג להם. אנחנו נבחן, ישראל מוכנה לבוא עם תוכניות, עם עקרונות כדי לפתור את הסוגיה ההומנטירית הזאת.

ש: מר לוי, האם לדעתך אפשר לקיים מחר ישיבה של הועדה לענייני פליטים ללא השתתפות הפלשתינים בכלל?

ת: אנחנו לא מביאים אף אחד בכוח. אותה הנציגות שסיכמו עליה ושהסכמו לה שכתוב ברוכה הבאה. אלה שלא הסכמו ולא סיכמו לגביהם לא ישבו. ולכן אם גם אלה שסיכמו איתנו לא יבואו אז כנראה שהסוגיה הזאת איננה מעניינת אותם או לא מספיק חשובה לדידם.

תשובות לכתבים זרים:

=====

אנחנו מאוד מודאגים מן התופעה הזאת. אנחנו מתעדכנים עם ידידינו האמריקנים. חוסר יציבות ומצוקה כלכלית לצד ארסנל מסוג זה הוא פצצת זמן גם לגבי המוחות. ויהיה זה דבר והיפוכו. אם אנחנו מצד אחד נעשה לקידום תהליך השלום ומצד שני יתפתח מירון כזה של נשק ושל מוחות אשר יעמידו את האזור בסכנה, אנחנו עוקבים מקרוב, מחליפים מידע. הנושא ידוע למימשל ולעוד גורמים. אני מקווה בכל אופן כי המאמצים שאנחנו עושים יחד עם גורמים נוספים מרכזיים יימנעו את הסכנה הזאת.

הרי שהמגמה איננה תמימה לאלה הרוצים להוסיף על אותה משלחת מוסכמת. המגמה היא להכניס בדרך זו את אש'פ שחותר להריסתה של מדינת ישראל, שהמגמה שלו היא הריסת המדינה, ולהקים במקומה מדינה אחרת. אמרנו שהוא אינו פרטנר בתהליך הזה. האמריקאים ציינו בכתובים שאש'פ איננו פרטנר וכדאי לדבר גלוי ועל השולחן. התהליך הזה לא נועד להביא למדינה פלתינית. זאת התחייבות של המימשל האמריקאי, כאשר נתקבלה ע'י כל הגורמים. לכן למי שיש אשליות מוטב לומר את הדברים עכשיו ומראש. אנחנו אמרנו זאת ולכך יש התחייבות ברורה. שאיש לא ישלה את עצמו ואיש לא יאשים את ישראל.

יש תהליך דו-שלבי של המימשל העצמי שאנחנו נטפל בו. אני מקווה שעוד השנה נסכם את כל הכללים ליישומם. בתום שלוש שנים יתחילו הצדדים לדון במעמד הקבע. על כך יש לכל אחד עמדה שונה. זה קשה, נכון, אבל כל הצדדים לקחו על עצמם ללכת בתהליך הזה. כל שינוי לגביו ימוטט אותו. ואני מאמין שאלה אשר עבדו חודשים לעיצוב הבנין הזה לא יביאו לקריסתו. ישראל נכונה ומוכנה לקדם את התהליך עם הפרמטרים המוסכמים שלגביהם הסכמנו, תוך נאמנות למחויבויות שניתנו לנו והם ידועות וברורות ועל השולחן.

השיחה עם עמיתי קוזירב היתה טובה מאוד באווירה חמה. יכולנו לשוחח לעומקם של דברים. לא היה שום ניסיון לכפות דעה או ללחוץ. הוא חזר על הנאמנות לסיכומים שהיו ואמר שההתחייבות של ברה'מ לשעבר מבחינת תהליך השלום מחייבת את רוסיה דהיום. אנחנו סיכמנו כי כל ניסיון להעתיק נושאים שהם מבילטרלי למולטילטרלי במוסקבה יצור מגדל בבל במוסקבה. ואיש לא מעוניין שפה, איש לא יבין את השני ותהיה ערבוביה של מושגים. כאשר לעקרונות שדיברתי עליהם הם הוסכמו על דעת ארה'ב, ברה'מ לשעבר, ואירופה, בידיעת הערבים ובמחויבות אמריקאית כתובה. אנחנו נאמנים לכתוב עם רוסיה. יש לנו כעת דיאלוג טוב, כן, פתוח. הוזמנתי לבוא במיוחד כאורח, כמוזמן של הממשלה הרוסית לביקור ממלכתי כאן. זה ייעשה בקרוב כדי לדון בנושאים הבילטרליים של שתי המדינות לשתי'פ בין רוסיה לבין ישראל. וזה ייעשה בקרוב.

עצם זה שהאמריקאים והרוסים סירבו להשתתפותם היום, אומרת דרשני. אי נאמנותם למוסכם באה לידי ביטוי בעמדתם זו. למרות שהאחרים רצו לשנות את כללי המשחק הדבר לא ניתן. וההיגיון של היום טוב ותקף גם מחר. אם דבר איננו מוסכם הרי שכל המושג שהכל יהיה רק עפ'י הקונסנזוס מאבד מתקיפותו. אני מאמין במה שנאמר גם בסיכום הדיון, שכל דבר אין אפשרות לכפות אותו כי אם בהסכמת כל הצדדים.

ראשית אני אחזור ואזכיר שרק לפני שנה עמדנו, מדינות ערב וישראל, מול סכנה שבאה ממדינה ערבית והיא מעירק, מסדאם חוסיין. והיתה לראשונה קואליציה ערבית עם המערב כנגד מדינה ערבית תוקפנית. יוצא איפוא שכאשר

היה מדובר בבטחון מדינות ערב שברו גם כלל עתיק יומין וחברו יחדיו עם מדינות המערב כדי להגן על עצמן. קדושת הקיום שיפה להם, יפה גם לנו ומובנת. ואני חושב שהם התנסו בזאת והוכיחו שכאשר מדובר בביטחונן ובקיומן, הרי כל דרך שתביא להגברת הסכנה היא מקובלת.

ישראל באיזור זה של העולם היא הדמוקרטיה היחידה האמיתית ועומדת מול גלים קשים ואיומים, גם של פונדמנטליזם שמאיים לא רק עליה. איראן נוקטת במדיניות קיצונית ומתחמשת היום בסכומים אדירים ובנשק מכל הבא ליד מכל הסוגים, לרבות חתירה להצטייד בנשק להשמדה המונית. הדבר הזה מחייב טיפול בינ'ל, וזה חל גם על רוסיה והיום. כי מכאן יש פעולה בכיוון הזה והאיראנים מוכנים לשלם כל סכום. אי אפשר לדבר על שלום ומצד שני לאפשר העברה של נשק כזה שיכול להפוך את הקרעה על פיה. אשר לכורדים ראינו מה קרה כשלא גמרו עם סדאם חוסיין. מה הוא עשה לכורדים ואיך הם נסים על נפשם בהרים ואין מושיע. משמיד אלפים, הורס כפרים שלמים וכמעט ואין מתעניין היום. נכון שהתעניינות משום מה היא סלקטיבית ועל זה כואב ודואב הלב. אבל גם התוקפנות ההיא של סדאם חוסיין מרימה שוב ראש והוא מתחזק ומאיים על האזור. הבעיה שם היא בעיה קשה, הומניטרית ומצריכה גם עזרה הומניטרית.

מבלי לפגוע באף אחד יש לומר את הדברים בצורה הגלויה ביותר. אף אחד לא עושה טובה לשני. לאירופאים יש בעיה, והיא בעיה שבאה מהמגרב ועד למפרץ. חוסר יציבות באזור זה של העולם מאיים ומדאיג את אירופה. במצב של חוסר יציבות ושל מצוקה, הפונדמנטליזם צועד על גבם של אומללים רבים ומערער גם שלטונות. ראינו מה שקרה באלג'יר. זה יכול לקרות בעוד מקומות. והוא קיים מתחת לפני השטח. אנו עוקבים. אנו יודעים. וגם בלבנון בשטח שבשליטת סוריה יש מאות מדריכים וכוחות המהפכה האיראנית שמדריכים טרוריסטים מחיזבאללה ומפלשתינים. אלה יכולים לנוכח עמדתה הקיצונית של איראן להוות פצצת זמן שתאיים על תהליך השלום. אני מקווה שהדבר מטופל והועבר למי שהיה צריך לטפל בו. הסכנה יום יומית.

אשר לארה'ב היא גייסה קואליציה בינ'ל כנגד תוקפנות והצליחה, והיום בהשלמה לתהליך השלום מגייסת קואליציה בינ'ל כלכלית לפיתוח האזור. ודאי שזה צעד המוכיח יכולת והשפעה בלתי רגילה ומנהיגותה של ארה'ב בעולם. ליפן ולגורמים אחרים יש גם עניין לקחת חלק בביצוע של פרויקטים גדולים. הדבר הזה ביחד יכול לתת לעשור הבא גם פיתוח, גם יציבות, גם יוזמה, גם רווחים להרבה גורמים. המזה'ת ייצא נשכר בד בבד.

לכן אם אני אשאל אם למישהו מבחינה פוליטית יש לו מה לתרום אני יכול לומר רק זאת: בסכסוך שכזה מו'מ אמיתי שיביא לשלום הוא בין הצדדים הנוגעים בדבר ללא התערבות מבחוץ. התערבות היתה דרושה כל עוד לא נפגשו. ברגע שנפגשו ומדברים פנים אל פנים צריך לתת להם לתת ביטוי לאחריותם ולפתור את הבעיות. אם מישהו מן הצדדים יחשוב שגורם חיצוני יכול להתערב לצידו כדי להשפיע הרי שהוא לא יעשה הצעדים המתחייבים לקידום השלום. לכן המו'מ הישיר בין הצדדים צריך להתנהל ללא מעורבות מבחוץ. כאשר לפעולות לחיזוק צעדי אמון, פיתוח, שת'פ כלכלי ואחר, כל המרכבה בעניין זה הרי זה משובח.

את התיזה הזאת פתחתי בה. היא היתה כאילו המובילה והיא לא התקיימה. והם באים ויושבים ודנים ומעלים. אני אינני מקבל שהם לא דיברו על הדברים האלה והחיוניות שלהם. הם דיברו מפורשות מכפי שדיברו אי פעם. אינני מזלזל בזה. אני מחייב את זה ואני מעריך את זה. ואמשיך לעשות כדי לעודד את צעדי אמון אלה ושנפסיק להסתכל רק על מניפסטו, על טיעונים, אלא נחפש את המאחד. זה דבר אחד. ואני לא רוצה להטיל ספק. מדוע אני עכשיו צריך להטיל ספק? למעלה

מארבעים שנה לא דיברנו. היתה סרבנות לדבר עם ישראל, לפגוש את ישראל. היום סוף סוף אנחנו נפגשים. ראית אותם, כולם יושבים באו לא בכוח, לא מפחד, כי אם מהחלטה נחושה מרצון, שאני יודע להעריך כוונה זו. אם בהמשך נצליח או לא זו סוגייה אחרת. אני מקווה שכן. ואלה אשר באו והקדישו שעות, וישבו שרי חוץ, צריך לדעת להעריך את זה. ואני מעריך את זה מאוד מאוד. זוהי התפתחות חיובית. לה חיכינו וציפינו. ואין לי שום מקום להטיל ספקות. הם ישתתפו בקבוצות עבודה ונראה את תרומתם ותרומתנו, איך נפגשות ביחד. אני לא מוכן לפקפק משום שלא באו שוב מאונס אלא מרצון. אולי מעייפות המלחמה, אולי מראייה אלטרנטיבה.

אמרתי: נכון, יש חשדנות, יש תחושות, יש סכנות. אבל עצם זה שהתקיים כאן במוסקבה לאחר כל הספקות, ומה שנאמר השתתפות כזו היא דבר שלא היה לו תקדים בעבר. נדע להעריך זה. אולי ע'י זה שנעריך, נדע גם לקרב. אנחנו מתקרבים. והמסר שלי היה בכיוון זה היום.

אשר לכללים ופזורה וכיוצא באלה, אני הרי לא רוצה לחזור כל פעם על מה שכבר אמרתי בצורה החדה. אם נשמור על אבני הדרך שגיבשנו לצעוד בה אל השלום לא תאבד הדרך אלא תהיה זו דרך החיים. אם נתחיל לפרק אבנים ונתחיל להפוך מה שעשו הפלשתינים, להפוך את כללי המשחק ולחשוב שאפשר להכניס את כל העולם לפניקה כי הם לא מסכימים פתאום, ודברים אשר סוכמו איתם הם רוצים לעשות אותם כאילו העולם יכנס כאן לטראומה ויתחיל לנהוג אחרת. אז עשו טעות ועשו שוב טעות זה היה בווישניגון, זה היה בפרוזדור, זה היה בספה, זה היה כאן. לא פרוזדור ולא ספה. אני מקווה שהתבונה תיגבר אצלם ושיבינו ששלום לא עושים לא מתרגילים ולא מברוגז אלא מתוך נאמנות למוסכם. חבל על הזמן שיילך לאיבוד, וכל שעה וכל הזדמנות להתקרב היא חיונית והיא מחייבת.

בעיות היו, ישנן ותהיינה. אני שמח שבפגישות האחרונות בווישניגטון נקבעו גם מועדים וגם סדרי עבודה. חבל יהיה אם הפלשתינים ימשיכו במשחק הזה. אני לא רוצה לומר מה שאמר מדינאי דגול: מה הם עושים לעצמם כל פעם במו ידיהם. נזדמנה הזדמנות. ישראל היא הגורם הראשון והיחיד שנתן לאוכלוסיה הזאת להיות פרטנר לשיחות על גורלה ועתידה. אף אחד לפני ישראל לא עשה להם זאת. עשרות שנים שלטו שם ערבים, ירדנים. אף פעם לא עלה בכלל על הדעת שתינתן להם זכות כלשהי. אדרבא שללו מהם זכות האזרחות, וישראל הושיטה ידה נאמנה בקמפ-דיוויד לדון עמם בדרך של כינון מינהל עצמי, ולאחר מכן פרטנרים להסדר הקבע בהסכמה כמובן.

אני מקווה כי לא יאמצו קו של ברוגז מתמיד ולא יחשבו שיוכלו להנות משני עולמות וגם להיות פרטנרים, ומצד שני גם ישבחו את הטרור או יאמצו את הטרור. עם הטרור ישראל נפגשת רק בשדה קרב. ויום בו היא תתכופף ותיכנע יהיה סופה. אין דו קיום עם הטרור. נושיט את היד החמה לשלום, להפסקת שפיכות הדמים ולשיחות פנים אל פנים. אני מקווה שלא יעשו את הטעות הטראגית ולא יחשבו שבכוחם בגלל רצונה של ישראל להתקדם לשלום שהנה הם מכניעים אותה בזירה הבינ'ל ובזירה הטרוריסטית. הלוקסוס הזה לא יהיה. אנו רוצים לראות אותם שותפים לנו בקידום תהליך השלום בכבוד, בנאמנות למה שסוכם אבל נדרוש מהם גם לשלול את הטרור ושלא יעתיקו את הברוגז לאורך זמן וגם לבילטרלי כי הם יהיו המפסידים.

אני בכלל חסיד שכל הפגישות תתקיימנה במזה'ת. מדוע? לא שזה רחוק ולא שזה הענין הלוגיסטי בלבד. אלא שבמשך שנים רבות טופחה שינאה כמעט עיוורת בקרב עמי ערב כנגד ישראל. כאשר במרחקים מתקיימים הפגישות זהו הביטוי לרצון שאין מפגינים אותו, לכוונה שאין מבררים אותה, לתמונה שאין רוצים אותה

בהירה לגבי ההמונים וזה חבל. יש משמעות כאשר אנחנו מתכנסים במזה'ת. המשמעות בעיני העמים היא כי הנה דנים עם ישראל על שלום. כשזה במרחקים זה אומר הולכים להתדיין עם ישראל. ובעצם מה מפריד בינינו? מספר ק'מ. אנחנו צריכים לעשות אלפי מייל כדי להיפגש כאשר אנחנו חיים זה לצד זה. גם את הטאבו הזה צריכים לשבור.

אבל ישראל לא שוברת את הכלים. היא לא נוטשת את רצונה זו. ובוא יבוא. לא נרפה. גם שאר הגורמים משתכנעים שזה הדבר הבריא והרצוי. אשר למוליטלטרלי יש מדינות, כפי ששמענו, אשר מנסיון בתחומים מוגדרים יכולים לתרום גם מנסיון, גם ממימון, גם מהתניית אמון. אנו מקווים כי הרי כל זה נועד לאזור שלנו ולא למדינות איפה שאנחנו מתכנסים. אני מקווה שהיא תיעשה עבודה בפרק זמן קצר.

ניראה שהזמן הזה הוא שעת כושר לכולם, שעת רצון שצריכים לנצל אותה וכל העבודה הזאת נועדה למזה'ת. מה שהיה בכל המלחמות הוא שיעבוד. כל משאבי האנוש והאחרים והעתיד למען הרס ושינאה. אני מקווה כי עתה יש התפתחות ובעקבותיה תבוא גם הדאגה הפנימית בעניינים של כל עם בכל מדינה במזה'ת כאשר מפסיקים לראות, כאשר מפסיקים להשקיע הון ברכישת נשק להרס, מתחילה הדמוקרטיה לצוץ ולהיוולד. וליום הזה אנו מצפים.

עד כאן.

מטה הסברה - מוסקבה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכל, אוקיאניה, מצרים, מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, מזאר, ארבל1, ארבל2, איר1, איר2, מזתים, הדרכה, מעת, הסברה, ממד, @ (לעמ), מקצב2, פרנ, מחע, חליפה, משפט, מקצב1

סססס

אאאא, חוזם: 29982
אל: רהמש/1846
מ-: המשרד, תא: 280192, זח: 1415, דח: מ, סג: בל,
בבב
9,244448
34327

בלמ'ס/מידע

אל: כל הנציגויות
בהול - השלום/מוסקבה - מטה הסברה

מאת: הסברה/מידע

הנדון: שיחות מוסקבה

להלן מראיון עם שה'ח בגל'צ (28.1) לאחר ישיבת הבוקר של המליאה:

ש. אחרי חצי יום של דיונים בוועידה הרב-צדדית, יש לך סיבות להיות מרוצה?

ת. אני חושב שלישראל יש סיבות של שביעות רצון, את אותם תנאים אשר הוצגו לפני במה - לא ניתקבלו. עמדתנו, להישאר נאמנים לאותם עקרונות שסוכם, כובדה. הפלסטינים שוב ניסו לשנות את כללי המשחק, הדבר לא עלה בידם כי הזהרנו, גם את הרוסים וגם את האמריקאים, שעם ישראל מתווכחים בדו"כ והיא בעניינים החיוניים שלה עומדת איתנה וקשה, לפעמים, אבל כשהיא חותמת על דבר, היא מכבדת אותו והדבר הזה ידוע. משום כך אנחנו תובעים גם מכל הצדדים לכבד את מה שסוכם. אכן כך היה. ההשתתפות היתה מרשימה מאוד המסר שלנו היה בו, וכך קיבלנו גם כן רשמים ותגובות חיוביות, שהבחנו והעמדנו את הנושאים שהם תוצאה של תלאות המלחמה, לעומת ההישג והיתרונות של השלום.

ש. יש בידך הבטחה שמחר, לשיחות בוועדות, הפלסטינים יופיעו בקריטריונים שהם נקראים 'קריטריונים של מדריד' או שיגיעו גם נציגי הפזורה?

ת. כל דרכנו היא מאבק אחד גדול, גם בתחום המדיני. עד כה הצלחנו.

ש. אתה מצפה למאבק נוסף מחר?

ת. אם יהיה צורך אז נעמוד, אנחנו לא מוותרים ולא ניתן שום סטייה. אם מסירים אבנים או בדת הדרך ולכן אמרתי, מי שינסה לעשות זאת הוא ישים מקלות בגלגלי השלום. והם מבינים את הרמז ואני שמח שהם מכבדים את מה שסוכם איתנו.

עד כאן

28 בינואר 1992

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, סמנכל, אוקיאניה, מצרים,
מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, מזאר, ארבל1, ארבל2,
איר1, איר2, מזתים, הדרכה, מעת, הסברה, ממד,
@ (לעמ), מקצב2, פרנ, מחע, חליפה, משפט, מקצב1

סססס

אאא, חוזם: 29536
אל: רהמש/1827
מ-: המשרד, תא: 280192, זח: 0919, דח: ב, סג: בל,
בבב
בלמ'ס/בהול לבוקר

אל: כל הנציגויות
בהול - השלום/מוסקבה - עבור שה'ח
בהול - השלום/מוסקבה - מטה הסברה

הנדון: השיחות הרב-צדדיות - מוסקבה

דיווח של אריה גולן ממוסקבה יומן הבוקר, 28/1:

את דיוני הועידה יפתח בשעה 09:00 בדיוק על פי שעות מוסקבה, 08:00 בארץ, שה'ח הרוסי אנדריי קוזירב. לאחר נאומיהם של שה'ח בייקר ועמיתיו מפורטוגל ומיפן יעלה לדוכן שה'ח שלנו, דוד לוי. הוא עתיד לומר כי פתיחת התהליך המדיני והמאמץ המושקע בשיחות השלום הדו-צדדיות בין ישראל לשכנותיה אינם עולים בקנה אחד עם ריצת האמוק והמירוץ המטורף של הספקיות הגדולות למכור נשק למדינות המזהות. יש להרים את הוילון מעל העניין הזה, סבורה ישראל, יש להסכים על הקמת מנגנוני בקרה על אספקת הנשק לאזור. הנציג הישראלי הבכיר לנושא זה כאן בוועידה הוא דוד עברי, מנכ"ל משרד הבטחון. אמש הוא אמר כי בקרת אספקת הנשק בלי שהיא תחול גם על סוריה לא תהיה קבילה על ישראל. לא ייתכנו הסכמים מלאים עד שלא יצטרפו אליהם כל מדינות האיזור. עוד הזהיר ראש הצוות הישראלי לפיקוח על החימוש כי מי שישאל שאלות לא נכונות בעיתוי לא מתאים עלול לעצור את התהליך כולו. הדר' יוסי הדס מנכ"ל משה'ח וראש משלחת ישראל הזהיר כי בוועידת מוסקבה לא יעסקו בנושאים מדיניים אלא אך ורק בבעיות אזוריות.

לקבוצת העבודה על בעיות המים משגרת ישראל את נציב המים, פרופ' דן זסלבסקי, שיציע לבני שיחו להגדיל את כמות המים בחלק העולם הצחיח שלהם במקום לריב על המים. מנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה, דר' אורי מרינוב, הכין חמישה ניירות עבודה לשות'פ לפיתוח מפרץ עקבה ונגיד בנק ישראל הפרופ' יעקב פרנקל יציע שת'פ כלכלי בתחומים שונים. אבל, הבוקר נראה שלמרות כל הכוונות של ישראל והשושבינות של ארה"ב ורוסיה לא להכנס לנושאים המדיניים הנדונים בשיחות הדו-צדדיות, הפלשתינים לא יחמיצו את ההזדמנות להפגין גם במוסקבה את דרישתם לשיתוף נציגיהם מירושלים ומחול'ל בכל מו'מ עם ישראל. ארה"ב ורוסיה כבר הבטיחו כי הן ידבקו במתכונת מדריד שם לא ניתנה, כזכור, דריסת רגל לפלשתינים שאינם משטחי יו'ש.

עד כאן.

הסברה/מידע
28 בינואר 1992

קשר שלום: מטה הסברה

תפוצה: @ (רהמ), שהח, מנכל, ממנכל, רביב, מעת, הסברה, סולטן ,
גוברין, יגר, שמורק, ר/מרכז

סססס

אאא, חוזם: 29463

אל: רהמש/1825

מ-: השלום, נר: 209, תא: 280192, זח: 0838, דח: מ, סג: בל,

בכב

בלמ'ס/מיד

א ל: כל הנציגויות

ד ע: הסברה, מע'ת

הנדון: השיחות הרב-צדדיות

להלן ממסיבת עתונאים שנערכה במרכז התקשורת:

PRESS CONFERENCE.

BY MR. MOSHE RAVIV AND AMBASSADOR ARYEH LEVIN.

JANUARY 27, 1992.

OPENING STATEMENT BY MR. MOSHE RAVIV,.

DEPUTY DIRECTOR GENERAL OF THE FOREIGN MINISTRY OF
ISRAEL.

LADIES AND GENTLEMEN, THANK YOU VERY MUCH. I GATHER
THAT YOUR PRESENCE HERE REFLECTS YOUR KEEN INTEREST
IN PEACE. LAST NIGHT OUR DELEGATION AND THE HEAD OF
OUR DELEGATION, FOREIGN MINISTER DAVID LEVY, ARRIVED
IN MOSCOW. WE ARE MEETING NOW IN ANTICIPATION OF THE
SECOND AND VERY IMPORTANT PHASE OF THE PEACE PROCESS..

THERE IS A DIRECT LINE, I WOULD SAY, FROM MADRID TO
THE TALKS IN WASHINGTON, AND TO THIS ORGANIZATIONAL
MEETING HERE IN MOSCOW. IT TOOK OUR ARAB PARTNERS 43
YEARS TO REACH THE CONCLUSION THAT ONLY DIRECT,
FACE-TO-FACE NEGOTIATIONS CAN PRODUCE PROGRESS AND
CAN LEAD TO PEACE. IT TOOK THEM, I BELIEVE, CLOSE TO
44 YEARS -- IN MAY SHALL CELEBRATE OUR 44TH
ANNIVERSARY -- TO REALIZE THAT IN ORDER FOR PEACE TO
BE STABLE, TO BE REAL, IT MUST BE BUTTRESSED AND
CEMENTED BY FRUITFUL REGIONAL COOPERATION..

WE ARE HERE WITH, I WOULD SAY, MODEST EXPECTATIONS.
WE HAVE NO ILLUSIONS. WE KNOW HOW DIFFICULT IT IS TO
MOVE THINGS AHEAD IN THE MIDDLE EAST. NEVERTHELESS IN
MADRID ACTUALLY WE CREATED THE TABLE FOR FACE-TO-FACE
NEGOTIATIONS. WE WOULD HOPE THAT IN MOSCOW WE WOULD

SHAPE, WE WOULD CREATE, WE WOULD MAKE THE BEGINNING FOR GOOD REGIONAL COOPERATION. SUCH COOPERATION HAS ITS INTRINSIC IMPORTANT VALUE, BUT ALSO IT WILL HAVE IN OUR VIEW, IF SUCCESSFUL, A BENEFICIAL EFFECT ON THE BILATERAL TALKS..

WE ARE PLEASED THAT AT THIS MEETING WE ARE BRINGING IN COUNTRIES WHICH DO NOT HAVE A COMMON BORDER WITH ISRAEL -- COUNTRIES LIKE SAUDI ARABIA, THE GULF STATES, COUNTRIES FROM THE MAGHREB AREA, COUNTRIES WITH WHOM ACTUALLY WE HAVE NO CLASH OF INTERESTS, AND THAT I AM SURE TOGETHER WE CAN SLOWLY ADVANCE PEACE..

WE ARE ALSO DELIGHTED THAT COUNTRIES FROM OUTSIDE THE AREA HAVE DECIDED TO JOIN IN THIS EFFORT FOR PEACE. I AM REFERRING, OF COURSE, ESPECIALLY TO THE EUROPEAN COMMUNITY COUNTRIES, TO EFTA, TO CHINA, CANADA, JAPAN WHICH SURELY CAN PROVIDE EXPERTISE, RESOURCES. JAPAN CAN BRING IN A NEW CULTURE OF PRODUCTIVITY AND EFFICIENCY..

THE SUBJECTS THAT WE ARE GOING TO DEAL WITH ARE FOUR: REGIONAL ECONOMIC COOPERATION, WATER, ENVIRONMENT, REGIONAL SECURITY AND ARMS CONTROL..

WE LOOK TO THIS MEETING AS A COMMON EFFORT. WE KNOW THAT NOT EVERYTHING HAS BEEN RESOLVED, BUT WE HAVE BEEN ASSURED BY THE CO-SPONSORS THAT EVERYTHING WILL PROCEED ACCORDING TO THE MADRID FORMULA. WE DO NOT SEE THESE NEGOTIATIONS AS COMING IN PLACE OF THE BILATERAL TALKS, BUT RATHER AS A SUPPLEMENTARY ELEMENT OF CONFIDENCE-BUILDING MEASURES LEADING TO FRUITFUL REGIONAL COOPERATION..

THANK YOU..

AMBASSADOR LEVIN GAVE A BRIEFING ON BILATERAL ISSUES BETWEEN THE RUSSIAN FEDERATION AND ISRAEL..

מטה הסברה - מוסקבה/

תפוצה: @ (רהמ), שהח, מנכל, ממנכל, רביב, מעת, הסברה, סולטן,
גוברין, יגר, שמורק, כהן, ר/מרכז

אאא, חוזם: 30199

אל: רהמש/1851

מ-: שלום, נר: 98, תא: 280192, זח: 1325, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מידי

א ל: מזת

ד ע: אנקרה איסטנבול

מאת: סמנכ'ל מז'ת

הנדון: פגישת ס/רהמ ושה'ח עם שה'ח תורכיה צ'טין (27).

בפגישה שהתקיימה במעון השגריר התורכי השתתפו מצידם השגריר למוסקבה, סגן תת-שה'ח וסמנכ'ל מזת. מצידנו המנכ'ל, השגריר לוין, א. אורן, ע. גורן והח'מ.

להלן עיקרי השיחה:

1. בתחילת השיחה הביע ס/רהמ ושה'ח סיפוק מהעלאת דרג היחסים ותקווה שכעת היחסים יקבלו תאוצה. השר התורכי אמר שלא היו בעבר וגם כיום אין בינינו כל בעיה ביחסים הבילטרליים ובעית הדרג לא היתה קשורה לכל בעיה בילטרלית. אנו מייצגים מדינות שלהן אותן ערכים, משטרים דומים וזהות בגישה הדמוקרטית וההומניטרית. הביע שמחה על הפגישה ועל הארוע במסגרת תהליך השלום האמור להפתח למחרת. בהקשר זה הסביר שהיו מעדיפים שתי קבוצות עבודה, האחת לנושא בטחון אזורי ובקרת נשק והשניה לכל הנושאים האזרחיים.

2. השר לוי ציין שלא רק המשטרים דומים, אלא גם המבחנים שאנו עומדים בפניהם דומים. יש מספר התפתחויות באזורנו שחייבות להדאיג את שתי מדינותינו ועל כן מתחייב דיאלוג להחלפת מידע והתיעצות יותר משהיה עד כה.

השר לוי הזכיר בהקשר זה את מגמות סוריה, עיראק שהבעיה שהיא מציבה טרם נפתרה ואיראן המפתחת ארסנל אדיר המהווה איום על האזור. השר הציע הקמתה של ועדה משותפת כפי שיש לנו עם מספר מדינות. היחסים הכלכליים בין שתי המדינות יכולים להפיק תועלת מהעובדה שלנו יש הסכמים לאזור סחר חופשי הן עם ארה'ב והן עם הקהילה האירופאית וכעת גם עם אפסא. עלינו לשתף פעולה בתחומים רבים. השר הזכיר בהקשר זה את ביקורו בסין ואת הסיכומים על ש'פ שהושגו.

3. באשר לתהליך השלום, אמר השר שאנו התחלנו תהליך שהוא בלתי הפיך. יתכנו עליות וירידות אך התהליך ימשך והוא צריך להמשיך ללא התערבויות מבחוץ. ציין שבפגישתו באותו בוקר (27) עם עמיתו הרוסי, נוצרה הבנה שאין מקום לשנות הסיכומים שהושגו ואלה ישארו בעינם. השר לוי הסביר את העדפתו למספר גדול יותר של קבוצות עבודה ולא הצטמצמות לשתיים בלבד. הסיבה - רצוננו להתאים מספר הקבוצות למספר המדינות המעונינות להשתתף ולפרוייקטים הרבים ולא ניתן לקבץ הכל בועדה אחת. השר הוסיף שגם נושא הבטחון והבקרה הוא נושא מרכזי בחיינו כמו גם בחיי תורכיה. איש לא יתפרק ממגן בשם

השלום. מתחייבים צעדים מדודים תוך יצירת מנגנון מוסכם לקשר ופרמטרים שימנעו סכנות. מצד שני יש לבלום את מרוץ החימוש וכך למנוע בזבוז משאבים. כל אלה מחייבים הבנות והסכמות. מקווה שכולם מודעים לאלטרנטיבה. משום כך זוהי אולי הזדמנות הסטורית שיש לנצל. הוא עצמו אופטימי.

4. השר צ'טין ציין שלתורכיה מדיניות של שלום ושל תמיכה בכל יוזמת שלום בכל מקום בעולם. תורכיה מאמינה שכל בעיה צריכה להיות מיושבת בדו-שיח ובדרכי שלום. התערבות מבחוץ איננה עוזרת תמיד וזו הסיבה שבנוגע לקפריסין. רוצה תורכיה שהפתרון ימצא על ידי שתי העדות ללא התערבות מבחוץ. במז'ת מטרת תורכיה היא שאזור רגיש זה יגיע לפתרון בעיותיו. הדבר מצריך ומחייב סבלנות. תורכיה תמכה ותמשיך לתמיד בתהליך השלום שकेת אנו נמצאים בשלבו השלישי.

5. בהתייחסו לתחום הבילטרלי אמר השר צ'טין שתורכיה מקווה שהיחסים שהיו טובים מלכתחילה, יקבלו כעת תאוצה עם הנרמול. מקווים שיתרחבו היחסים הכלכליים והפוליטיים. אשר להתיעצויות פוליטיות הן היו קיימות בצורת מפגשים עם המנכ"ל וסמנכ"ל מז'ת. הוא מבין שकेת תורם להגיע לישראל להתיעצויות. ציין שמצידם יגיע סגן תת-שה"ח. שוב הדגיש הקירבה בין שתי המדינות והוסיף הפעם את החילוניות והקרבה למערב. יש לנצל את בסיס הזהות ולבנות עליו את הרחבת היחסים.

6. השר לוי אמר שההרחבה תלויה כעת בעבודה שנעשה. נקבל המשלחת התורכית שתגיע לישראל כיאה לנציגי מדינה ידידותית המגיעים לידידים. על הנציגים שיפגשו לעשות יחד שעורי בית ולהציע הצעות. אך לא נצטמצם למשלחות ועל כן הוא מזמין השר התורכי להגיע כאורחנו. השר התוכי אמר שישמח לבקר בישראל.

הוא נענה ברצון להזמנה והוא מצידו מזמין השר לוי לבקר בתורכיה. השר לוי אמר שישמח להענות להזמנה. השר התורכי הציע שללא פורמליות מי משניהם שלוח הזמנים שלו יאפשר לו להגיע ראשון, שיגיע ראשון.

7. בסוף השיחה הביע השר לוי דברי הערכה לממונה התורכי בישראל שעמל בהצמדה ועקשנות לקידום היחסים בין שתי המדינות. השר התורכי אמר שהוא שמח לשמוע זאת. הוסיף שהממונה נמצא כבר זמן רב בישראל והגיע הזמן להחזירו אך את זאת לא יעשו לפני שיזכה תחילה להיות השגריר הראשון בישראל.

8. השיחה שנמשכה כשעה התקימה באוירה לבבית ומשועררת. בתום השיחה יצאו שני השרים לעתונאים ולטלביזיה שהמתינו להם.

סולטן

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, סולטן, מזתים, כהן, כלכליתא, ר/מרכז, ממד, @ (רם), אמן

סססס

אאא, חוזם: 31223

אל: רהמש/1938

מ-: שטוקהולם, נר: 121, תא: 280192, זח: 1340, דח: ר, סג: בל,

כבכ

רגיל/בלמס

א ל: אירופה 2

מאת: יועץ

הנדון: השתתפות שבדיה בשיחות המולטילטרליות במוסקבה

משרד החוץ בשטוקהולם פירסם הבוקר הודעה בנושא כדלקמן:
יחד עם מספר מדינות תשתתף שבדיה במפגש המולטילטרלי במוסקבה בנושא תהליך
השלום במזת. במשך היום הראשון של הפגישות ברמה של שרים יוביל שר החוץ של
איסלנד משלחת משותפת של שבדיה ומדינות אפסא אחרות. המשנה למנכל המדיני
של משהח אנדרס ביורנר יהיה הנציג השבדי במשלחת.

בהמשך הדיונים במסגרת קבוצות העבודה בנושאים איזוריים שונים תשתתף משלחת
שבדית נפרדת.

כספי

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,

@ (רם), אמן, ממד, איר, איר, 2, סולטן, מזחים,

פרנ, מצפא, כהן

סססס

אאא, חוזם: 29586

אל: רהמש/1833

מ-: שלום, נר: 95, תא: 280192, זח: 0932, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מידי

אל: מא'ס

דע: טוקיו השגריר

מאת: סמנכ'ל אפסו'ק

הנדון: סיכום שיחת סרה'מ ושה'ח דוד לוי עם שה'ח היפני ואטאנבה במוסקבה 27 בינואר 1992.

1. שה'ח היפני הזכיר לשר את הזמנתו לבקר בטוקיו באפריל ושאל אם הבחירות הצפויות בארץ במאי או יוני ישפיעו על כך. שה'ח השיב שהביקור יתקיים. הוא המשיך באומרו שישראל שמחה על השתתפות יפן בתהליך השלום שכן יש לה מה לתרום. אנו רואים בה כח קונסטרוקטיבי וידידותי. הוא הודה לשר היפני על תמיכת ארצו בביטול החלטת האו"מ על הציונות והוסיף שעכשיו צריכים יחסי שתי הארצות לקבל תאוצה בכל התחומים הביטורליים וביחוד בענייני כלכלה, מסחר ושת"פ טכנולוגי.

2. ואטאנבה השיב שיפן היא מדינה של סחר חופשי. השקעות והלוואות הן החלטות הנתונות בידי המגזר הפרטי. כאן ציטט מספרים כדי להוכיח את היקף הסחר בין שתי המדינות ואמר שיפן היא המדינה השניה, אחר ארה"ב בסחר החוץ של ישראל. לוי השיב שגם ישראל היא מדינה של סחר חופשי אך הוא מבקש שיקויימו ההבנות שהוסכם עליהן שממשלת יפן תתן אור ירוק לנוגעים בדבר ביפן כדי שכל הגורמים הישראליים יוכלו ליהנות מן הקרדיט ומן היתרונות שגם אחרים נהנים מהם ושתסולק שארית השפעת החרם הערבי. נקודה נוספת בה הוא מבקש את התערבות שה'ח היפני - כי הדבר נמשך כבר זמן רב מאוד - הוא ענין קו התעופה. העיכוב הממושך הזה מציב סימני שאלה לגבי מדינה ידידותית כיפן.

3. שה'ח יפן השיב שאין אפליה יפנית כלפי ישראל בענין קו התעופה. יש בפניהם עכשיו פניות מ-44 מדינות להגדיל את מספר הטיסות או להסכים לפתיחת קווים חדשים. לוי המשיך: 'עלי לומר בצורה הגלויה ביותר שכבר לפני שנה או שנה וחצי נאמר לי שהדבר יוסדר ואף דיווחתי על כך לממשלתי. אני מקוה שזה יסתדר'

4. ואטאנבה נכנס כאן להסברים טכניים לגבי נמלי התעופה השונים ושאל: 'האם תסכימו לטוס לנמל תעופה מקומי? אולי שם תימצא אפשרות. אעביר לשלטונות האזרחיים שלנו את מה שאמרת, אולי יוכלו לעשות משהו למילוי בקשתך'. סרה'מ ושה'ח המשיך ואמר: 'גיליתי סבלנות לבדיקה שנמשכת כבר שנה וחצי. אני מקווה שלא אחכה שנה וחצי נוספות. זה ענין חשוב לארצי. יהיה זה מצב לא טבעי אם נחתום הסכם תעופה עם סין ואילו עם יפן יהיה עלינו להמתין עוד'. ואטאנבה השיב שזו פעם ראשונה שהוא שומע על הענין. 'אטפל בכך אצל רשויות התעופה שלנו, אבדוק היכן הענין נמצא. אעשה מאמץ אישי ואדווח לך'.

5. סרה'מ ושה'ח לוי סקר את תהליך השלום והזהיר מפני עירוב נושאים הנוגעים למו'מ הביטורלי הדברים הנוגעים לפיתוח כלכלי ושת'פ השייכים למו'מ המולטיטורלי. זה עלול לפגוע בתהליך השיחות. יש סיכוי לפתור כמה בעיות יסוד כגון: מים, התפלת מי ים, איזורים צחיחים, מרכזי בריאות, תשתית לקומוניקציה. מצד שני יש גם סכנות הטעונות טיפול כמו מירון החימוש.

6. שה'ח היפני הסכים לדברי שה'ח לוי והוסיף שמדיניות יפן נעוצה בעקרונות היסוד של האו'מ ולכן רוצה לפעול להפחתת מרוץ הנשק במזה'ת. זו גם הסיבה להחלטתם להשתתף בתהליך השלום במזה'ת. עמדתם מבוססת על החלטות האו'מ 338/242 ועל הצהרת הפסגה הכלכלית בלונדון. דרושים ויתורים הדדיים מקבילים מכל הצדדים. הוא מצפה למגמה יותר גמישה ויותר פשרנית מצד ישראל שתסייע להתקדמות התהליך. החשוב ביותר הוא שהוועידה תיבנה אימון בין הצדדים ושישראל תפסיק את ההתנחלויות.

7. סרה'מ ושה'ח דוד לוי השיב שיש הרבה סילופים הסטוריים סביב הסכסוך במזה'ת. כיום יש מו'מ בין הצדדים. תמיכה חד-צדדית מצד גורם כלשהו באחד מן הצדדים בסכסוך תימנע שלום.

8. שה'ח היפני סיים באומרו שיפן רוצה לראות שלום באיזור ותעשה מאמץ בכיוון זה. היא תפעל ברוח החלטות האו'מ והצהרת לונדון. 'נשאר ידידים לישראל ואני מקווה לראותך בטוקיו.

יגר

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, יגר, אסיה, כהן, כלכליתא',
כלכליתג', ר/מרכז, ממד, @ (רס), אמן

סססס

אאא, חרום: 6336

אל: רהמש/363

מ-: המשרד, תא: 060292, זח: 1407, דח: ר, סג: שמ,

בבב

שמור/מידי

אל: נציגויות

הנדון: סקירת אגף למזא'ר לשבוע המסתיים ב- 6/1/92 (מס' 99)

רוסיה

1. עיקרי דבריו של שה'ח הרוסי קוזירב בפגישתו עם שה'ח לוי במוסקבה (27/1).

א) בשיחה הציג שה'ח לוי את עמדתנו לגבי הצורך להצמד לנוסחת מדריד, דאגתנו ממרוץ-החימוש באיזורנו אשר, יחד עם הפונדמנטליזם והמשטרים הטוטליטריים, יש בו סכנה לשלום העולם כולו.

ב) קוזירב:

רוסיה הדמוקרטית מעונינת למלא תפקיד 'מתווך הגון' אין לה העבר האידיאולוגי של בריה'מ - אבל היא ממשיכה את המדיניות באותם תחומים שלא יקשו על היחסים בינינו.

בשיחות הרב-צדדיות יש לנו מטרה משותפת, להפוך אותן לצעד בכיוון השלום.

הערבים חותרים למצוא נוסחא שתאפשר השתתפות פלסטינים. נכון שהמתכונת במוסקבה היא (כמו במדריד) שלא יהיה שיתוף הפזורה הפלשטינית, אבל כשיתקדמו השיחות השאלה תעלה שוב.

השתתפות האו'ם: ביטול ההחלטה ציונות-גזענות היתה צריכה להכשיר דרך להשתתפותו בצורה משמעותית יותר. האו'ם יכול למלא תפקיד פעיל יותר, שיקבל בעתיד מעמד של משתתף (גם בלי שזה יתרחש במוסקבה). היו'ר המשותפים אינם מחפשים עוד שותף.

הביע דאגתם ממדיניות ההתנחלות שאינה עוזרת לתהליך השלום וגם על שההכרזות בישראל ופעולותיה אינן עוזרות לתהליך. שה'ח לוי העיר כי בכל ההכנות ווההסכמות לא דובר כלל על התנחלויות.

242 היתה אחד ממרכיבי השלום העיקריים ולכן אינו מבין מדוע ישראל אינה מקבלת עקרון שטחים-תמורה-שלום. שה'ח העיר כי לא מדובר בה כמדינה פלשטינית ולא היתה כזאת מעולם מדובר רק על מנהל-עצמי.

הביע ענינם בש'פ ובפעילה משותפת, חזר וחידש ההזמנה לשה'ח לבקר רשמית במוסקבה.

שה'ח לוי נפגש עם הנשיא-לשעבר גורבצ'וב ועם שה'ח-לשעבר שברנדזה (29/1).

2. שגרירנו במוסקבה א. לויין, הגיש את כתב האמנתו לנשיא ילצין (4/2). כידוע, היה השגריר אמור להגיש כתב-האמנתו לנשיא ברה'מ, גורבצ'וב, ממש ביום בו חדלה בריה'מ מלהתקיים והנשיא התפטר ממשרתו.

3. גילוי אנטישמיות

ב- 2/2 נערכה מול הקרמלין הפגנה של כ- 200 לאומנים נגד הנשיא ילצין והרפורמות הכלכליות. השלטים שנשאו קראו 'רוסיה לרוסים' 'והציונות היא האויב של רוסיה', עם זאת, ולמרות המצב הכלכלי הקשה, לא נראית עליה בכוחם ומספרם של הלאומנים. גם לסוג המיוחד של מיליטריזם אנטישמי לאומני אין אהדה בקרב הפועלי התעשייה- כפי שצפו פרשנים בעבר.

הפגנות נגד ילצין קיימו גם כמה מאות קומוניסטים שדרשו לשוב לערכי המרקסיזם.

בעתון קומרסנט התפרסם (27/1) דבר כנס היסוד של התנועה החדשה שרוצה לחזור לרוסיה תחת דגל קומוניסטי ומורכבת מכמה גופים ומפלגות לאומניות וקומוניסטיות. יו"ר התנועה, בלייאייב, הכריז כי אין הם דומים לתנועות אנטישמיות וגזעניות (כמו 'פמיאט') אבל הם קוראים 'לשנות את הציונות ולא את כלל היהודים, כי יש ביניהם אנשים טובים'.

4. ביקור א. וולסקי, יו"ר איגוד התעשיינים של רוסיה ב- 24/1 אירח סמנכ"ל גוברין את וולסקי ומשלחתו. להלן מתגובותיו לנושאים שהועלו:

א) דאגתם גוברת נוכח אבטלת החיילים המשוחררים ולאז המפונים ממזרח אירופה. המעבר מתעשייה צבאית לתעשייה אזרחית בקשים. ההזמנות לתעשייה הצבאית ירדו ב- 1990 ב- 30 אחוז וב- 1991 ב- 30 אחוז נוספים. האבטלה במגזר זה בלבד תגיע השנה למיליון איש.

ב) אירוח שיחות השלום במוסקבה התאפשר רק לאחר שגוייסו תרומות כספיות ממדינות שונות וכי הוא שעשה זאת בפועל

ג) בארוחת פרידה ב- 26/1 שאירח דב לאוטמן נשיא לשכת המסחר הישראלית ובנוכחות השרים ארנס וקצב נחתם הסכם להקמת 4-5 מרכזים רפואיים ברוסיה. מדובר במרכזים דוגמת זה שהקימו בבודפשט וההשקעה בכ"א כ- 4-5 מיליון דולר, אלביט ואלסינט.

5. קזאחסטאן

ביקור שר התקשורת באלמה-אטה (20-22/1): במהלך הביקור נועד השר פנחסי עם עמיתו הקזאחי וכן:

א) נחתם פרוטוקול לש"פ בתחום התקשורת והדאר עם משרד התקשורת הקזאחי.

ב) נחתם הסכם בין חברת 'בזק' למשרד התקשורת במסגרתו יועמד לרשות 'בזק' ערוץ תקשורת באמצעות לוויין. (שיאפשר הגדלת נפח תקשורת בין שיראל ליעדים שונים בחר העמים). זה הסכם ראשון מסוגו שקזאחסטן חתמת עם מדינה זרה.

הסקירה על מזא'ר 2 לא תופיע השבוע מסיבות טכניות.

אגף למזא'ר

אאא, חוזם: 29462

אל: רהמש/1823

מ-: השלום, נר: 207, תא: 280192, זח: 0838, דח: מ, סג: בל,

בכבב

9,24448

בלמ'ס/מיד

אל: כל הנציגויות

דע: הסברה, מע'ת

הנדון: השיחות הרב-צדדיות

להלן הודעה לעתונות בעקבות פגישת שה'ח עם עמיתו הרוסי:

פגישת שה'ח לוי עם שה'ח רוסיה - אנדריי קוזירב 27.1.92

השיחות הרב-צדדיות שיפתחו מחר במוסקבה תערכנה תוך נאמנות למתכונת הסיכומים המוקדמים על בסיסם החל תהליך השלום. הסיכומים האלה הם הבסיס לבניין השלום, וכל לבנה שתעקר תערער את חוסנו. ישראל צמודה למתכונת זו ונאמנה לה, והיא תובעת גישה זוהי מן הצדדים הלוקחים חלק בועידת מוסקבה. לפיכך 'לא נוכל לאפשר כל סטיה מהם ומן הדרך שהותוותה'. שה'ח דוד לוי הבהיר עמדתה זו של ישראל לעמיתו הרוסי אנדריי קוזירב בשיחה שקיימו השניים הבוקר במוסקבה.

שר החוץ הרוסי הסכים כי ועידת מוסקבה אכן צריכה להתקיים על פי המתכונת והסיכומים שנקבעו מראש, עם זאת שאל לעמדתה של ישראל לגבי רצונם של הפלשתינאים לשתף במשלחתם נציגים מן הפזורה ומירושלים. לוי דחה אפשרות זו על הסף. כן שלל אפשרות של שינוי במעמדו של האו"ם בועידת מוסקבה כמשקיף פסיבי.

קוזירב הזכיר את החלטת האו"ם האחרונה לביטול המשוואה בין ציונות לגזענות. הוא סיפר על מאבקו האישי כנגד החלטה מבישה זו ועל ספר שפרסם בנושא לפני כשנה. לוי הודה למר קוזירב על עמדתו האמיצה אך ציין כי העובדה שהאו"ם רחץ את ידיו מן הבוץ אשר זרק בפרצופה של תנועת התחיה הלאומית אינה מוחה את זכרון המעשה המכוער הזה.

לוי חזר והדגיש את דבקו של ישראל בהמשך קידום תהליך השלום והביא כראייה לכך את נכונותה של הממשלה לוותר על הרוב בכנסת, בשל תביעת שתי מפלגות לבלום את התהליך.

קוזירב הדגיש את החשיבות שמייחסת רוסיה לועידת מוסקבה ואת האחריות שהיא נוטלת על עצמה כאחת משתי השושבינות וכמארחת הועידה. הוא הדגיש כי עכשיו, כשרוסיה דמוקרטית וחופשיה מנטל העבר, היא יכולה לפעול כמתווך הוגן ולהתייחס באובייקטיביות לשני הצדדים. שיחת שני שרי החוץ התנהלה באווירה ידידותית וחמימה. קוזירב הזמין את לוי לביקור ממלכתי במוסקבה, ואמר: 'הזמן בשל לכך, ששר החוץ יגיע לביקור רשמי לרוסיה לדיון בילטרלי בנושאים העומדים על סדר יומן של שתי המדינות לצורך הרחבת והעמקת היחסים ביניהם.' לוי הודה על ההזמנה, והביקור ייערך בקרוב.

מפגש שני שרי החוץ ציין ביקור ראשון של שר חוץ ישראלי במוסקבה מאז ומתמיד.

השיחה התנהלה בעברית וברוסית.

מטה הסברה - מוסקבה

תפוצה: שהח, @ (רחמ), מנכל, ממנכל, סמנכל, אוקיאניה, מצרים, מצפא, אסיה, מאפ, אמלט, מזאר, ארבל1, ארבל2, איר1, איר2, מזתים, הדרכה, מעת, הסברה, ממד, @ (לעמ), מקצב2, פרנ, מחע, חליפה, משפט, מקצב1

סססס

אאא, חוזם: 29340
אל: רהמש/1810
מ-: ניו יורק, נר: 468, תא: 270192, זח: 1730, דח: ב, סג: שמ,
בבב
שמור/בהול לבוקר
201.01

א ל: מנהל ארב'ל 2

ד ע: סמנכ'ל ארב'ל
משפט
שלום - מוסקבה
וושניגטון

מאת: אהרן יעקב, נאו'ם

הנדון: השתתפות האו'ם בשיחות הרב צדדיות

1. ליסה בטנהיים מסרה כי שגרירי ארה"ב ורוסיה נפגשו היום עם המזכ"ל בתוקף תפקידם כנציגי שתי השושבינות של תהליך השלום. הפגישה התקיימה לבקשת השניים.

2. שני השגרירים מסרו למזכ"ל כי לא חל שינוי בעמדת ישראל לפיה אין מקום לחריגה מהמתכונת שבה השתתף האו'ם במדריד. הם הפצירו, עם זאת, במזכ"ל שלא לוותר על השתתפות האו'ם והפצירו בו לשלוח נציג מטעמו למוסקבה. כן אמרו כי בשלב מאוחר יותר עשוי האו'ם ליטול חלק בדיוני קבוצות העבודה כמשתתף מלא.

3. המזכ"ל השיב לשניים כי אינו רואה טעם לשלוח נציג אלא אם יוכל זה להשתתף באופן מלא. אשר לאפשרות שהאו'ם ישתתף בדיוני קבוצות העבודה כמשתתף מלא, אם אפשרות זו אכן תעלה, יהיה המזכ"ל מוכן לשקול את עמדתו מחדש. הפגישה עם שני השגרירים הסתיימה, כדברי בטנהיים, ב'הסכמה שאין מסכימים'.

4. בעקבות הפגישה מסר דובר המזכ"ל כי האו'ם לא ישתתף בשיחות במוסקבה (מברקנו 1170).

5. בטנהיים מסרה כי עוד בראשית ינואר פנה המזכ"ל בענין זה לאישים מהרמה הפוליטית הישראלית עימם הוא מקיים קשרים. כיון שלא קיבל מהם תשובות שהניחו את דעתו, החליט מה שהחליט. בטנהיים לא ידעה לאמר באילו אישים ישראלים המדובר.

אהרן יעקב, נאו'ם
27 בינואר 1992

קשר שלום - תפ': שהח, מנכל

并 册 〇 〇 〇

7710

1,26833:0510

אל:המשדד

לעדיים: 2077/י, 1640/מש, 2158/בטחון, 2048/מצב, 2193/אביב, 1711/מנמח

10:אד,1:נד,1900:נז,240192:אח,2157:נג,ש11:-מ

תח: @ א: אבב

@: 7J

סודי/בהול לבוקר

אל:המנכל

דע:נאום-השגריר,סמנכל ארבל, לש' שה'ח, לש' רה'מ

מאת: השגריר, וושינגטון

הנדון: השתתפות האום בועידה המולטילטרלית

במהלך שיחתי היום עם המזכיר העלה עמי נושא השתתפות האו"ם בוועידה המולטילטראלית.

ציון, שאינו מבקש לחזק עלינו בנושא, אך לטובת הענין בקש שנשקול אפשרות השתתפות שליח המזכ"ל בהתאם לפרמטרים דומים לאלה שהוצעו לי בשיחתי עם השגריר ברונר (דווח שלנו 406), עניתי שעמדתנו היא שעל האום להשתתף בהתאם למתכונת מדריך וכן הזכרתי דברי המזכ"ל בפני ועדת פלשתין.

7170

אק

תפ: שהח(2), דהמ(ס), שהבט(ס), מנכל(1), ממנכל(1), מצב(ס), ר/מרכז(1), דס(ס),
אמן(1), ממד(10), מצפא(1), בייך(ס), ארבל(ס), סייבל(1), משפט(1), סולטן(1),
גוברין(1)

XX
XX

** נכנס

שמו

**
**
**

חוזם: 1,26801

אל: המשרד

יעדים: בריג'נה/473, דהמש/1651, בטחון/2168, מצב/2062, אביב/2204, מנמת/1722,

אריה/1115

מ-: ווש, נר: 2151, תא: 240192, זח: 1430, דח: מ, סג: שמ

תח: @ גס: צפא

נד: @

סודי/מיד

אל: מנכל ממנכל

דע: לש' רוה'מ, לש' שהח

מאת: השגרירות, וושינגטון

הנדון : תהליך השלום : מולטיטלטרליות

1. שוחחתי טלפוןית עם ע. המזכיר, דג'רג'יאן (241200) בעקבות מכתבי אליך מאתמול בנושא השיחות המולטיטלטרליות במוסקבה. דג'רג'יאן ציין, שקבל המכתב והעביר המכתב והערותיך לידיעת מזכיר המדינה. מתכוון לשוב אליך בנושא עוד היום.

2. עוד בענין השיחות המולטיטלטרליות ובעקבות התשובה שמסרתי לרוס באשר להשתתפות האו"ם בהתאם למתכונת ועידת מדריד (של המנכל 1178) ציין, שגם רוס אמור לשוב אליך עם הצעה בנושא. לכשאשמע - אדווחכם.

3. דג'רג'יאן העלה גם נושא השתתפות הודו בוועידה המולטיטלטרלית. ציין ששמעו על הפגישה בדלהי ועל שיפור ברמת היחסים וכי ההודים פנו הן במוסקבה והן בווינגטון לגבי השתתפותם. השבתי בהתאם למברק המנכל בנושא (נר 2722) כי הרחבת שטח השפוט של הקונסוליה או פתיחת קונסוליה כללית בדלהי אינה עונה על הצורך וכי בתקופה בה מדינות כתורכיה, סין ואחרות חדשו יחסים עם ישראל איננו רואים מניעה כלשהי בפני הודו לנרמל יחסיה עם ישראל באופן מלא.

שובל

ל

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח (2), דהמ (0), שהבט (0), מנכל (1), ממנכל (1), מצב (0), ר/מרכז (1), רם (0),
אמן (1), ממד (10), מצפא (1), סולטן (1), ביין (0)

卷之四

7725

英英

長英

并美

1,26553:0710

77שח:7N

לעדים: בילג'ינה/467, רהמט/1631, בטחון/2127, מצב/2032, אבי/2176, מנמת/1698,

1105/ה'תק"א

מִשְׁ: 80, 1: 1143: 117, 240192: 81, 74: 71, 117: -8

תח: @ :אז אפרקה

②: T2

שמו"ר/בה"ל

אל: המנכ"ל, המשנה למנכ"ל

העתק: שה'ח בב'ה'כ'ה

מאת: סמנכל הקצברה

הַבְּדוּלָה: הַרְעָדָה הַרְבֵּי צִדְדִית

בהגל - שמר

להלן משיחה של השגריר לוין והח"מ עם שגריר ארה"ב - רוברט שטראוס ועם יועצו הנארח שטופר.

שטראוס נפגש הבוקר עם ילצין כדי להכין פהיסת בוש - ילצין בשבוע הבא. ילצין יפגוש את שרי החוץ הבאים לוועידה במעין קבלת פנים מצומצמת שיערוך בבנין הוועידה אחרי כאומו, יקדיש לארוע זה כשעה וחצי כך שניתן יהיה להחליף דברים עמו, בייקר כמובן ישתתף.

קולינס אמר שהיום סיכמו עם הרוסים סופית על ארבע הבוצות עבודה.

1. שיתוף פעולה כלכלי.

070 .2

3. איכות הסביבה.

4. בטחון ופיקוד נפש.

הרוסים היו במגע עם הפלשתינאים והעדיפו רק שתי קבוצות עבודה מתוך מחשבה שזה יקל על הפלשתינאים להגיע לוועידה. האמריקנים אמרו להם שלהערכתם הפלשתינאים יגיעו לבסוף אחרת הם יפסידו, אולם יתכן שבכל זאת יוסיפו קבוצת עבודה חמישית בנושא הפליטים ועלינו להיות מוכנים לדון על הנושא. בגלל הויכוח בנושא זה בלנוגוב לא יכול היה להודיע אתמול פרטים על הקבוצות

משרד החוץ-מחלקת הקשר

העבודה. בתדרוך אתמול השתתפו גם נציגי מדינות ערביות שלא תשתתפה בוועידה. מסר לנו את הרשימה הבאה של משתתפים ערביים: מצרים, תוניס, ירדן, ערב הסעודית, כווית, אלג'יריה, עומן, קטר ובחריין.

שטראוס אמר שטרם נפגש עם שה"ח לוי לשיחה, הצענו לתקן זאת. שאלתי אם יהיה מוכן לבוא לפגישה במלון ביום שני ב- 0830. שטראוס אישר במקום ואמר שישמח להכיר את שה"ח מקרוב.

שטופר אמר כי בועדת ההיגוי שתתקיים ביום רביעי אחה"צ ירצו להגיע להסכמים בדבר מקום כנוס הועדות והמועד לשיבות (סימולטנית). הואיל והרמזן מתחיל 2-5 במרס הם חושבים על כינוס הועדות בסוף פברואר, תחילת מרס. היה טוב אמר, אם שר החוץ יוכל בפגישה עם שטראוס לתת אינדיקציה על העדפות שלנו ביחוד לגבי מקום המפגשים. טכטיבית חשבו על כנוס קבוצת העבודה בנושא המים באנקרה, וקבוצת העבודה על שיתוף פעולה כלכלי ביפן או בגרמניה.

עוד ספרו כי אולי וורונצוב יתמנה בקרוב ליועץ מדיני של הנשיאות, מעין סקוהרופט של ילצין. שטראוס אמר שבמספר הזדמנויות שמע את וורונצוב מתבטא בחיוב על נושאים שלנו. בשבוע הבא ארה"ב תפתח שגרירויות במינסק, ארמניה, קירגיזיה וקזחסטן. כן צפויות הודעות חשובות על פירוק נשק מפי ילצין ובוש.

171

אק

תפ: שהח (2), רהמ (0), שהבט (0), מנכל (1), ממנכל (1), מצב (0), ר/מרכז (1), רם (0),
אמן (1), ממד (10), מצפא (1), סולטן (1), מזתים (2), סילבל (1), משפט (1), פרנ (2),
גוברין (1), מזארן (2), כהן (1), רביב (1)

שומר

** סנס

**

**

**

חוזם: 1,26750

אל: המשרד

יעדים: דהמש/1671, מצב/2093, בטחון/2182

מ-: אוטבה, נר: 99, תא: 240192, זח: 1500, דח: מ, סג: שמ

תח: @: סצפא

נד: @:

מילדי/שומר

אל: מנהל מצפ"א

מאת: אוטבה

הנדון: משלחת קנדה למו"מ הרב-צדדי במוסקבה

לבקשתנו נמסר לנו היום (24) מגיבסון במז'ת הרכב המשלחת הקנדית למוסקבה כפי שאושר סופית אתמול.

1. שרת החוץ, ברברה מקדווגל.
2. RUTH ARCHIBALD רליש שה'ח.
3. SCOTT MULLIN - מזכיר עתונות ודובר השרה.
4. RITA MEZZANOTTI - מתאמת המשלחת.
5. MARK PERRON - סמנכ"ל למז'ת ואפריקה.
6. MICHAEL BELL - יועץ מיוחד לשיחות.
7. MARK MOHER - מנכ"ל אגף בטחון בינ"ל ופר"נ.
8. BARBARA GIBSON - סגנית מנהל מח' מז'ת.
9. C.I.D.A - DAVID VIVEASH - אחראי למז'ת.

גיבסון מסרה כי שרת החוץ מעוניינת להיפגש עם שר החוץ לוי. ניתן להסדיר הפגישה באמצעות פרוץ או גיבסון במלון 'מטרופול' בו תשהה המשלחת הקנדית. היוצאת מכאן ב-25.

פארן

אק

תפ: שהח(2), דהמ(0), מנכל(1), ממנכל(1), מצב(0), שהבט(0), מצפא(1), פרנ(2), סולטן(1), מזתים(2), סילבל(1)

נכנס

בלמס

חוזם: 1,26384

אל: המשרד

יעדים: רהמש/1625, בטחון/2106, מצב/2018, אביב/2164, מנמת/1690

מ-: השלום, נר: 184, תא: 240192, זח: 1725, דח: 1, סג: 1, בל

תח: @ גס: מינהל

נד: @

בלמ'ס/בהול

אל: המנכ"ל

מאת: סמנכ"ל למינהל, מוסקבה

להלן נוסח הודעה שהוקראה לנו טלפוניית המאשרת רשמית
קיומן של ארבע קבוצות עבודה:

STATEMENT OF THE CO-CHAIRMEN ON THE ORGANIZATION OF THE MOSCOW MEETING:

FOR THE SECOND DAY OF THE ORGANIZATIONAL MEETING FOR
MULTILATERAL TALKS ON THE MIDDLE EAST IN MOSCOW THERE
WILL BE FORMED THE FOLLOWING WORKING GROUPS ON THE
ARMS CONTROL AND REGIONAL SECURITY, ON THE
ENVIRONMENT, ON THE ECONOMIC DEVELOPMENT, ON WATER.
THEIR WORK WILL GO ON SIMULTANEOUSLY. AFTER THEY
FINISH THEIR WORK THE STEERING COMMITTEE WILL
CONVENE.

THE CO-CHAIRMEN ARE GOING ON WITH THEIR CONSULTATIONS
ON POSSIBILITY AND EXPEDIENCY OF FORMING OTHER
WORKING GROUPS.

בן-יעקב

אק

תפ: שהח(2), רהמ(0), שהבט(0), מנכ"ל(1), ממנכ"ל(1), מצב(0), ר/מרכז(1), רם(0),
אמן(1), ממד(10), מצפא(1), כהן(1), רביב(1), פרנ(2), סולטן(1), מזתים(2),
סייבל(1), איר(2), איר(2), גוברין(1), מזאר(2)

אאא, חוזם: 26384

אל: רהמש/1625

מ-: השלום, נר: 184, תא: 240192, זח: 1725, דח: ב, סג: בל,

בכב

בלמ'ס/בהול

אל: המנכ'ל

מאת: סמנכ'ל למינהל, מוסקבה

להלן נוסח הודעה שהוקראה לנו טלפונית המאשרת רשמית
קיומן של ארבע קבוצות עבודה:

STATEMENT OF THE CO-CHAIRMEN ON THE ORGANIZATION OF
THE MOSCOW MEETING:

FOR THE SECOND DAY OF THE ORGANIZATIONAL MEETING FOR
MULTILATERAL TALKS ON THE MIDDLE EAST IN MOSCOW THERE
WILL BE FORMED THE FOLLOWING WORKING GROUPS ON THE
ARMS CONTROL AND REGIONAL SECURITY, ON THE
ENVIRONMENT, ON THE ECONOMIC DEVELOPMENT, ON WATER.
THEIR WORK WILL GO ON SIMULTANEOUSLY. AFTER THEY
FINISH THEIR WORK THE STEERING COMMITTEE WILL
CONVENE.

THE CO-CHAIRMEN ARE GOING ON WITH THEIR CONSULTATIONS
ON POSSIBILITY AND EXPEDIENCY OF FORMING OTHER
WORKING GROUPS.

בן - יעקב

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, מצפא, כהן, רביב, פרנ, סולטן,
מזתים, סייבל, איר, 2, איר, גוברין, מזאר

סססס

אאא, חוזם: 25524

אל: רהמש/1545

מ-: המשרד, תא: 230192, זח: 1834, דח: ב, סג: שמ,

כבכ

151892

שמור/בהול לבוקר

100.10

אל: וושינגטון
השגריר

מאת: מנכ"ל

הנדון: שיחות מולטילטרליות שלך נר 406

המפגש במוסקבה מתקיים במתכונת מדריד. על כן השתתפות האו"ם תהיה לפי הנוסחה שהייתה שם. באשר להשתתפות/נוכחות סוכנויות האו"ם המקצועיות בקבוצות העבודה השונות, הנושא יישקל בהמשך תוך תיאום בין כל הנוגעים בדבר, לא נראה לי כי הנושא יסוכם במוסקבה כי הרי המדובר בשלב פרוצדורלי בלבד. יש לחזור ולהבהיר כי המדובר בועידה אזורית ולא בינלאומית וגם לא של האו"ם.

23 בינואר 1992

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, ביין, ארבל2, מצפא, סייבל,
כהן, גוברין, סולטן, רביב

סססס

אאא, חוזם: 25591

אל: רהמש/1557

מ-: המשרד, תא: 230192, זח: 1914, דח: ב, סג: שמ,

כבכ

151964

שמור/בהול

100.10

אל: נאו'ם, ניו יורק

מאת: מנכ'ל

הנדון: שלך נר 365

השתתפות האו'ם בשיחות הרב-צדדיות:

1. השיחות במוסקבה הנן חלק אינטגרלי מתהליך השלום, כפי שהוגדר במכתב ההזמנה לוועידת השלום במשרד ששלחו ב-18 באוקטובר שרי החוץ של ארה"ב ובריה"מ.

2. המדובר בוועידה אזורית ולא בינלאומית וגם לא של האו'ם.

3. ההשתתפות במוסקבה הינה לפי מתכונת מדריך. הדבר חל גם על המשלחת הירדנית - פלסטינית וגם על הקהיליה האירופית. מטעמים ברורים לא נסכים איפוא לשום חריגה.

23 בינואר 1992

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, מצפא, ביין, ארבל2, סייבל,
משפט, סולטן, גוברין

סססס

** סנס

שמור

חוזם: 1,26438

אל: המשרד

לעדים: רהמש/1627

מ-: בטחון, נר: 2037, תא: 240192, זח: 1628, דח: ב, סג: שמ

תח: @: בטחון

נד: @:

שמור/בהול להזעיק

אל: מנכ"ל משה"ח

דע: שהביט, מזכיר הממשלה, מנכ"ל רוה"מ

מאת: בטחון/סלי מרידור

סימון המחר: אצ/33

הנדון: ייצוג הפלסטינאים במוסקבה

למברק מוסקבה נר 171 מיום 23.1.92

1. עפ"י המברק הנ"ל עולה שלנציגינו במוסקבה נמסר רשמית כי בקבוצות העבודה השונות תמנה המשלחת הירדנית/פלסטינית 6 איש (3/3) בעוד כל מדינה תיוצג ע"י 3 אנשים.

2. אם כך יקרה, ישיגו הפלסטינאים את עקרון השוויון למדינות, דבר לו אנו מתנגדים והצלחנו במאמץ רב למנוע במדיד ובושינגטון. חיוני לדעתנו להקפיד על העיקרון גם במוסקבה.

3. בנוסף, מקווה שברור לאמריקאים ולרוסים שאין לפלסטינאים כל מקום בסל הבטחון.

4. מציע להבריק לנציגינו במוסקבה כדי שימסרו לאמריקאים עמדתנו כנ"ל.

סלי מרידור

מש

אאא, חוזם: 25746

אל: רהמש/1585

מ-: השלום, נר: 171, תא: 230192, זח: 2201, דח: מ, סג: שמ,

בכב

שמור/בהול לבוקר

א ל: המנכ"ל

העתק: שה"ח, בייג'ינג

הנדון: השיחות הרב-צדדיות

אחה'צ התקיים תדרוך למשתתפי הועידה. המתדרכים היו סגן שה"ח בלנוגוב, מתאם הועידה שנתמנה ע"י ילצין צ'רידניצ'קה, השגריר שיקולוב ומטעם ארה"ב הגברת אנדריאה ריצ'ארד.

א. ליום הראשון של הועידה יהיו מכל משלחת היו"ר ועוד 7 נציגים. עד כה הודיעו 12 מדינות ששה"ח יעמוד בראש המשלחת שלהם. 6 מדינות נוספות הודיעו על השתתפות אך לא פרטו איזה דרג יעמוד בראש. ממתינים עדיין לתשובה מעוד 5 מדינות.

ב. בועדת ההיגוי ובכל קבוצה מקבוצות העבודה ישתתפו רק שלושה נציגים מכל צד. יתכן שבקבוצות מסויימות יגבילו את המספר לשנים. עד יום ראשון מבקשים שמות הנציגים שיקבלו אמנה ליום הראשון, ואלה ליום השני תוך ציון באיזה קבוצת עבודה ישתתף הנציג. הנציגים ישתתפו בשני הימים חייבים להופיע בשתי הרשימות. בכל מקרה המספר הכולל של נציגים ליום השני לא יעלה על 15.

ג. המשלחת הירדנית-פלשתינאית מתבקשת להגיש למשה"ח הרוסי את רשימת הנציגים ליום הראשון 'בהתאם לנוסחת מדריד'. ליום השני המשלחת המשותפת תוכל לשגר 3 נציגים פלשתינאים ושלושה ירדנים. זאת אומרת ששה נציגים לכל קבוצת עבודה בה ישתתפו.

ד. השוק האירופי יוכל לשגר 16 נציגים (2+14) ליום הראשון. מבקשים מהנשיאות להודיע למשה"ח איזו ממדינות השוק מתכוונת להשתתף בצורה אינדיבידואלית. שוב לא יותר משלושה בכל קבוצה, כנ"ל לגבי אפטא (ללא ציון כמה ישתתפו ביום הראשון). חלק זה הופץ גם בכתב והוא מוברק בנפרד.

ה. שאלות והערות:

1. בלנוגוב אמר שמעוניינים בהצלחת המפגש ומקווה שהוא יוביל למו"מ ולהסכמים קונקרטיים בהמשך. לגבי ארגון העבודה ביום השני המדינות לא באו עדיין עם הצעות ורעיונות. זה מאפשר ליושבי הראש לפעול אך הוא מקווה שהמשתתפות עוד יעלו רעיונות. על כל פנים בכל הקשור למפגש מוסקבה WE CROSSED THE POINT OF NO RETURN.

2. נציגת ארה"ב אמרה ששמחים לעבוד עם הרוסים. מודים לרוסים על האירוח. היא הביעה תקווה שהמפגש ידגיש את ההתקדמות שחלה מאז ועידת מדריד באוקטובר.

3. נציג סעודיה הביע תודה לרוסיה. אמר כי הם ציפו למפגש זה מאז שהודיעו עליו לראשונה ישנן שאלות עדינות לא רק של פרוצדורה אלא גם של מהות. אספקטים עדינים. היו רוצים לדעת כיצד הנציגים יכנסו לאולם הועידה. את סדר ההושבה מסביב לשולחן. אם יהיו לחיצות ידיים. ערב הסעודית רוצה לעשות הכל כדי שהמפגש יצליח. היו"ר ענה שיחלקו תרשים של צורת השולחן ועל יתר השאלות ישיבו (לא אמר מתי).

בשלב יותר מאוחר ביקש הסעודי שוב את רשות הדיבור ואמר שכששמעו בפעם הראשונה על מפגש מוסקבה דובר על שתי קבוצות עבודה ועל ועדות משנה. דיבר על בטחון אזורי ופירוק נשק וקבוצה שניה שתדון בנושאים כלכליים. היום הם שומעים משהו שונה. הוא לא מומחה לפירוק נשק ולא מומחה למים ואם ישנה חלוקה שונה של קבוצות עבודה הוא מבקש להודיע לממשלתו לפחות 24 שעות מראש.

היו"ר השיב כי ביום ראשון יתן תשובה. טרם סיכמו נושא זה סופית.

4. נציג תוניס הודה לרוסים על האירוח.

5. סמנכ"ל הסברה הביע תודה לרוסיה ולארה"ב על עבודת ההכנה לוועידה ואמר שאנו רושמים לפנינו שהכל יתנהל על פי 'נוסחת מדריד'.

6. נציג טוניס ויפן שאל אם 'יהיו אירועים חברתיים בזמן הועידה: נציגת ארה"ב השיבה שלא יהיו שום אירועים שלא קשורים בעבודה הועידה כפי שנהגו במדריד.

7. היו"ר הודיע כי בנאומי ילצין וקוזירוב יגדילו את מספר העתונאים שיוורשו להכנס. התדרוך המקיף הבא יהיה ביום ראשון בשעה 11:00.

כשיצאנו מהאולם שוחחנו עם נציגת ארה"ב. היא סיפרה שברשימה שהפיצו הרוסים הופיעה גם נציגות פלשתינ'. היא סירבה להתחיל בתדרוך עד שהרוסים לא הבטיחו שלא ישתתף נציג כזה בישיבה.

כן אמרה שהיה טוב שהדגשתי את 'נוסחת מדריד'. הרוסים עושים מאמץ ניכר כדי לבוא לקראתנו. היום קיבלנו חדר שלנו במרכז התקשורת הבינ"ל של משה"ח. בתדרוך השתתפו מצידנו רביב, בן-יעקב, קשדן ובן-דור.

סמנכ"ל למינהל

סמנכ"ל הסברה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז, @ (רם), אמן, ממד, מצפא, איר1, איר2, גוברין, מזאר1, סולטן, מזתים

סססס

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

Communication department

1/5

נושדד החוץ
ירושלים

13

מחלקת הקשר

פקסומיליה:
Facsimile

מסר - בחו"ס

Date: תאריך:

No. מסר-1062
(7):

To: אל: המזכיר הכללי, א.י.נ.ס.י.ס.י.

Att: לידי:

Sender: השליח: המנכ"ל

Number of pages including cover: מספר העמודים כולל העליון: 5

סימולקרה צבאית
בהמשך אלנו מהבקר, יצא הנ"י
מקבלי המסר, המיקל בן כולן

לנל

21.1.92

מסר 1/1
מסר 2/1
מסר 3/1
מסר 4/1
מסר 5/1
מסר 6/1
מסר 7/1
מסר 8/1
מסר 9/1
מסר 10/1

Our com. numbers:

מספרי התקשורת שלנו:

Tel: -56

Telx:

Fax: פקסומיליה:

02-303365

English: 25224

972-2-303367

02-528842

Hebrew: 25241

Area code: 91950

$\frac{2}{5}$ 1062

MIDDLE EAST' PEACE PROCESS MULTILATERAL NEGOTIATIONS

JANUARY 28-29 ORGANIZATIONAL MEETING IN MOSCOW

-- As the dates for the Multilateral Organizing Conference approach, Secretary Baker and Foreign Minister Kozyrev would like to consult closely with the parties that are essential to making this meeting a success.

-- The attached non-paper suggests an agenda for the two-day Moscow meeting, which reflects our best assessment of the requirements of a successful meeting.

-- In our view, the organizational meeting should have two specific outcomes:

-- First, parties should form a number of working groups to address substantive issues of concern to the region. We have identified arms control, economic development (with an initial focus on the West Bank and Gaza), environment (with an initial focus on the Gulf of Aqaba) and water as the most promising possibilities for immediate attention. For each of these groups, we would aim to achieve agreement at Moscow on host, venue and timing for a first substantive meeting.

-- Second, we plan to join with interested parties to form a sub-ministerial steering committee, which would monitor the efforts of the initial working groups, and coordinate the launching of new groups over time. We would hope to announce in Moscow the host, venue and timing for the first two steering group meetings.

-- The attached schedule reflects our best efforts to allocate the limited time available in Moscow in the most productive way.

-- Because time is very limited, we would appreciate your response to this proposed agenda by close of business Wednesday, January 22.

-- We would also appreciate receiving advance details of any initiatives you may be prepared to announce in Moscow that would contribute to the success of the multilateral process. These might include such items as the launching of missions to the region, papers you may plan to distribute at the Moscow meeting, suggestions for additional working groups, or offers to host subsequent meetings/seminars of specific working groups.

$\frac{3}{5}$ 1062

12003

- 2 -

-- We greatly value the opportunity to consult closely with Director General Hadas and Israeli arms control officials on the multilaterals.

-- We believe the formula outlined below for the Moscow meeting satisfies the major concerns raised by Israeli representatives in our consultations.

-- Specifically, we would appreciate your agreement to participate in the four working groups which have been identified for initial consideration: arms control, water, economic development, and environment.

-- We also believe creation of an informal steering group would provide important continuity to the multilateral process, and believe Israeli participation in such a group is essential to its success.

-- With respect to regional arms control, recent meetings with General Ivry were very valuable and we want to remain in close touch with you on all aspects of the process.

-- We have taken careful note of Israeli views on participation in the regional security and arms control group. We anticipate that extra-regional participants in the Moscow meeting will attend the day two organizational session on regional security and arms control. However, attendance at that session will not necessarily be a precedent for participation in subsequent meetings of the group itself.

4
5 1062

SUGGESTED AGENDA

MIDDLE EAST PEACE PROCESS MULTILATERAL NEGOTIATIONS

MOSCOW ORGANIZATIONAL MEETING

JANUARY 28-29, 1992

DAY ONE MINISTERIAL: MORNING SESSION (9:00 AM - 12:30 PM)

-- Opening speeches by Russia, U.S., EC Presidency/Commission, and Japan.

-- Ten-minute speeches, beginning with bilateral negotiating parties: Israel, Jordanians and Palestinians, Lebanon, and Syria; followed by other regionals: Algeria, Bahrain, Egypt, Kuwait, and Mauritania.

DAY ONE MINISTERIAL: AFTERNOON SESSION (2:30 - 5:00)

-- Continue speeches: Morocco, Oman, Qatar, Saudi Arabia, Tunisia, United Arab Emirates, Yemen, Turkey, Canada, China, EFTA representative.

-- Concluding remarks from Russians and U.S.

DAY TWO: SUBMINISTERIAL WORKING GROUP ORGANIZATIONAL MEETINGS (10:00 AM - 12 NOON)

A. ARMS CONTROL

Proposed organizers: U.S., Russians (Russians may chair this meeting). Advance agreement on first seminar in Washington in early March with U.S. to host.

B. ECONOMIC DEVELOPMENT

Proposed organizers: U.S., Japan, EC (EC may chair this meeting). EC may wish to propose hosting first meeting in early March, with focus on West Bank/Gaza development. Meeting would be preceded by EC and Japanese missions to region.

C. ENVIRONMENT

Proposed organizers: U.S., Japan, EC (Japan may chair this meeting). A regional party may offer to host first meeting, focusing on Gulf of Aqaba cooperation, in early March.

D. WATER

Proposed organizers: U.S., EC, Japan (U.S. may chair this meeting). A party close to the region may indicate willingness to host seminar in early April.

DAY TWO: SUBMINISTERIAL STEERING GROUP MEETING
(1:30 - 2:30 PM)

-- U.S. chairs meeting. Prospective participants: Russia, EC, Japan, Egypt, Saudi Arabia (representing GCC), Israel, Jordan/Palestinians, Syria, Lebanon, and possibly a Maghreb representative.

DAY TWO: CONCLUDING SUBMINISTERIAL PLENARY SESSION
(3:00 - 5:00 PM)

Co-chairs: Russia, U.S., EC, and Japan.

- Russian opening statement.
- U.S. introduction, indicating other themes parties had raised of interest (refugees, health) as topics for future consideration.
- Open floor discussion of other items parties would like to put on agenda for future consideration (45 minutes, fixed period presentations limited to 3-5 minutes)
- Concluding statements by EC, Japan and Russia.
- U.S. concluding statement.

אאא, חוזם: 22766
אל: רהמש/1402
מ-: המשרד, תא: 210192, זח: 1430, דח: ב, סג: שמ,
בבכ
149576
שמור/בהול להזעיק

103.01

אל: השגריר, הציר, שטיין, וושינגטון

השיחות הרב צדדיות.

1. בפקס' נפרד הנייר שקבלנו מהשגריר האמריקאי בנדון.
2. מהשיחות שניהלנו בושינגטון ברורות לכם שתי הסתייגויותינו:
א. שימת דגש על פיתוח השטחים במסגרת פיתוח איזורי-כלכלי.
ב. הכוונה לשתף אירופאים כבר בשלב זה בקבוצה של הבטחון האיזורי.

המנכ"ל
21 בינואר 1992

תפוצה: @רהמ), @שהח, @מנכל, @ממנכל, @כהן, @רביב, @ר/מרכז,
@סולטן, @סייבל, @מצפא, @פרנ

סססס

אאא, חוזם: 20798

אל: רהמש/1306

מ-: מוסקבה, נר: 289, תא: 200192, זח: 1500, דח: ב, סג: בל,

בבב

9,244448

בלמס/בהול

אל: לשכת המנכ"ל

דע: מזא"ר 1

מאת: מגידו, מוסקבה

הנדון: מוסקבה - ועידה מולטלטרלית.

שיחה עם שני חברי הצוות המקדים האמריקאי וסטופר משגרירותם. מצידנו השגריר הח'מ ק. מנהלה וד. גבאי.

1. לא היו להם פרטים נוספים רבים באשר רובם עדיין נושא למו"מ ולסיכום בין האמריקאים לרוסים.

2. בבנין בו תערך הועידה לא יהיו משרדים/חדרים למשלחות.

3. עדיין לא עבדו הפרטים עם הרוסים לגבי מרכז התקשורת הבינ"ל שיהיה בבנין סוכנות הידיעות APN ליד משה'ח הרוסי.

4. יהיה סיקור טלוויזיוני חי ביום הראשון לדיונים.

5. הצוות האמריקאי לא קיבל עדיין מידע מושינגטון לגבי ועדת ההיגוי ב - 27 דנא.

6. בקשו לדעת מה יהיה מספר המשתתפים מצידנו בועדות ביום השני לדיונים וזאת ע"מ לאתר חדרים מתאימים בבנין בו תערך הועידה ב 28-29.1.

7. תרגום סימולטני, הרוסים אכן אינם יכולים לספק תרגום לעברית. שרי החוץ של יפן וסין כל אחד ינאם בשפתו, כך שתרגום סימולטני שלנו יצטרך להעשות מהתרגום האנגלי של נאומיהם.

8. אינם סבורים כי שר החוץ הרוסי קוזירוב מתכנן לפגוש שרי החוץ המשתתפים לשיחה לפני כינוס הועידה. שיחות בילטרליות בין שרי חוץ. על כל צד לבקש ואלה תערכנה במלון או בשגרירות.

9. דיוני היום השני יערכו באנגלית.

10. מבין שרי החוץ שישתתפו בועידה לצד ארה"ב ורוסיה: פורטוגל, יפן תורכיה, קנדה, סין, נציגי מזכ"ל האו"מ, מצרים, נציג הקהיליה (מאטוטס או אנדריסן) ונציג מדינות אפטא שה'ח איסלנד.

מגידו

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, גוברין, מזאר, 1, מצפא,
איר, 1, איר, 2, סולטן, מזתים, מצרים, יגר, אסיה,
בין, ארבל, 2, סייבל, רביב, מעת, הסברה, מקצב, 2,
@ (לעמ), כהן, פרנ, בן יעקב, חליפה, בטמח

סססס

1116

כלמס/מיירי

אל: מנחל ארבל 2
דע: סמנכל ארבל
מאת: אחרן יעקב, נאום

השתתפות האומ בשיחות המולטילטרליות

מצ'ב חודעה שפירסם היום דובר המזכ'ל בנדון.

ארהן יעקב, נאום

1
—
2

Handwritten notes in Hebrew, including:

- מנחל ארבל
- סמנכל ארבל
- אחרן יעקב
- נאום
- השתתפות האומ
- בשיחות המולטילטרליות
- מצ'ב חודעה שפירסם היום
- דובר המזכ'ל בנדון

1116

2
2
In answer to questions raised before the briefing regarding statements made by US Secretary of State Baker on the role of the United Nations in the Middle East peace process, the Spokesman was authorized to say the following:

"The United Nations has always played a useful role in the search for a solution to the Middle East crisis. The United Nations will continue to play such a role and would be happy to participate in the forthcoming multilateral meeting of the Middle East peace conference, scheduled to be held in Moscow, provided it is invited to attend as a full-fledged participant".

20 January 1992

* * *

131
10/10

אאא, חוזם: 20798

אל: רהמש/1306

מ-: מוסקבה, נר: 289, תא: 200192, זח: 1500, דח: ב, סג: בל,

בכב

9,244448

בלמס/בהול

אל: לשכת המנכ"ל

דע: מזא'ר 1

מאת: מגידו, מוסקבה

הנדון: מוסקבה - ועידה מולטלטרלית.

שיחה עם שני חברי הצוות המקדים האמריקאי וסטופר משגרירותם. מצידנו השגריר הח'מ ק. מנהלה וד. גבאי.

1. לא היו להם פרטים נוספים רבים באשר רובם עדיין נושא למו'מ ולסיכום בין האמריקאים לרוסים.

2. בבנין בו תערך הועידה לא יהיו משרדים/חדרים למשלחות.

3. עדיין לא עבדו הפרטים עם הרוסים לגבי מרכז התקשורת הבינ'ל שיהיה בבנין סוכנות הידיעות APN ליד משה'ח הרוסי.

4. יהיה סיקור טלוויזיוני חי ביום הראשון לדיונים.

5. הצוות האמריקאי לא קיבל עדיין מידע מושינגטון לגבי ועדת ההיגוי ב - 27 דנא.

6. בקשו לדעת מה יהיה מספר המשתתפים מצידנו בועדות ביום השני לדיונים וזאת ע'מ לאתר חדרים מתאימים בבנין בו תערך הועידה ב 28-29.1.

7. תרגום סימולטני, הרוסים אכן אינם יכולים לספק תרגום לעברית. שרי החוץ של יפן וסין כל אחד ינאם בשפתו, כך שתרגום סימולטני שלנו יצטרך להעשות מהתרגום האנגלי של נאומיהם.

8. אינם סבורים כי שר החוץ הרוסי קוזירוב מתכנן לפגוש שרי החוץ המשתתפים לשיחה לפני כינוס הועידה. שיחות בילטרליות בין שרי חוץ. על כל צד לבקש ואלה תערכנה במלון או בשגרירות.

9. דיוני היום השני יערכו באנגלית.

10. מבין שרי החוץ שישתתפו בועידה לצד ארה"ב ורוסיה: פורטוגל, יפן תורכיה, קנדה, סין, נציגי מזכ"ל האו"מ, מצרים, נציג הקהיליה (מאטוטס או אנדריסן) ונציג מדינות אפטא שה'ח איסלנד.

מגידו

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, מצב, גוברין, מזאר, 1, מצפא,
איר, 1, איר, 2, סולטן, מזתים, מצרים, יגר, אסיה,
ביין, ארבל, 2, סייבל, רביב, מעת, הסברה, מקצב, 2,
@ (לעמ), כהן, פרנ, בן יעקב, חליפה, בטמח

סססס

אאא, חוזם: 19906

אל: רהמש/1294

מ-: ווש, נר: 2122, תא: 190192, זח: 1400, דח: ב, סג: סב,

בכב

סודי ביותר/בהול לבוקר

אל: המנכל, המשנה למנכל

דע: לשכות רה'מ, שה'ח, שהב'ט

מאת: הציר, וושינגטון

שיחות רב-צדדיות

משיחות שלנו במחמ'ד:-

(1) משלחת החלוץ של אה'ב נתקעה בהלסינקי מסיבות מזג אויר לכן כמה פרטים טכניים (כגון פרטים על מקום השיחות, סידורי רכב וכו') עודם לוטים בערפל.

(2) כרגע נראה שמשלחתם תכלול את רוס, דג'יריג'יאן, טטוויילר, האס ברנס, קרצר, מילר והשגריר שטראוס.

(3) יתכן שבייקר יעזוב בסוף היום הראשון לפראג. במקרה זה יקח עמו אחדים מבני לווייתו (טטוויילר רוס וכו') ואחרים יכנסו במקומם (ברו, אכסלגראד, גב' או'לירי וכו').

(4) אין נטיה לארגן לבייקר פגישות בי-לטרליות עם שרי-חוץ כי הזמן כל כך קצר והשרים מרובים. כרגע מדובר רק על פגישה עם ילצין, אך הם מוכנים בהחלט לרשום בקשות לפגישות. חזרו והעירו שיהיה קשה להמליץ על פגישה עם מר לוי ולא עם שרי-החוץ הערביים. (שאלו אם אנחנו מבקשים פגישה ואמרנו שנודיעם -אנא).

(5) נכון שביום השני יגדל מספר המדינות שכן ביום הראשון יש הקבצה של מדינות הקהיליה ומדינות אפס'א ואילו ביום השני תוכלנה מדינות אלו להשתתף כל אחת לעצמה.

(6) ההשתתפות בקבוצות תיקבע בפגישה ארגונית. הקריטריונים להשתתפות הם ארבעה:

(א) נגיעה בנושא

(ב) משאבים

(ג) מומחיות

(3) נסיון.

(7) אינם סבורים שצריך או אפשר שלא לשחק את האירופאים בקבוצת פר'נ. מבינים את עמדתנו וסבורים שיש להמשיך ולדבר על כך.

(8) אינם מתכוונים כנראה לתת לנו או למישהו אחר וטו על השתתפות אחרים אך אינם מתכוונים להפתיע אותנו.

(9) חושבים על הכנסת אחת ממדינות המגרב לוועדת-ההיגוי.

(10) קבלו הרכה תשובות חיוביות. היו בתשובות החיוביות כאלו שהפתיעו אותם (אך אינם רוצים לומר לנו אילו הן)

(11) כל המדינות הערביות צופות בעצבנות לתשובה של הפלשתינאים. אצלם המצב עדין לא ברור.
על כל פנים השתתפותם תהיה אך ורק במתכונת מדריד.

(12) ערכים שואלים את האמריקנים מדוע אין דיון בשאלת הפליטים. האמריקנים הופתעו שכן סברו שהערבים לא יהיו מעוניינים לדון בנושא זה. יתכן שהתשובה היא שדיון כזה היה נותן תוקף לתביעת הפלשתינאים לשתף במשלחתם פלשתינאים-גולים ואנשי אש"פ. עמדת האמריקנים היא שהפלשתינאים רשאים להעלות את נושא השתתפות גולים בשיחות עצמן אך בשלב זה עליהם להופיע במתכונת מדריד.

(13) תוך יום-יומיים ימסר לנו כאן או בירושלים NON-PAPER שיתן מושג איך ייראו היום הראשון והיום השני של הדיונים, סדר הנאומים וכיו"ב.

(14) מפגש מוסקבה ומפגשי העתיד בתחום המולטי-לטרלי ינוהלו על ידי ועדת-היגוי שתקבע סדר-יום, לו"ז, מעקב אחרי הצעות והחלטות, אין כוונה שתהיה מזכירות. את תפקידי המזכירות תמלא ועדת ההיגוי.

(15) בקבוצות לא יהיה יו"ר אלא מודראטור (מנחה ?). המודראטור בקבוצה הפר'נית יהיה אמריקני.

(16) האמריקנים תומכים בעמדת היפנים והאירופאים שהשיחות הרב-צדדיות צריכות לשמש מנוף לסיוע לשטחים. לדעתם טוב יהיה אם נושא זה ידון בקבוצה של ש"פ כלכלי-איזורי.

(17) על עמדתם בנוגע להשתתפותו של בוטרוס ראלי הברקנו בנפרד.

ד"ש שילה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, כהן, סולטן, רביב,
סייבל, גוברין, פרנ, בן יעקב, מצפא

סססס

אאאא, חוזם: 19711
אל: רהמש/1286
מ-: המשרד, תא: 190192, זח: 1607, דח: ר, סג: שמ,
בבבב
147543

שמור/רגיל

אל: מוסקבה

השגריר.

שלך נר 248.

השיחות הרב-צדדיות.

ייתכן שקיום המפגש במוסקבה בעיתוי הזה 'ימקד' דעת הקהל הרוסית על אירוע בינלאומי זה במקום על דאגותיה היום-יומיות. אך מהידוע לנו זה היה ילצין שעמד על עריכת המפגש ב-28 בשיחה שקיים עם בייקר כשזה ביקר במוסקבה במחצית דצמבר, עוד לפני התפרקות ברה'מ. יתר על כן בשיחות הטלפוניות שהיו, לבייקר עם עמיתו הרוסי וגם בשבוע שעבר חזר שה'ח קוזירב על רצונם זה. ברור כי על רקע הרצון להפגין שרוסיה הינה הממשיכה את ברה'מ ארה'ב לא יכלה לבקש את העתקת השיחות. משום כך גייסה את מדינות המפרץ בעיקר סעודיה כדי לממן את האירוע והיא שלחה צוות רציני כדי לסייע בהכנת התשתית.

מנכ'ל
19 בינואר 1992

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, גוברין, מזאר, 1, מצפא, כהן,
רביב, סולטן, מזתים, סייבל, בן יעקב

סססס

אאא, חוזם: 19925

אל: רהמש/1293

מ-: בריסל, נר: 146, חא: 180192, זח: 1656, דח: מ, סג: סו,

בבב

סודי/מיד

אל מנהל אירופה 1

דע המנכל

מאת בריסל

מכתב מוברק.

=====

תפוצה נוספת תקבע עי מנהל אירופה 1

הנדון קהיליה-השיחות הרב-צדדיות.

1. נציגי ארהב ורוסיה בליסבון ערכו ב 15/1 דמרש והזמינו בעל פה-אח
הקהיליה האירופית לטול חלק בשיחות הרב צדדיות (מוסקבה 28-29/1).

2. משרד החוץ הפורטוגזי הפיץ (16/1) בין כל בירות ה-12 ברשת הפנימית
(COREU) דווח על המפגש ולו צורף NON-PAPER
אשר נותני החסות השאירו בידי בני שיחם.

3. להלן הנוסח המלא של הדווח הפורטוגוזי:

'OBJET: MIDDLE EAST MULTILATERAL MEETING-MOSCOW, JANUARY 28-29

THE PRESIDENCY WISHES TO INFORM PARTNERS THAT ON THE 15TH A JOINT
AMERICAN-RUSSIAN DEMARCHE WAS MADE AT THE FOREIGN MINISTRY IN
LISBON INVITING THE COMMUNITY AND ITS MEMBER STATES TO ATTEND
THE ORGANIZATIONAL MEETING OF THE MULTILATERAL PHASE OF THE
MIDDLE EAST PEACE CONFERENCE WHICH WILL TAKE PLACE IN MOSCOW
ON THE 28TH 29TH OF JANUARY.

2. ACTING ON IDENTICAL INSTRUCTIONS FROM THEIR RESPECTIVE
GOVERNMENTS, THE RUSSIAN AND AMERICAN REPRESENTATIVES PRESENTED
AN ORAL INVITATION FOR THE PRESIDENCY AND THE COMMISSION TO
ADDRESS THE OPENING PLENARY OF THE MULTILATERAL SESSION, WHICH
WILL BE CONDUCTED AT MINISTERIAL LEVEL. IT WAS EXPLAINED BY BOTH
REPRESENTATIVES THAT IN THE CONTEXT OF THE MOSCOW CONFERENCE
THE SECOND DAY, AT SUB-MINISTERIAL LEVEL AND ON AN OPEN-ENDED
BASIS, WOULD BE DEVOTED TO ORGANIZE GROUPS WHICH WILL BE DEALING
WITH THE FOLLOWING ISSUES:

- ARMS CONTROL AND REGIONAL SECURITY.
- ECONOMIC DEVELOPEMNT
- WATER
- THE ENVIRONMENT

-AND OTHER ISSUES OF CONCERN.

THE AMERICAN AND RUSSIAN REPRESENTATIVES EXPLAINED THAT THE LIST WAS NOT EXHAUSTIVE AND WAS ALSO SUBJECT TO CHANGE. FURTHER INFORMATION ON THESE TOPICS WOULD BE CONVEYED TO PARTICIPANTS AS IT BECAME AVAILABLE.

3. THE REPRESENTATIVES OF THE TWO COSPONSORS EXPRESSED THE HOPE THAT THE MULTILATERAL PHASE OF THE MIDDLE EAST PEACE CONFERENCE WOULD BE USEFUL AND PRODUCTIVE, LOOKING FORWARD TO THE CONTRIBUTING THAT THE TWELVE WOULD BE ABLE TO FORWARD TO THIS ENDEAVOUR.

4. THE PRESIDENCY THANKED THE REPRESENTATIVES OF THE CO-SPONSORS FOR THE INVITATION, WHICH WAS ACCEPTED UNDER THE AFOREMENTIONED TERMS. THE PRESIDENCY STRESSED THAT THE TWELVE WANT TO CONTRIBUTE IN A POSITIVE AND CONSTRUCTIVE MANNER TO THIS EFFORT IN ORDER TO MAKE THE MULTILATERAL PHASE OF THE PEACE CONFERENCE A SUCCESS AS THE MIDDLE EAST IS A REGION OF VITAL INTEREST FOR EUROPE.

5. THE PRESIDENCY REMARKED THAT THERE WAS A CHANGE IN THE FORMANT OF THE MULTILATERAL TALKS, AS THE ORGANIZATIONAL STRUCTURE PREVIOUSLY KNOWN HAD BEEN ALTERED. IN FACT, THE IDEA OF TWO BASKETS - ARMS CONTROL/REGIONAL SECURITY AND HUMAN RESOURCES - HAD APPARENTLY BEEN DROPPED BY THE CO-SPONSORS AND REPLACED BY THE CONCEPT OF 5 OR MORE GROUPS DEALING WITH SPECIFIC SUBJECTS. THESE NEW ELEMENTS SHOULD BE IMMEDIATELY MADE KNOWN TO THE EC MEMBER STATES AND WOULD HAVE TO BE ADEQUATELY PONDERED.

6. THE SAME INFORMATION HAS BEEN CONVEYED TO THE PRESIDENCY BY THE TROIKA MISSION OF THE SPECIAL COORDINATING GROUP CURRENTLY IN WASHINGTON.

7. A JOINT RUSSIAN-AMERICAN 'NON-PAPER' ON THE MULTILATERALS WAS HANDED OVER BY THE MENTIONED REPRESENTATIVES, WHOSE TRANSCRIPTION IS AS FOLLOWS:

MIDDLE EAST MULTILATERAL ORGANIZATIONAL MEETING
-STIMULATED BY THE MADRID PEACE CONFERENCE, ISAREAL, THE ARABS AND PALESTINIANS HAVE NOW ENTERED INTO DIRECT BILATERAL NEGOTIATIONS.

-WE NOW WANT TO ORGANIZE THE NEXT PHASE OF THE PEACEMAKING APPORT NAMED, THE MULTILATERAL NEGOTIATIONS ON REGIONAL ISSUES.

-THE CO-SPONSORS, THE UNITED STATES AND RUSSIA, HAVE PLANNED AN ORGANIZATIONAL MEETING WHICH WILL TAKE PLACE IN MOSCOW ON JANUARY 28-29.

-THE CO-SPONSORS SEE THE MULTILATERAL TALKS AS A COMPLEMENT TO THE CRITICAL WORK THAT NEEDS TO BE DONE IN THE BILATERAL NEGOTIATIONS. THEY ARE IN NO WAY A SUBSTITUTE FOR THE BILATERAL NEGOTIATIONS. THEY ARE CERTAINLY NOT DESIGNED TO ISOLATE ANY PARTY OR TO AVOID

THE ISSUES COVERED UNDER RESOLUTIONS 242 AND 338, WHICH WILL BE THE SUBJECT MATTER OF THE BILATERAL NEGOTIATIONS.

-AS WE SEE IT, THE MULTILATERAL TALKS WILL BENEFIT FROM PROGRESS ACHIEVED IN THE BILATERAL NEGOTIATIONS. AT THE SAME TIME, PROGRESS IN THE MULTILATERALS SHOULD ALSO SQR PROGRESS IN THE BILATERAL NEGOTIATIONS.

-MULTILATERAL TALKS ALSO PROVIDE THE OPPORTUNITY FORM OTHER INTERESTED PARTIES FROM OUTSIDE THE REGION TO LEND THEIR EXPERIENCE AND RESOURCES TO THE SUCCESS OF THE PEACE PROCESS.

-WITH THOSE BROAD PURPOSES IN MIND, LET ME NOW DESCRIBE OUR VIEWS ON HOW TO STRUCTURE THE INITIAL ORGANIZATIONAL SESSION OF THE MULTILATERAL NEGOTIATIONS.

-AT THE OPENING PLENARY, EACH PARTICIPANT WILL BE GIVEN AN OPPORTUNITY TO PRESENT A BRIEF OVERVIEW OF ITS EXPECTATIONS REGARDING THE MULTILATERAL NEGOTIATIONS.THESE PRESENTATIONS CAN BE SUPPLEMENTED BY THE CIRCULATION OF PAPERS AND PROPOSALS FOR THE OTHER PARTIES TO STUDY.

-THE FIRST DAY OF THE ORGANIZATIONAL MEETING WILL BE CONDUCTED AT MINISTERIAL LEVEL, CO-CHAIRD BY THE UNITED STATES AND RUSSIA.

-RUSSIA FOREIGN MINISTER KOZYREV AND SECRETARY BAKER WILL ADDRESS THE MEETING SEPARATELY, OFFERING VIEWS ON THE TANGIBLE BENEFITS OF MULTILATERAL COOPERATION ON A WIDE RANGE OF REGIONAL ISSUES, AS WELL AS OUR THOUGHTS ON HOW BEST TO STRUCTURE FOLLWO UP WORK.

-EACH OF THE PARTICIPANTS WILL THEN HAVE AN OPPORTUNITY TO MAKE BRIEF (TEN MINUTES) OPENING REMARKS OUTLINING THEIR PERSPECTIVES ON MULTILATERAL COOPERATION.ALL OF THESE OPENING REMARKS WOULD BE OPEN TO THE PRESS.

-WE PROPOSE THAT DAY TWO BE CONDUCTED AT SUB-MINISTERIAL LEVEL BE CLOSED TO THE PRESS, AND CONSIST OF ORGANIZING GROUPS COVERING ARMS CONTROL AND REGIONAL SECURITY, ECONOMIC DEVELOPMENT, WATER THE ENVIRONMENT AND OTHER ISSUES OF CONCERN,WE SEEK YOUR VIEWS ON WHICH GROUPS TO BEGIN ORGANIZING AND WILL BE BACK ON TOUCH WITH FURTHER DETAILS AS THE CONFERENCE DATE APPROACHMES.

-ALL OF THE REGIONAL PARTIES PARTICIPATING IN THE ORGANIZATIONAL MEETING ARE ENCOURAGED TO TAKE PART IN AS MANY OF THE GROUPS AS POSSILBE. AT A MINIMUM, EACH REGIONAL PARTICIPANT WOULD BE EXPECTED TO TAKE PART IN AT LEAST ONE GROUP.

-EXTRA-REGIONAL PARTIES PARTICIPATION IN THE GROUPS COULD VARY DEPENDING ON THE PARTICULAR ISSUES OR PROJECTS UNDER CONSIDERATION.

-WE LOOK FORWARD TO WORKING WITH YOU IN THIS IMPORTANT AND

COMPLEMENTARY DIMENSION OF THE PROCESS WHICH BEGAN IN MADRID.

8. THE PRESIDENCY RECALLS THAT THE SUBJECT UNDER REFERENCE IS ALREADY ON THE AGENDA OF THE 'SPECIAL COORDINATING GROUP' MEETING OF THE 22ND.

HOWEVER IT WOULD BE GRATEFUL IF COMMENTS FROM PARTNERS COULD BE SENT BY COREV BEFORE THAT DATE'

עד כאן

ברק.

תפוצה: @ (רהמ), @שהח, @מנכל, @ממנכל, @איר1, כהן, רביב, ר/מרכז,
סייבל, ממד, @ (רם), אמן

סססס

סודי

נכנס **

**

**

**

חוזם: 1,18857

אל: המשרד

יעדים: נ/י/2060, דהמש/1240, בטחון/1559, מצב/1540, אביב/1628, מנמת/1285

מ-: ווש, נר: 2119, תא: 170192, זח: 1330, דח: מ, סג: סו

תח: @ גס: צפא

נד: @

סודי / מייד

אל: המנכ"ל

דע: לש' שה'יח, לש' רוה'ימ, נאו'ימ - השגריר

מאת: השגריר, וושינגטון

שיחות מולטילטרליות.

1. שוחחתי טלפוני (17/12:10) עם דניס רוס, בעקבות שיחה טלפונית שקיים עם המזכיר העושה באמרכ"י.

רוס סיפר על מגעים שהיו בין מזכ"ל האו"מ, ר'אלי לבין מזכיר המדינה בקשר להשתתפות אפשרית של מזכ"ל האו"מ בוועידה המולטילטרלית.

ר'אלי אמר לבייקר שאם הוא לא יוכל להשתתף בתוקף תפקידו אין לו גם ענין לשגר נציג מטעמו לוועידה.

2. רוס הוסיף שארה"ב סבורה שעקרונית יש סיבות טובות להשתתפות מזכ"ל האו"מ ולטווח ארוך יהא הדבר לטובת ישראל, מבחינת התרומה שיכול האו"מ לתרום בנושאי המולטילטרליות.

אם ארה"ב תשאל לדעתה בנושא, הוסיף, תאמר שהדברים לעיל משקפים דעתה. אך ההחלטה היא בידי ישראל והצדדים.

רוס המשיך, שהמזכיר ביקש להדגיש באזנינו שגם אם לא נסכים להשתתפות מזכ"ל האו"מ אין בכוונתו להפעיל עלינו לחץ בנושא.

בדבריי ציינתי שלמיטב ידיעתי אין דעתנו נוחה מהשתתפות מזכ"ל האו"מ בוועידה והוספתי שדבריו האחרונים בפני ועידת פלסטין (כפי שדווחו ע"י

אהרון יעקב חוז'מ 18006) אינם מסייעים.

הבטחתי שאעביר הדברים ארצה.

שובל.

פא

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח(2), דהמ(0), שהבט(0), מנכל(1), ממנכל(1), מצב(0), ר/מרכז(1), רם(0),
אמו(1), ממד(10), ביו(0), ארבל(2), מצפא(1), סולטן(1), מזתים(2), סילבל(1),
כהו(1), פרנ(2)

אאא, חוזם: 17985
אל: רהמש/1179
מ-: וושינגטון, נר: 297, תא: 160192, זח: 1628, דח: ב, סג: בל,
בכב
בלמס/בהול לבוקר

אל: מוסקבה
דע: לש' שה'ח, סמנכ'ל מזא'ר-י. גוברין.
מאת: הציר, וושינגטון.

הנדון: שיחות רב-צדדיות
בהמשך למברק המנכ'ל.

להלן נוסח האיגרת המוגשת היום למחמ'ד להגשה במשה'ח הרוסי תוך התאמת
הנוסח:

THE EMBASSY OF ISRAEL PRESENTS ITS COMPLIMENTS TO THE DEPARTMENT OF
STATE AND WISHES TO ADVISE THAT AS ENVISAGED IN THE LETTER OF
INVITATION DATED OCTOBER 18, 1991, AND IN RESPONSE TO THE ORAL
INVITATION SUBMITTED TO THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS IN JERUSALEM
BY THE U.S. EMBASSY ON JANUARY 14, 1992, ISRAEL WILL ATTEND THE
INITIAL ORGANIZATIONAL MEETING IN MOSCOW ON JANUARY 28 AND 29, 1992,
AND WISHES TO PLAY AN ACTIVE ROLE IN THE SUBSEQUENT MULTILATERAL
NEGOTIATIONS ON REGIONAL ISSUES.

THE EMBASSY OF ISRAEL FURTHER WISHES TO ADVISE THAT MR. DAVID LEVY,
DEPUTY PRIME MINISTER AND MINISTER OF FOREIGN AFFAIRS, WILL HEAD THE
ISRAELI DELIGATION.

THE EMBASSY OF ISRAEL AVAILS ITSELF OF THIS OPPORTUNITY TO RENEW TO
THE DEPARTMENT OF STATE THE ASSURANCES OF ITS HIGHEST CONSIDERATION.

אאא, חוזם: 18077

אל: רהמש/1183

מ-: וושינגטון, נר: 312, תא: 160192, זח: 1905, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור / מידי

אל: לשכת המנכ"ל

דע: מצפ"א, ממנכ"ל

מאת: לש' השגריר, וושינגטון

שיחות מולטילטרליות

=====

השגריר ברונר סיפר לשגריר כי בשיחה במחמ"ד שמע מהעוסקים שם בשיחות המולטילטרליות כי מדינות EFTA ייוצגו ביום הראשון של השיחות ע"י נציג אחד כאשר ביום השני תיוצג כבר כל מדינה בפני עצמה. לידיעתכם.

לש' השגריר.

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, מצב, ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, מצפא, כהן, רביב, פרנ, סולטן,
מזחים, סייבל, משפט, גוברין, מזאר, איר, איר, 2, בן יעקב

סססס

אאא, חוזם: 15027

אל: השלום/265

מ-: המשרד, תא: 150192, חז: 0921, דח: ב, סג: בל,

בבב

בלמס/בהול לבוקר

אל: השלום, המנכ"ל

להלן נר 202 ממוסקבה

אל: סמנכ"ל למינהל

דע: רא"ג משאבים חומריים

מאת: מגידו, מוסקבה

הנדון: מוסקבה - וועידה רב צדדית.

השגריר והח"מ נפגשנו עם דירקובסקי ס/ראש אגף מזה"ת. לשאלותינו קבלנו רק תשובות חלקיות ביותר.

1. מיקום - 'דום סזיוסוף'. כזכור הנ"ל הבנין במרכז העיר עליו הוברק לכם. רק ב 17.1 יקבע סופית המיקום. ב 17.1 תגיע משלחת החלוץ האמריקאית, ידונו פעם נוספת עם האמריקאים על המיקום. מירב הסיכויים שהוועידה תערך בבנין הנ"ל.

2. נציגי קבוצת החלוץ שלנו תוכל לבקר בבנין עריכת הוועידה.

3. תגי זיהוי - ינהגו כפי שנהגו במדריד.

4. במשה"ח תוקם מזכירות שתטפל בשאלות הטכניות. אין עדיין מספרי הטלפון.

5. למרכז התקשורת יהיה אחראי סגן דובר משה"ח אלכסנדר רוזנוב. האמנת עתונאים בלשכתו.

6. נחיתת המטוס - עדיין לא נקבע ש"ת. נציגות מחלקת הטקס והמחלקות המרחביות יהיו בש"ת לקבל המשתתפים.

7. עלינו להודיע לרשות התעופה האזרחית סימני הזיהוי של מטוסנו. עדיין לא נקבע איש קשר.

8. יטפלו בנושאים: בקורת דרכונים, מכס וכדו'. מבקשים מאתנו רשימת המשלחת. יבריקו לשגרירותם ע"מ שינפיקו אשרות בהתאם לרשימה שנגיש להם.

9. גישה למטוס - עדיין לא ברור. דהיינו, מכוניות או נחיתה ליד 'שרוול'.

10. ק"פ בשדה התעופה - עדיין לא נקבע סופית, עם זאת ברור כי לא שר החוץ הרוסי או סגנו יהיו בש"ת. מנהלי מחלקות/אגפים יקבלו פני האורחים.

11. נסיעה מש"ת למלון - כנראה עם ליווי במתכונת מדריד. עדיין לא קבעו סופית.

12. קשר במכוניות - לא סוכם. הרוסים ידונו בנושא עם האמריקאים.

13. טלפונים ניידים - מבקשים שיביאו מהארץ.
14. הרוסים יספקו תחבורה ואבטחה. מלון וארוחות ע"ח המשלחות. לגבי תחבורה יספקו בסה"כ שלוש מכוניות, מכונית שרד לשר ושתי מכוניות פשוטות (עפ"י הגדרתם).
15. קוי טלפון נוספים למלון בו תתגורר המשלחת - יבררו אם יוכלו לסייע.
16. מרכז התקשורת - יוקם בבנין סמוך למשרד החוץ - הכוונה לבנין שליד המשרד ובו שוכנת סוכנות הידיעות APN .
- סיוע לעתונאים - עדיין לא קבעו, אך לא יהיה ספקטקולרי - עפ"י הגדרת בן שיחון.
17. כל משלחת תמנה את השר ושבעה יועצים. יועצים נוספים לא יורשו להכנס לאולם הועידה.
18. הועידה תתחיל ב 28.1, קרוב לודאי בתשע בבוקר. תערכנה שלוש ישיבות כ"א בת שתיים, וארוחת צהריים. גמר דיוני היום הראשון - טנטטיבית בשעה 1800-1900.
19. תרגום סימולטני - בקשו סיוענו, לרוסים רק מתורגמן אחד, מורה בבי"ס לתרגום ואינם בטוחים אם יספיק כולל רמתו. השפות הרשמיות של הועידה: אנגלית, רוסית, ערבית ועברית.

מגידו

עד כאן

ר' חטיבת תיאום

תפ' :מנכל

סססס

שגרירה לישראל / וושינגטון	ק: /
טופס פרוק	כתוב: /
מס' יידי: מ יידי	
סוג: סודי	
תאריך וזמן מעור: 14.1.92	אל: סמנכ"ל כלכלית, ממ"ד, מצפ"א
כס' פרוק:	ד: /
הפסד: 2087	
	כא: השגרירות, וושינגטון

הנדון : ירדן/מים
(בהמשך למברק המנכ"ל מ-13/1 על ירדן והמולטילטרלי)

1. סטלוף (מכון וושינגטון) ספר לחי"מ על שיחה (ב-12/1) עם פאיז טראונה וטלאל אלחסן (ברוך מברק המנכ"ל). שאלתי על הכנות ירדן לשיחות בנושא המים (עפ"י צ"ח ממ"ד, חוזם 11976) : ^{השנים}אמה לבן שיחי כי הירדנים מוכנים לסכם בשיחות הבילטרליות את "עקרונות חלוקת המים בנהרות המשותפים", אך רק לאחר התקדמות משמעותית בשיחות הבילטרליות לעבר אוטונומיה לפלסטינים - ירדן תהיה מוכנה לדון בשיחות המולטילטרליות בדרכי יישומם של עקרונות אלו.

2. הירדנים אמרו לסטלוף שעל ישראל לאפשר הקמת "סכר האחדות" המשותף להם ולסוריה.

3. בהקשר זה ספר סטלוף לחי"מ כי בכיר מאוד בבנק העולמי התבטא באזני ידידו שישראל צריכה להיות מודעת ליכולתו של הבנק לדחות התנגדותה של מדינה להקמת סכר אם התנגדות זו נובעת ממניעים פוליטיים ולא כלכליים.

אמיתי

תפוצה: *Handwritten signature*

אאא, חוזם: 14895

אל: שלום/2127

מ-: וושינגטון, נר: 260, תא: 140192, חז: 2223, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מיידי

אל: סמנכ"ל כלכלה, מז'תים, ממ'ד, מצפ'א.

דע: צוות שלום, השגריר טוקיו.

מאת: השגרירות, וושינגטון.

הנדון: יפאן והשיחות המולטילטרליות

מירסקי (מכון וושינגטון) מסר לח'מ (ביוזמתו) על שיחת OFF THE RECORD (ב-14/1) בין היפאנים - נוגאמי סמנכ"ל מז"ת, מורי מנהל מח' מז"ת, וסאטו (איש שגרירותם) לבין אנשי המכון. להלן דוח מירסקי על דברי היפאנים (שימת ליבכם בעיקר לס' 5, 6 ו-7):

1. ארה"ב בקשה מיפאן להתמקד בנושא משאבי אנוש. גישת היפאנים מאד פרגמטית ולא אידיאולוגית. עד כה לא הכינו ניירות עמדה. ה-EC היו עסוקות עד כה בבעיות הנוהלות הקשורות בייצוגן, ואף הן לא גבשו ניירות עמדה תכניים. היפאנים רואים את המהלכים הראשונים בתחום הפיקוח על החימוש כחינוכיים בעיקרם.

2. יפאן מעונינת מאוד באוטונומיה בשטחים ובעידוד התשתית האנושית והפיזית בה. בתחום הפיתוח הכלכלי ציינו למשל ענינם בפיתוח שיטות סחר, הדרכה בתחום תקנות מסחר, הדרכת סטטיסטיקאים. היפאנים מתענינים מאוד בנושא התיירות משום שהם רואים בו נושא מפתח, דרכו יוכלו להיות מעורבים בנושאים שונים (בעלי משמעות פוליטית, י.א.).

בלא להרגיז איש. התיירות כוללת בחובה נושאים כ-FREEDOM OF PASSAGE לאזרחים ממדינה שלישית (דוגמת - יפאני המבקש להגיע מעמאן לת"א), ואף חנויות פתוחות הן תיירות (במשתמע בניגוד לשביתות האינתיפאדה. י.א.).

3. ציינו כעקרונות מנחים:

- התהליך יתקיים בעזרת מכניזם מתאים - ועדת היגוי.

- אין קישור נוהלי בין השיחות הביטורליות לשיחות המולטילטרליות.

- RESULT ORIENTED APPROACH.

- רמה הגיונית של ציפיות - לא תהינה עתה תכניות מרשל נרחבות.

- לא תהיינה השקעות פרטיות יפאניות (בעתיד הקרוב). ההשקעה תהיה ממשלתית בלבד (בן שיחי העיר כי ממילא ההשקעות היפאניות מכוונות ע"י הממשלה).

4. סכומים רבים שהובטחו בעבר למצרים ולירדן לא מומשו (כתוצאה מבעיות הקשורות במשקיהן.א.). לכן, מצרים לא תקבל סיוע רב נוסף כתוצאה מהמולטילטרליות, ואין הם מתכוונים להבטיח לירדן מעבר לאחר הובטח לה במהלך משבר המפרץ.

5. "בכנות, יפאן איננה יכולה להציע רבות לישראל. אם הכל יתנהל כשורה עשויים להתגשם הכרה ויחסים בילטראליים טובים יותר (בין ישראל לשכנותיה. י.א.). ביטול החרם הערבי לא נידון ספציפית, אך אנו מדברים על תיירות, סחר באזור, ומשתמעת מכך הקלה בחרם".

6. ליפאן גרעון מסחרי עם ישראל. פומבית, יפאן לא תסייע רבות לישראל משום שישראל היא הגורם הנלהב ביותר לשיחות המולטילטרליות, ובכל מקרה תיטול בהן חלק.

7. היפאנים גמישים באשר לייצוג הפלס' ויוכלו לחיות עם כל נוסחה. נוגאמי סבור שפייצל אל חוסייני מצוי תחת לחץ גובר של אש"ף/תוניס ועמדותיו הולכות ומתקשחות.

8. מובילי המולטילטרלי: ארה"ב, יפאן, EC. רוסיה איננה במובילות. הרוסים לא רצו בכינוס המולטילטרלי במוסקבה, אך בייקר לחץ עליהם לארחו בשל רצונו שהעולם יראה ברוסיה - יורשתה של בריה"מ.

9. כרטיס הכניסה של סין למולטילטרלי הוא נרמול יחסיה עם ישראל.

10. יציבות פוליטית במזה"ת היא יעד מדיני יפאני. הסקטור הפרטי היפאני לא יבוא לאזור ללא יציבות. ציין הקשר בין ענינה ביציבות לבין מקורות האנרגיה. יסודות מדיניות יפאן במזה"ת: היחסים עם איראן, עיראק, סכסוך ישראל-ערב.

11. בן שיחי בקש לשמור על חסיון המידע. תודה.

אמיתי

0000

אאא, חוזם: 7444

אל: רהמש/ 377

מ-: שלום, נר: 35, תא: 080192, זח: 1003, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/ מידי

אל: שה'ח

דע: שגריר רומא, אירופה 1

מאת: מנכ'ל

סימוכין: למברק השגריר ברומא

הנדון: השיחות הרב-צדדיות

אני ממליץ לומר לדה מיכליס כי אנו מחייבים השתתפות איטליה באותן קבוצות עבודה שיש לה עניין בהן.

אני מבקש להזכיר לדוגמא כי בנייר שהכינונו על 'איכות הסביבה', ישנה התיחסות לים התיכון ובודאי איטליה תוכל לתרום בכך.

מנכ'ל

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, @ (מצב), איר, 1, איר, 2, סולטן,

מצפא, פרנ, כהן, רביב, סייבל, ר/מרכז, ממד,

@ (רם), אמן

סססס

אאא, חוזם: 7560

אל: רהמש/405

מ-: שלום, נר: 37, תא: 080192, זח: 1221, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

שמור/מידי

אל: ליסבון - השגרירה

דע: לשכת השר, לשמנכ'ל, אירופה 2

מאת: המנכ'ל

הנדון: לקראת השיחות הרב-צדדיות

מאחד הדיווחים עולה כי שה'ח פורטוגל מתעתד בנאומו בפתיחת השיחות, להתייחס לנאומים פוליטיים.

יש לחזור ולהדגיש כי מטרת השיחות הרב-צדדיות הנה להתרכז בבניית צעדי אמון ובפתוח אזורי. על כן יש להבטיח שלא תהיה פוליטיזציה של המפגש.

הנושאים הפוליטיים מקומם במומ' הדו-צדדי.

מנכ'ל

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, @ (מצב), ר/מרכז,

@ (רם), אמן, ממד, איר1, איר2, סולטן, מזתים,

מצפא, פרנ, כהן, סייכל

סססס

אאא, חוזם: 4558

אל: רהמש/240

מ-: שלום, נר: 18, תא: 060192, זח: 1742, דח: ב, סג: שמ,

בבבב

שמור/בהול

אל: אורי אורן

דע: כהן

מאת: המנכ"ל

הנדון: השיחות הרב-צדדיות

נאומי השרים הרוסים עודם מבקשים 20 דקות ואילו האמריקאים מציעים להסתפק ב-10 דקות.

מנכ"ל

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ממנכל, @ (מצב), ר/מרכז,
@ (רם), אמן, ממד, כהן, מצפא, סייבל, סולטן,
מזתים, גוברין, מזאר1

סססס

אאא, חוזם: 2195

אל: רהמש/91

מ-: מוסקבה, נר: 45, תא: 030192, זח: 1730, דח: מ, סג: שמ,

בבב

שמור/מיד

א ל: מזאר 1, סמנכל מזאר, מנכל

מאת: השגריר, מוסקבה

הנדון: ועידה מולטילטרלית- משיחה עם סגן מזהקוב אולג דירקובסקי לשאלות שהעלתם.

1. העברתי השגותנו בענין ירדנים ופולסטינאים, 7 פלוס 1, סדר היום במדריד כדגם קובע, קבוצות עבודה וכיוב'.

2. משהח הרוסי-אנשי המח הקודמת עובדים עתה שם, עוסקים היום בדיונים ארגוניים ותכניים. דירקובסקי יתקשר איתי הערב או מחר למסור פרטים נוגעים.

3. לע'ע חושבים על 7 פלוס 1 ועוד 7 יועצים שילוו את המשלחת.

4. בקשר לסדר הנאומים, מתכוונים שזכות הנאום תינתן לכל המשתתפים היינו לנציגים שירצו להשתתף כולל המפרץ, יחד מצפים לכשלושים משלחות. עד כאן לפי שעה. עוד אדווח בטרם עזיבתי לריגה.

לוי

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, ממנכל, @ (מצב), גוברין, מזאר, כהן, סייבל, סולטן, ר/מרכז

סססס

אאא, חוזם: 32
אל: רהמש/7
מ-: ווש, נר: 2202, תא: 311291, זח: 1800, דח: מ, סג: סו,
בכב
סודי/מידי

אל: המנכ'ל-י.הדס

דע: סמנכ'ל צפ'א-א.בנצור

מאת: הציר, וושינגטון

השיחות הרב צדדיות, שלך חוזם 33723

ארה'ב פנתה למדינות הבאות:

שש מפרציות: סעודיה, כווית, עמאן, קטר, אמירויות בחריין (חמש מתוכן קבלו בריפינג שטחי מארה'ב על מטרת השיחות. קטר לא קבלה בריפינג).

ארבע מדינות מגרב:

תוניס, אלג'יריה, מארוקו, מאוריטניה. (שלוש הראשונות קבלו את הבריפינג הרגיל ומאוריטניה טרם).

תימן, סוריה, לבנון, ירדנית/פלסטינאית, ישראל ומצרים. (מתוך שש אלו קבלו מצרים וישראל בריפינג לעומק האחרים טרם קיבלו בריפינג).

קנדה, תורכיה, יפן, סין, קהילת ה-12 (זו יחידה אחת), נציג אחד של אפט'א, בריה'מ וארה'ב. (מבין אלו קבלו קנדה וקהילת ה-12 תדרוך לעומק ויפן תדרוך רגיל, השאר טרם תודרכו). כסה'כ מדובר איפוא ב-23 משתתפים.

שילה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, @ (מצב), בנצור, מצפא, כהן, סייבל

סססס

אאא, חוזם: 33723
אל: רהמש/2174
מ-: המשרד, תא: 311291, זח: 1741, דח: מ, סג: שמ,
כבכ
שמור/מידי

100.10

אל: וושינגטון
הממונה, שטיין

מאת: מנכ"ל

הנדון: השיחות הרב צדדיות

אבקש להזכיר כי העמיתים במחמ"ד הבטיחו לנו רשימת המדינות אליהן פנו. אנא
בקש את הרשימה.

תודה.

31 בדצמבר 1991

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכל, מצב, בנצור, מצפא, כהן, סולטן,
סייבל

סססס

年終 〇〇〇〇

אל:המשרד

לעדדים: 2045/בטחון, 2192/אביר, 2425/מנמח, 1895/מצב, 2650/מ-
 וושינגטון, 546:תא, 271291:חז, 1555:מ, 80:מ
 תח: @צפא
 @:T

שמור / מידה

אל: סמנכ"ל צפ"א 197"ג, מנכ"ל

1783 : 1783

מאת: השגרר לידות, וועלן געטן

לקראת מפגש מולטימדי

1. בשיחת הציר והח"מ (26.12) עם מקור מקורב לתהליך סיפר כי למעט דיון בנושא ה- VENU המופגש המולטיטלרלי לא קיים בייקר (במהלך ביקורו האחרון במוסקבה) דיון בארגון ותכני המפגש המולטיטלרלי.

2. המזכיר נומד לשגר מכתב לשה"ח קוזארוב שיפרט מחשבותיהם לגבי המפעש.

שט 777

17

תפ: שהח (2), רהמ (0), שהבט (0), מנכל (1), ר/מרכז (1), רם (0), אמר (1), מצב (0),
ממד (0), בנצור (1), מצפא (1), סייבל (1), סולטר (1), בהר (1), גוררין (1), מזאר (2)

[illegible]

30514

28.12.91 : תאריך

22. 22.1

71200

美 美

★★

學學

12.30514:0310

אל: אתונה/656, בון/944, בריסל/792, האג/702, לנדן/2883, רומא/900,
פריס/1132, קופנהגן/684, ליסבון/644, מדריד/700, מיקא/537, וושינגטון/1720,
רהמש/2012, בטחון/2141, אביב/2370, מנמח/1851
מ-: המשדר, תא: 271291, זח: 1329, דח: מ, סג: שמ
תח: גס: אירופה
ד: א

132203

שנת 71/ת"ש

111.01

זל: פאג' 10

דע: תפוצת מאיה+השגריר לקהילה, וושינגטון

מאמ : 7' 310

הנדון: השיחות הרב צדד'ות

בשיחת אקראי (26) מסר לי שגזרפת על עניינם בהשתתפות פעילה בשיחות הרב צדדיות. הגבתי כי השיחות הן חלק מתהליך השלום, המסגרת שלהן הנה

מדריך כך שהשתתפות האירופית הינה לפי אותה מתכונת. השגריר ניסה להסביר כי עניינה של צרפת שונה וגדול יותר מאשר חברות אחרות בקהילה. אמרתי לו כי אין כל כוונה וכל נכונות לקיים 'מיני' או'מ או ועידה בינ'ל. המדובר במסגרת אזורית לעודד השלום ביננו לבין שכנינו. אין כל מקום או כל כוונה שהמסגרת תנוצל לביטוי עמדות פוליטיות. אני מודע היטב להבדלים ביננו לבין צרפת אך חייב אני לומר לו כי לא ניתן למשל להכניס או להתייחס לאש'פ. ענה שאין להם כל כוונה כזו אך עניינם בבטחון האזור ברור ומקווה שהוא מובן לנו. אמרתי שאני מבין עניינם אך מבחינתנו השתתפות האירופאים תהיה במסגרת ההבנה שהגיע אליה סגן רה'מ ושה'ח עם עמיתו בבריסל (ספטמבר 90) ועם הטרויקה (יוני 91). גם משום כך אנו חותרים להגיע להבנה בנוגע לאירגון השיחות הרב-צדדיות, קבוצת העבודה נושאי הדיונים עוד לפני הכנוס המוסקנה.

ביקש להתעכבן יותר. עוד לפני ביקור שה'ח דומא ב-8 בינואר.

הבטחתי להשתדל לעשות זאת.

1991 ב'תשמ"א 27

714

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תפ: שהח (2), רהמ (0), שהבט (0), מנכל (1), ר/מרכז (1), רס (0), אמנ (1), מצב (0), ממד (10), איר (2), איר (2), כהנ (1), סייל (1), בנצור (1), מצפא (1), סולטן (1)

אאא, חוזם: 30131
אל: רהמש/2004
מ-: ווש, נר: 2185, תא: 261291, זח: 1430, דח: מ, סג: סו,
בבב
סודי / מיידי

אל: מנהל מצפ'א - נ.למדן

דע: מנכ'ל- י.הדס, סמנכ'ל- א.בנצור

מאת: הציר, וושינגטון

יפן בתפקיד יו"ר במולטילטרלי

לשיחתך הטלפונית בנידון.

יפן אמנם הוזמנה ע"י ארה"ב לשמש יחד עם האירופאיות כיו"ר ב'סל' של משאבי האנוש בשיחות המולטילטרליות. עם זאת נעשה הדבר לפני סיכוב השיחות שלנו כאן, חלקן בהשתתפות המנכ"ל הדס שבהן העלינו את התנגדותינו לשיטת 'שני הסלים' והבענו את העדפתינו לשיטת שבע קבוצות עבודה. בשבוע הבא יוציאו חוזר לכל הצדדים ויאמרו שכל העניין עדיין פתוח ושאינן עדיין הסכמה ב' שאלת הסלים'. אי לכך שאלת היו"רות היפנית עודנה פתוחה.

עקרונית, הרי כבר דיווחנו בעבר שעמדת ארה"ב היא שאם יפן והאירופאיות תדרשנה לתרום סכומים גדולים, המעט שיש לעשות למענם בתמורה הוא לתת להם את הכבוד שביו"רות.

שילה

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ר/מרכז, @ (רס), אמן,
@ (מצב), ממד, בנצור, מצפא, סולטן, יגר, כהן

סססס

משרד החוק

✓

סוג שאלה

אל: מ. יאס' בן-צאנר / מנחם פריד / תאריך: 26/12/26

מאת: יועץ שר החוק לכנסיות

הנדון: התמנה ימין בשאלה השאלה השאלה

זיוס - יז שאלה

אני שאלתי ביום יאס' שאלה

התשובה שניתנה - איננה
בשאלה זו.

בברכה,

אשר (אשר)

י"ח בטבת תשנ"ב
25 בדצמבר 1991

48317
אל : המנכ"ל

מאת : יועץ שר החוץ לכנסיות

הנדון: השתתפות יפאן בשיחות השלום המולטיליטרליות במוסקבה

1. אמש, ערב חג המולד, לפני שהשתתפנו בחצות ב"מיסה" בכנסית המולד נפגשה משלחת של ישראלים, בהתאם למסורת, עם ראש עיריית בית-לחם שהיה בעצם מארחנו הרשמי. ראש עיריית ירושלים הזמינני להצטרף אליו וליועצתו לענייני נוצרים, גב' נעמי טיסדיל (כבשנה שעברה). למשלחת הישראלים שבאה לברך ראש עיריית בית-לחם הגיעו אח"כ גם, ראש המנהל האזרחי, מפקד משטרת האזור, מנהל המחלקה הנוצרית במשרד לענייני דתות וקמ"ט דתות.
3. כדרכו - הזמין ראש עיריית בית-לחם (שכידוע הנו חבר בוועדה הירדנית - פלשתינאית בשיחות השלום וחזר זה עתה מואשינגטון) גם שגריר כאורחו למיסה. בשנה שעברה היה זה שגריר קנדה, והשנה שגריר יפאן. השגריר הביא אתו לארוע גם את האיש מס' 2 בשגרירות יפאן, MUTSUO, MABUCHI הציר שהגיע לשירות בארץ לפני כחודשיים. במהלך השיחה שנהלנו (בהשתתפות ראש עיריית ירושלים, השגריר היפאני, הציר מבושי והח"מ) ספר ראש עיריית בית לחם על חוויותם בואשינגטון במהלך "שיחות המזדרון".
4. השגריר היפאני הגיב שיפאן נתבקשה להשתתף באחת הועדות של שיחות השלום במוסקבה שיתנהלו בתחילת ינואר - ושתדון בעקר בבעיות פתוח וכלכלת האזור. השגריר היפאני אמר שיפאן - קבלה ההזמנה ונציגה - ישמש כנראה יו"ר הועדה. אמר שמאחר והציר שלו שנכח אתנו MUTSUO MABUCHI שרת במוסקבה 10 שנים לפני שהגיע (לפני זמן קצר) לשרות בישראל - ייתכן מאוד ויתבקש ליטול חלק בוועדה זו מטעם יפאן במוסקבה.
5. הציר מבושי עצמו - בשיחה שקיימתי אתו - אמר שהוא מכיר היטב את בריה"מ וכמובן ישמח לשרת בוועדה - אם כי אינו מכיר עדין כ"כ את ישראל ואינו בטוח אם אכן יתבקש לשרת בוועדה. שגריר יפאן אמר לי מאידך שייתכן שהציר שלו אכן ישתתף.
6. אני ממחר להביא פרט זה לידיעתך - בכלל וכיו"ר הצוות הישראלי בשיחות השלום במוסקבה - בפרט.

10/10/2020

10/10/2020

10/10/2020

10/10/2020

10/10/2020

10/10/2020

10/10/2020

10/10/2020

7. נראה לי שכדאי לשקול שמאחר והציר היפאני אולי בכ"ז יגיע למוסקבה - כדאי שתושקע בו קצת עבודה (כמובן מבלי שידע שהדבר קשור דווקא לנושא הועידה) להבנת עמדותינו בתחומים המדיניים הכלכליים והאחרים מאחר והיה רק תקופה קצרה בארץ. אם ישתתף אכן בשיחות במוסקבה מטעם יפאן אולי כדאי שנפעל כדי שיבוא מוכן (ככל שהדבר נתן) מבחינתנו.

ב ב ר כ ה,

משה גלבוע

העתק: מר משה יגר, סמנכ"ל אפסו"ק
לשכת ס/רוה"מ ושה"ח

THESE DOCUMENTS SONT LA PROPRIETE DE LA BIBLIOTHEQUE
NATIONALE DU CANADA
THESE DOCUMENTS ARE THE PROPERTY OF THE NATIONAL
LIBRARY OF CANADA

1964-1965

1964-1965

1964-1965

אאא, חוזם: 14153

אל: רהמש/1078

מ-: ווש, נר: 2089, תא: 111291, זח: 1400, דח: מ, סג: סו,

בכב

סודי מידי

אל: מצפא, ארבל 2

דע: לש' שה'ח, לש' רה'מ, רובינשטיין, בן אהרון, הדס - כאן נאו'מ השגריר

מאת: לש' השגריר, וושינגטון

וועידה מולטילטרלית

1. מקור אמין המקורב לנושא סיפר לשגריר על הדברות (לא ברור אם כבר הושג סיכום בנושא) שנציג הקהילה ישמש כ'שושבין - עמית' CO-SPONSOR נוסף ל'סל' של משאבי אנוש.

2. אותו מקור גם סיפר שמזכ'ל האו'מ - הנבחר, בוטרס ראלי נועד בימים האחרונים עם מזכיר המדינה וביקש שהאו'מ ישתתף באורח מלא במפגש המולטילטרלי והוא, ראלי, יהיה נציגו שם.

תשובת המזכיר שראלי יצטרך לקבל לשם כך הסכמת ישראל ומציע לו לנסוע לירושלים לדון על כך עם ישראל.

תשובת ראלי, שלא יוכל לערוך בקורו הראשון כמזכ'ל האו'מ בירושלים דווקא. על כך העיר, מזכיר המדינה שאולי יסע לירושלים כדי ל'בשר' רשמית על ביטול החלטת או'מ 3379. המקור הישראלי, כנראה, לא התלהב מהרעיון...

המקור ידע גם לספר שבמקרה ולא תושג הסכמה על שיתופם המלא, מתכוון האו'מ למנות שוב משקיף מטעמו דוגמת הוועידה במדריד.

לש' השגריר

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ר/מרכז, @ (רם), אמן,

@ (מצב), ממד, בנצור, מצפא, סולטן, ביין,

ארבל 2, כהן, איר 1

סססס

אאא, חוזם: 14058

אל: רהמש/1027

מ-: וושינגטון, נר: 246, חא: 111291, זח: 1522, דח: מ, סג: שמ,

בבכ

שמור/מידי

אל: מצפ"א, מזא"ר 1

דע: לש' שה"ח, מנכ"ל הדס - כאן

מאת: לש' השגריר, וושינגטון

הוועידה המולטילטרלית

1. מקור בשגרירות בריה"מ כאן סיפר לשגריר שלמרות השינויים וההתפתחויות בבריה"מ סבור שהמפגש המולטילטרלי יתקיים במוסקבה ושרוסיה אף מעוניינת ל"רשת" את תפקידה של בריה"מ בתהליך השלום במז"ת.

2. שגריר ארה"ב בבריה"מ, בוב שטראוס, סיפר בשיחת אקראי לשגריר שובל שהרוסים בכל מקרה ירצו לרשת מעמד הסובייטים בתהליך השלום, כולל שושבינות וארוח הוועידה המולטילטרלית. ידע לספר ששה"ח שברנאדזה, בכל מקרה, יהיה שם. הוסיף שמזכיר המדינה יעלה הנושא וינסה לסכמו סופית במהלך בקורו בבריה"מ בשבוע הבא.

לש' השגריר

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ר/מרכז, @ (רם), אמן, @ (מצב), כנצור, מצפא, גוברין, מזאר, 1, סולטן, מזחים, איר, 1, איר2

סססס

אאא, חוזם: 21344

אל: רהמש/1508

מ-: ווש, נר: 1072, תא: 181291, זח: 0833, דח: מ, סג: סו,

בבב

סודי/מידי

אל: לשמנכל.

סמנכל כלכלה

פרן

דע: לשכת סמנכל'ל צפא ופרן.

חנן אלון /מנהל מקש'ח משהבט(עבר בנר 2015 מווש)

מאת: השגרירות וושינגטון

הנדון: לקראת המפגש המולטילטרלי

1. המנכל'ל אירח 16.12 לא'צ ששה אנשי מחמ'ד העוסקים בהכנות למפגש המולטילטרלי.

2. בשיחה השתתפו מצידנו: השגריר, בנצור, שילה והח'מ.

מצידם: קרצר, ברו (מנהל מח' ישראל), אכסלגארד (מנהל מח' תכנון באגף הפוליטי-צבאי) קיסוטר (מנהל מח' רגיונלית באגף ה-NEA), סימונס(עוזרו של רוס בנושאים כלכליים) ואולירי (ראש צוות תכנון מדיניות באגף הכלכלי).

3. להלן סיכום השיחה:

א. קרצר דיווח כי מאז פגישתו עם רוס קיימו דיונים (בנושא המולטילטרלי) עם ס/שה'ח בלונגוב משלחת הטרויקה ונציג קנדי. ייפגשו אחה'צ עם שגריר יפן. במהלך השבוע מתוכננים להפגש עם נציגי המדינות המשתתפות בשיחות הביטורליות, א-פרופו משלחות ציין כי בשלב זה מתכוונים להפגש רק עם נציגי ירדן.

ב. בהקשר לנושא ה-venue ציין כי המזכיר יצטרך לקבל החלטה עד סוף השבוע. במידה ומוסקבה תיפול קיימות אלטרנטיבות אחרות. הזכיר את בריסל וליסבון, הבטיח כי ישוחחו עמנו לגבי איתור אלטרנטיבה למוסקבה.

ג. קרצר ציין כי בשיחות שניהלו עם בלונגוב נתגלו חילוקי דעות בשתי סוגיות, האחת נוגעת לאורך מפגש הפתיחה המולטילטרלי, שעה שארה'ב מדברת עם מפגש בן יומיים הסוביטים מדברים על מפגש שיימשך ארבעה ימים שמתוכם יוקדשו היוםיים הראשונים לנאומי פתיחה של כל שרי החוץ שישתתפו. עמדת ארה'ב, טען קרצר, צנועה יותר. תומכים במפגש בן יומיים, בהתבטאויות קצרות(פחות מ-20 דקות) של כל המשתתפים. לדבריו ירצו לשוחח עמנו על נקודה זו. סלע מחלוקת נוסף נוגע לשאלת הקריטריונים להשתתפות המדינות מהאיזור.

מחמ'ד מחייב צירוף ה-GCC. מגרב (למעט לוב) ותימן. הסובייטים לעומת זאת, העלו אפשרות של שיתוף הלע'ר, עובדה שתביא לצירופן של סודאן, סומליה וג'יבוטי. קרצר טען כי ארהב העלתה השגותיה, קרי התנגדותה לצירוף סודאן. אשר לשתי הנותרות תהו (באזני הסובייטי) לגבי יכולתן לתרום לנושאי המפגש.

ד. השגריר, בתגובה, ציין כי שילוב הלע'ר אינו מקובל עלינו.

ה. קרצר חזר על כך שבלונגוב עמד על הצורך לקבוע קריטריון אוניברסלי להשתתפות. לדבריו, הבהירו הסובייטים שארהב לא תהיה שותפה להזמנת אירן, עירק ולוב. בלונגוב לא ערער על עמדתם לגבי אירן, עירק, והציע להזמין את לוב מתוך ידיעה שהיא לא תיענה להזמנה. קרצר הזכיר שלוב לא בלמה השתתפות נציג האיחוד המגרבי במפגש במדריד. בתשובה לשאלה ציין כי מרוקו הודיעה על השתתפותה, טונים שוקלת בחיוב ההזמנה להשתתף שעה שאלגיריה נוטה שלא להשתתף.

ו. קרצר סיפר כי הסובייטים טענו לגבי השתתפות הפלסטינים יש למצוא נוסחה חדשה לייצוגם (קרי, הכוונה הסובייטית היא לחתור לייצוג פלסטיני עצמאי), מחמ'ד הבהירה עמדתה לפיה נוסחת הייצוג המשותף שנקבעה שרירה וקימת גם לגבי הייצוג במפגש המולטילטרלי, לא שללו האפשרות שבהמשך התהליך המולטילטרלי יוכלו הפלסטינים לצרף מומחים לדיונים בנושאים בעלי ענין מבחינתם.

ז. בתשובה לשאלת השגריר לגבי עצם השתתפות הפלסטינים במפגש בו תשתתפנה מדינות ציין קצר כי המפגש המולטילטרלי הינו בהמשך למכתב ההזמנה מ-18.10. אשר נמסר גם לפלסטינים. הכוונה היא שהמשתתפות בשיחות הבילטרליות ישתתפו גם במפגש המולטילטרלי.

ח. המנכ'ל ציין כי האזנה לדיווח קרצר על ההתיעצויות שהתקיימו מעוררת תחושה מוזרה לפיה עוד בטרם נועצו בנו הספיקו לשוחח עם מדינות רבות, המנכ'ל חזר על עמדתנו לפיה התהליך המולטילטרלי צריך להתנהל בין ישראל לשכנותיה, ומכאן שזכות הדיבור בפתיחה צריכה להיות מוגבלת רק לאותן מדינות. המנכ'ל הדגיש התנגדותנו להעניק רשות הדיבור לכל המשתתפות, עובדה שתהפוך המפגש לוועידה בינ'ל בזעיר אנפין.

בתשובה לשאלת קרצר ציין המנכ'ל כי מלבד משתתפות מדריד אין לנו התנגדות לצירוף מצרים וסעודיה. הבהיר הצורך בהגבלת מספר המשתתפות. המנכ'ל הביע התנגדותנו החד-משמעית להזמנת הלע'ר. סיפר על ההזמנה ששלחנו למגיד בעקבות מינויו כמזכ'ל הלע'ר אשר הוחזרה לשולח. בהמשך טען המנכ'ל כי אינו רואה איזה טובה תצמח לנו כתוצאה משילובה של צרפת לדוגמא. התבטאות אפשרית במפגש הפתיחה מצד שה'ח של צרפת, שיחזור על עמדות ארצו בנושא הפלסטיני לא תסייע.

המנכ'ל הבהיר כי היעדר הצלחה בנושא המולטילטרלי עלול לפגוע בסיכויי הצלחת השיחות הבילטרליות.

ט. קרצר בתגובה חזר על כך שהבהירו עמדתם לגבי אופן השתתפות הפלסטינים במפגש המולטילטרלי. בהקשר ללע'ר ציין כי הכוונה אינה להזמנת הארגון אלא המדינות החברות. אשר למספר המשתתפות קרצר ציין כי בשיחות שקיים המזכיר במהלך סיוריו באיזור (ערב מדריד) הבהיר האינטרס האמריקני בהרחבת מעגל המשתתפות הערביות, כך שמדינות ה-GCC, המגרב ותימן תשתתפנה. קרצר ציין כי ההגיון מאחורי הכוונה להרחיב מעגל המשתתפות הנובע

מהצורך להגדיל מספר המדינות שתוכלנה לתרום משאביהן ליישום חלק מהפרוייקטים, לדבריו אותן מדינות הדורשות כי בתמורה לנכונותן לתרום משאביהן תינתן להן זכות הדיבור בפתיחה. לדבריו קרצר 'זה מחיר ששוה לשלם כדי להשיג משאבים וידע לפתרון בעיות האיזור'.

י. אשר לסוגיית הנאומים במפגש הפתיחה הבהיר קרצר כי 'זו נשאר שאלה פתוחה בינינו'.

יא. המנכ"ל ציין הצורך להגיע להסכמה לפני הכינוס לגבי ארגון העבודה, ציין מלבד חמשת הנושאים אותם פירט המזכיר במכתב הזימון נרצה להוסיף נושאים כגון: מפרץ אילת, נושאי בריאות, שת"פ איזורי בתחום הכלכלי. הוסיף כי יהיה צורך להחליט לגבי המשתתפות בכל אחת מקבוצות העבודה שיוקמו. הבהיר נכונתנו לשלב את הקהילה בפרוייקטים שונים. הדגיש כי איננו מוכנים להעניק הזכות להתערב בכל נושא ונושא. וזאת כדי למנוע הפיכת האירוע לאו"מ בזעיר אנפין, השגריר ציין בהקשר לעיל כוונת האום להשתתף.

יב. בחשובה לשאלת השגריר האם נתנו דעתם לגבי אופן קבלת החלטות ציין קרצר כי אינם צופים שבמוסקבה יתקבלו החלטות, לדבריו, ההחלטות לגבי מספר קבוצות העבודה תצטרכנה ליפול לפני המפגש. ירצו לשמוע עמדתנו המפורטת לגבי הפרוייקטים הספיציפיים אותם נרצה לעלות והמדינות שישתתפו באותם פרויקטים. המנכ"ל ביקש לקבל רשימת המדינות שהביעו רצונן להשתתף. קרצר הבטיח להעביר הרשימה.

יג. בהקשר למספר קבוצות העבודה שיוקמו, המנכ"ל חזר פעם נוספת על חמש הנושאים שצויינו במכתב המזכיר נוסף לנושאי בריאות ומפרץ אילת. בהקשר למימון העלה המנכ"ל הצעה לשקול הקמת קרן משותפת, בשלב זה ביקש קרצר מחבריו להציג מחשבותיהם בתחומי AC ומשאבי אנוש.

יד. אכסלגארד (העוסק בהכנות למפגש בנושא AC) ציין כי מטרות הממשל לתחילת התהליך הן מוגבלות, סבורים כי בשלב ראשון, קרי (במפגש הפתיחה) יש להחליט על הקמת קבוצה עבודה (או מסלול נפרד) שתמקד בנושא AC, ופתיחתו של דיאלוג בשורת נושאים בעלי אופי כללי כאשר המטרה אינה להגיע ליישום מיידי, כוונתם היא ששתי המששכנות תשכנה בראש קבוצת העבודה.

טו. לדבריו אכסלגארד מעונינים להקדיש המפגש הראשון (מייד לאחר הפתיחה בדרג שרים) לסקירה רחבה של סוגיית AC תוך התמקדות באותם אלמנטים מתוך המ'ומ הבינממצמתי והאירופי שיכולה להיות להם רלוונטיות למציאות המזהית. הדגיש כי אינם מתכוונים לזהות נושאים ותחומים שיצטרכו להידון.

מתכוונים להשאיר זאת להחלטת הצדדים המעורבים, יחד עם זאת ציין כי בעקבות השיחות הלא פורמליות שניהלו עמנו ועם המצרים סבורם שהדיאלוג יצטרך להקיף נושאים לא קונבנציונליים וקונבנציונליים כאחד, בהקשר זה התייחס לנסיון האירופי ב-CBM'S והאפשרות ליישם חלק מאותם CBM'S לתחום הקונבנציונלי והלא קונבנציונלי, לסיכום חזר פעם נוספת והבהיר כי מטרתם בשלב הפתיחה (של התהליך המולטילטרלי) תהיה: להגיע להחלטה לגבי קביעת מסלול נפרד לנושא AC, לפתוח בדיאלוג ולהבהיר

לצדדים מה ניתן להשיג באמצעות תהליך של AC. הבהיר כי כהכנה לדיאלוג יצטרכו להכשיר הצדדים במה שנוגע לטרמינולוגיה של AC שאינה שגורה בפי מדינות האיזור. ציין כי אין למדינות האיזור הבנה עמוקה בנושא.

טז. קרצר הוסיף כי טרם גיבשו עמדה לגבי המדינות בקבוצת העבודה/סמינר בנושא AC.

יז. בתגובה לדברי אכסלגארד הדגיש בנצור רצוננו לדעת מראש הצעותיהם ומחשבותיהם לגבי המפגש המולטילטרלי בכלל בהקשר לנושא AC בפרט, לדבריו האיזור נמצא בתהליך של לימוד והכנה של סוגיית ה-AC. הדגיש הצורך בהכנה יסודית לקראת המפגש במסגרתה נרצה לשוחח עמם על האג'נדה וזאת כדי למנוע העלאת נושאים ללא הכנה.

הבהיר כי נרצה להמשיך לשוחח עמם (לפני שהנושא יעלה במפגש הראשון) על הנושאים שיידונו, כיצד יועלו מעל לכל נרצה לשמוע מהם לגבי הכיוון שאליו הם חותרים.

יח. אכסלגארד ציין בתגובה כי חלק מהנושאים כבר נדונו במפגש גיאור, לדבריו, במשהב'ט עובדים על CBM'S בתחום הקונבנציונאלי, הדגיש כי הם שותפים ליעד של הכנות מוקדמות והצורך בהתייעצויות עמנו לפני המפגש.

יט. הגב' אולירי (העובדת באגף הכלכלי) תארה חשיבתם בתחום משאבי אנוש כמתקדמת. ציינה כי כוונתם היא לבחור מספר פרוייקטים אותם יוכלו לקדם במהירות במטרה להניח בסיס להמשך. טענה כי תחום הבריאות ואיכות הסביבה אותם הזכיר המנכ"ל הינם תחומים שבהם ניתן יהיה להגיע להתקדמות מהירה.

כ. המנכ"ל ציין בהערת ביניים העבודה הרבה שנעשתה אצלנו בשורת נושאים. הבהיר כי כוונתנו היא להציע נושאים שאין להם כל נגיעה לטריטוריה ולסוברניות.

כא. סיימונס (עוזרו של רוס לנושאים כלכליים) התייחס להשגות אותן העלה המנכ"ל (בשיחתו עם רוס) לגבי חלוקת העבודה לשני מסלולים.

טען שיש לראות החלוקה לשני סלים כמינהלית, לדבריו, אין כל סיבה מדוע בהמשך הדיון לא ניתן יהיה, במידה והצדדים יגלו עניין, להקים קבוצות עבודה בנושאים שונים, סבור שהחלוקה הראשונית לשני מסלולים לא תפגע במטרות שאותן פירט המנכ"ל בהקשר להצעת המנכ"ל להקים קבוצה עבודה שתעסוק במפרצ אילת ציין כי גם אצלם נעשתה עבודה רבה בנושא. לדבריו החלטה על הקמת קבוצת העבודה לעיל תחייב תהליך התייעצויות בין המדינות המעורבות וקבלת הסכמתן, ציין בהקשר זה שההסכמה של השת"פ בינערכי אינה מעודדת.

כב. סיימונס טען שהציפיות של מדינות האיזור ומדינות מחוץ לאיזור לגבי התהליך המולטילטרלי שונות.

כג. אשר לחשיבות מחמ'ד ציין כי מעוניינים להתחיל בתהליך CBM'S זהירים בכל אחת מקבוצות העבודה שיוקמו, כוונתם להמנע מלעלות נושאים מעוררי מחלוקת, מעוניינים להביא הצדדים להתמקד בשורת פרוייקטים שאותם ירצו לקדם כבר בפתיחת התהליך המולטילטרלי.

בהתייחסו לנושאים אותם פירט המזכיר ציין את הנושא שתה'פ האיזורי בתחום הכלכלי, לדבריו תחת כותרת זו ניתן לכלול מספר נושאים, הביא כדוגמא: נושאי סחר והשקעות איזוריות, ציין כי לירדן יש עניין בתחומים לעיל. השגריר העיר כי נושא סחר איזורי הינו בעייתי בגלל החרם הערבי. סיימונס הסכים וטען כי יש לדון על כך.

כד. סיימונס העלה נושא איכות הסביבה וטען כי ניתן יהיה להעלות במסגרת הדיון במפרצ אילת. הוסיף כי בתחום איכות הסביבה בחנו שורת CBM'S ביניהם חילופי מידע אשר לנושא המים ציין היותו שנוי במחלוקת. הזכיר את מעורבות

ארהב בנושא, ציין כי בתחום זה בחנו שורת CBM'S כגון חילופי מידע לגבי שימוש במים, התפלה וכו'.

כה. בתשובה לשאלת קרצר האם נרצה שהפעילויות הביטורליות שכבר מיושמות במפרץ אילת ישתלבו במסגרת המולטיטורליות השיב המנכ"ל כי בשלב זה נרצה לשמור על ההפרדה עד להשגת התקדמות בתהליך המולטיטורלית.

כו. המנכ"ל הבהיר, פעם נוספת הצורך לפצל הסל של משאבי אנוש למספר קבוצות עבודה כבר בשלב הפתיחה שאם לא כן נתקשה לעשות זאת בהמשך, ציין כי במסגרת הדיון במפרץ אילת נוכל להגיע לשת"פ בשורת נושאים (מים, איכות הסביבה, תיירות וכו').

כז. קיסוטר (מנהל המ'ח הרגיונלית באגף ה-NEA) ציין כי מעוניינים שדיוני היום השני של מפגש הפתיחה (שיתקיימו בדרגי עבודה) יוקדשו לזיהוי נושאים וקביעת מקום ומועד המפגשים הבאים. לדבריו, מגלה זהות בין הנושאים שהמנכ"ל העלה והנושאים שהם זיהו.

כח. המנכ"ל חזר על עמדתנו לפיה אנו מעוניינים להגיע לפני המפגש להסכמה על קבוצות העבודה.

כט. קרצר הסכים עם דברי המנכ"ל לגבי הצורך לסגור סוגיית קבוצות העבודה והמשתתפים בקבוצות השונות עוד לפני המפגש. אשר לסלים (משאבי אנוש ו-AC) טען שהחלוקה נעשתה מסיבות של נוחות ארגונית, ביקש לקבל מאיתנו NON PAPER ובו פירוט עמדותינו בנושאי ארגון, ונושאים לשת"פ, סבור שהפער בעמדות אינו גדול.

ל. סיימונס הבהיר החשיבות באיתור מספר נושאים מרכזיים לגביהם ניתן היה להביא דיאלוג בין מדינות האיזור.

המנכ"ל בתגובה התייחס לחמשת הנושאים שאותם פירט המזכיר שהתקבלו ע"י המדינות שהשתתפו במדריד, לדבריו, נושאים אלה צריכים להיות נקודת המוצא.

לא. המנכ"ל חזר לסיום על הצורך לשמור על נוסחת מדריד במה שנוגע לשובינות (הערה: המנכ"ל העלה נקודה זו על רקע רעיונות אירופאים להצטרף לשובינות) ולהשתתפות פלסטינית.

עד כאן תוכן השיחה שארכה כשעה ורבע.

שטיין

תפוצה: שהח, @ (רהמ), מנכ"ל, כהן, בנצור, פרנ, מצפא, רביב, הסברה, מעת

סססס

אאא, חוזם: 10227

אל: רהמש/752

מ-: המשרד, תא: 091291, זח: 1836, דח: מ, סג: שמ,

בבבב

123025

שמור/מידי

אל: פריז, רומא, לונדון, בון, האג, בריסל-קהיליה, ג'נבה, אוטבה, קנברה, טוקיו מוסקבה, קהיר

דע: וושינגטון, שטיין גם עבור בנצור

ניו-יורק, יעקב

ג'נבה, כרם

שגריר

מאת: פר'ן

הנדון: פר'ן - לקראת הדיונים המולטילטרליים

1. לקראת סוף ינואר אמורות להתכנס במוסקבה קבוצות המו'מ המולטילטרלי. בהקשר זה צפויים לעלות גם נושאים פרנ'יים.

2. על רקע זה מבקשים שתבררו בדיסקרטיות אצל בני שיחכם במשרד החוץ וכן אצל עמיתכם בשגרירויות אחרות לגבי כוונות המעצמות ויתר המשתתפות המערביות וכן מדינות ערב. אנו מעוניינים בכל מידע אפשרי דוגמת האם הוכנו ניירות, האם היו פניות בבירות מצד ארה"ב או מצרים או כל גורם אחר, האם היו התייעצויות בין בירות, וכו'.

לבריסל: חשוב לנו כמו-כן לדעת מה הדעות הרווחות בקרב קבוצת מומחי פר'ן של הקהיליה לגבי המזה"ת.

3. לרוב הבירות אליהן מופנה מברק זה - בשעתו קיבלתם מפר'ן שאלון עם שאלות מנחות וניתן לפנות לבני השיח בהם נעזרתם אז להכנת התשובות לצורך עדכון לפי הפרמטרים הבאים:

א. התיחסות ליוזמות בוש, מיטראן, מובארק, כנס הספקיות.

ב. הכרה בצדקת העמדה הישראלית בדבר הצורך בפתרון אזורי מוסכם להבדיל מפתרונות שמקורם מחוץ לאזור.

ג. הכרה בצדקת העמדה הישראלית בדבר התקדמות מקבילה והדדית בכל מרכיבי הפר'ן.

ד. מחשבות לגבי CBM (אמצעי בניית אמון).

ה. שינוי בעמדות המדינות, לנוכח הגילויים הנמשכים מעירק וידיעות על

התפתחויות גרעיניות באירן .

ו . עמדות בתחום הקונבנציונלי , לרבות הצפוי מהרגי'סטר .

ז . כל מידע אחר שבני השיח שלכם מוצאים לנכון לספר .

5 . הבריקו-נא תשובתכם לפני צאת בני השיח לחופשת חג המולד .

תפוצה: שהח, @ (רהמ), @ (שהבט), מנכל, ר/מרכז, @ (רם), אמן ,
מצב, ממד, בנצור, פרנ, מצפא, איר1, איר2,
כהן, יגר, אוקיאניה, אסיה, גוברין, מזאר1,
סולטן, מצרים, סייבל, ביין

סססס

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

משרד החוץ
ירושלים

DIRECTOR GENERAL

מנכ"ל
טל' 3519

המנהל הכללי

י"ב בכסלו תשנ"ב
19 בנובמבר 1991

108570
שמור

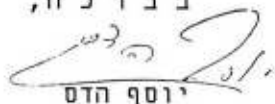
אל : מר סלי מרידור, יועץ לשהב"ט

הנדון : מבנה השיחות המולטילטרליות
מכתבך אצ/523 מה-14 דנא

כפי שמסרתי לך בשיחתנו, גישתך מקובלת עלי בהחלט. לדעתי עלינו לחתור להרחיב את רשימת הנושאים שהמזכיר פירט במכתבו כדוגמא ולא דווקא כרשימה סופית.

אני חושב להציע להוסיף את "מפרץ אילת" שיכול לשמש דוגמא לש"פ בין ישראל לבין מצרים, סעודיה וירדן משום שאינו צריך לעורר שום רגישויות של ריבונות או של טריטוריה.

בברכה,

יוסף הדס

העתק: מר א. רובינשטיין, מזכיר הממשלה
מר י. בן-אהרון, מנכ"ל משרד רוה"מ
לשכת שה"ח